προλεταριακη σημαια

Προλετάριοι όλων των χωρών, καταπιεζόμενα έθνη και λαοί, ΕΝΩΘΕΙΤΕ!

δεκαπενθήμερη εφημερίδα του Κ.Ο. του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας (μαρξιστικού-λενινιστικού) www.kkeml.gr Σάββατο 25 Απρίλη 2020 ▪ χρόνος 38ος φ. 869 ▪ 1.50€

Επιστροφή στη... νέα βαρβαρότητα!

Με μαχητικούς αγώνες ο λαός να υπερασπιστεί τη ζωή του να ανοίξει την προοπτική του στο νέο τοπίο!

Μας πάνε, λοιπόν, για «νέα κανονικότητα»! Τάχα μου «πολύ προσεκτικά» κινούνται προς την άρση του κλεισίματος της οικονομίας και της αγοράς και την επιστροφή στην... ομαλότητα. Τόσο προσεκτικά, ώστε ο «ψάλτης» του Υπουργείου Υγείας να ανακοινώνει 7 νέα κρούσματα στις 22/4, αγνοώντας τα ...150 νέα κρούσματα που είχαν διαπιστωθεί το αμέσως προηγούμενο βράδυ στο Κρανίδι! Τόσο προσεκτικά, που τα διαγνωστικά τεστ παραμένουν απαγορευμένα και οι είκοσι χιλιάδες μάσκες μιας χρήσης από την Κίνα διαβεβαιώνεται -από την Πολιτική Προστασία- ότι θα «καλύψουν» και τους 50.000 πρόσφυγες των νησιών και θα δοθούν και 5.000 στο Κρανίδι!

Αυτά τα θαύματα μόνο (για τη) χάρη ενός θεού γίνονται, που δεν είναι άλλος από το καπιταλιστικό κέρδος. Η κυβέρνηση πήρε τα μηνύματα από την ΕΕ ότι «η μηχανή πρέπει να μπει ξανά σε πλήρη λειτουργία» και με τη συμφωνία της λεγόμενης αντιπολίτευσης, προχωρά στην επιστροφή. Διατήρησε ξεχαρβαλωμένο το σύστημα υγείας, δεν διαμόρφωσε μηχανισμούς ελέγχου της εξάπλωσης της πανδημίας, κουκουλώνει ή και καταστέλλει με τρομοκρατία τις λεγόμενες εστίες υπερμετάδοσης (πρόσφυγες, γηροκομεία, Ρομά, στρατόπεδα, φυλακές) και σαλπίζει επιστροφή! Όπως το κλείσιμο έγινε με κριτήριο τη μικρότερη ζημιά, έτσι και το άνοιγμα γίνεται με κριτήριο το κέρδος! Αυτό που ιεραρχείται τελευταίο είναι η ζωή και η υγεία του λαού και των εργατών.

Πρέπει, λοιπόν, να ετοιμαστεί το «μαγαζί» για να δουλέψει, να ανοίξει η «τουριστική βιομηχανία» (η -όποια- πραγματική ποτέ δεν έκλεισε...) και να επιστρέψει και η «πολιτική κανονικότητα». Δηλαδή, να γίνουν οι συνολικοί λογαριασμοί, να βγουν τα φιρμάνια της ΕΕ, να φτιαχτεί το πλαίσιο και οι κανόνες της νέας βαρβαρότητας. Για να μην υπάρχει αμφιβολία ότι επείγουν αυτοί οι λογαριασμοί και η βαρβαρότητα που φέρνουν, η Κεραμέως έσπευσε εν μέσω καραντίνας να ανακοινώσει νομοσχέδιο λαιμητόμο για τα εναπομείναντα δικαιώματα της νεολαίας στο δωρεάν σχολείο, στις σπουδές, στη δουλειά, στις ελευθερίες.

Ο λαός που έδωσε μόνος του τη μάχη της αυτοπροστασίας του, καλείται να βγει στη «νέα κανονικότητα». Καλείται να βγει πάλι χωρίς προστασία απέναντι στους υγειονομικούς κινδύνους που δεν εξαλείφτηκαν -και σύμφωνα με τις άνωθεν εκτιμήσεις- με σύμμαχο τον ...καλό καιρό! Πιεσμένος από την ανεργία, τη φτώχεια του, ακόμα και από το φάσμα της πείνας που χτυπάει την πόρτα λαϊκών τμημάτων, καλείται να βγει και να παλέψει για την επιβίωσή του. Αυτή η πάλη, όμως, πρέπει να μην είναι ατομική, γιατί έτσι είναι χαμένη. Πρέπει να είναι συλλογική και μαζική για την υγεία του και τη ζωή του, για όλα τα δικαιώματά του. Κόντρα στη νέα βαρβαρότητα, ενάντια στους ντόπιους και ξένους δυνάστες που θέλουν να τον βάλουν για πάντα στην καραντίνα της εξαθλίωσης και της υποταγής.

συνέχεια στη σελ. 2

Η ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ ΔΕΝ ΜΠΑΙΝΕΙ ΣΕ ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ!

Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ ΝΑ ΤΗΝ ΤΙΜΗΣΕΙ ΟΠΩΣ ΤΗΣ ΠΡΕΠΕΙ!

ΑΘΗΝΑ
11:00 πμ - ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ΠΡΟΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ
10:30 Πλ. Κλαυθμώνος

Φέτος είναι πιο επιτακτική από ποτέ η ανάγκη να καταγγείλουμε το καπιταλιστικό-ιμπεριαλιστικό σύστημα.
Ένα σύστημα που αδιαφορεί για την ανθρώπινη ζωή. Που, ακόμη και μέσα στη θανατηφόρα πανδημία, αναζητά τρόπους να επιτεθεί ακόμη πιο λυσσαλέα στις πλατιές λαϊκές μάζες και την εργατική τάξη.

Το ΚΚΕ(μ-λ) καλεί το λαό να τιμήσει και φέτος την Εργατική Πρωτομαγιά στο δρόμο, όσο πιο μαζικά μπορεί!

σελ. 12-13

Φαγοπότι για το κεφάλαιο και... «μαξιλαροπόλεμος» για ΝΔ-ΣΥΡΙΖΑ

Ο εργαζόμενος λαός δεν μπορεί να παρακολουθεί από την μία το φαγοπότι που έχει στήσει η κυβέρνηση της ΝΔ με το κεφάλαιο και από την άλλη την κούφια αντιπαράθεση με τον ΣΥΡΙΖΑ, κλεισμένος στο σπίτι του από τα περιοριστικά μέτρα της πανδημίας. Είναι ανάγκη να αρχίσουν να ξεδιπλώνονται οι αντιστάσεις και οι διεκδικήσεις που απαιτούν οι καιροί.

σελ. 7

Η αντιπαράθεση ΗΠΑ-Κίνας θα εξελιχθεί σε Δύσης-Κίνας;

Οι ΗΠΑ το θέλουν και το επιδιώκουν

σελ. 17

Το υπουργείο Παιδείας σπάει την καραντίνα!

Θρασύδειλη επίθεση σε εκπαιδευτικούς και μαθητές

Είναι ξεκάθαρο πως η κυβέρνηση εκμεταλλεύεται την υγειονομική κρίση για να επιβάλει τις μαύρες επιδιώξεις της και στην εκπαίδευση.

σελ. 8

Επιστροφή στη... νέα βαρβαρότητα!

Με μαχητικούς αγώνες

ο λαός να υπερασπιστεί τη ζωή του να ανοίξει την προοπτική του στο νέο τοπίο!

συνέχεια από την σελ 1

Όταν η Δύση «αναζητά ηγεσία»

Η πορεία των εξελίξεων σε μια χώρα που «ανήκει στη Δύση» αναμφίβολα θα καθοριστεί από τις αποφάσεις και τις επιλογές στις ιμπεριαλιστικές χώρες «αναφοράς» της. Αυτές είναι που θα διαμορφώσουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα υποχρεωθεί να κινηθεί η αστική τάξη και οι κυβερνήσεις στη χώρα. Παρόλο που είναι νωρίς για να εκτιμηθούν συγκεκριμένα οι εξελίξεις στις ιμπεριαλιστικές χώρες της Ευρώπης και στις ΗΠΑ, υπάρχει ένα πρώτο και με μια έννοια αφετηριακό σημείο των εξελίξεων αυτών που είναι ευδιάκριτο. Αναφερόμαστε στην εκτεταμένη στο Δυτικό «στρατόπεδο», ανησυχία περί «έλλειψης ηγεσίας». Βέβαια, με τη διατύπωση αυτή εννοούνται από διάφορες πλευρές διάφορα ζητήματα. Από την ισχυρή ενόχληση (Αμερικάνων και Ευρωπαίων ιμπεριαλιστών) για τις αυξημένες δυνατότητες που παρουσίασε η Κίνα εν μέσω πανδημίας να απλώνει διεθνώς την τακτική της «ήπιας ισχύος της». Ως τα σοβαρά προβλήματα που παρουσιάζει το εγχείρημα της ΕΕ που δοκιμάζεται ξανά από τις αντιθέσεις των ιμπεριαλιστικών πυλώνων του και τις ανεπάρκειές του έναντι των «εξωτερικών» ανταγωνιστών του.

Όμως, το κύριο ζήτημα στο οποίο αναφέρεται η «έλλειψη ηγεσίας» δεν είναι άλλο από τον ρόλο που θα αναλάβει στο ίδιο αλλά και ταυτόχρονα νέο παγκόσμιο τοπίο μετά την πανδημία, η ηγέτιδα δύναμη της Δύσης (και του κόσμου), οι ΗΠΑ. Εκεί βρίσκεται αντικειμενικά για το σύστημα η «βάση» της απάντησης απέναντι στην πολυπολικότητα ή έστω την «ακαταστασία» στο ζήτημα της διάταξης των δυνάμεων. Και σίγουρα οι ισχυρές φωνές εντός των ΗΠΑ σε αυτό το ζήτημα αναζητούν απάντηση.

Αυτή την απάντηση η πολιτική Τραμπ, όπως όλα δείχνουν, έναν τρόπο έχει για να τη διαμορφώσει. Να στριμώξει ακόμα περισσότερο και πολύ πιο αποφασιστικά και εκβιαστικά τις εξελίξεις σύμφωνα με τις ανάγκες των ΗΠΑ. Τόσο σε πρώτο χρόνο έναντι της Κίνας, όσο και απέναντι στους Ευρωπαίους ανταγωνιστές-συμμάχους. Τους δεύτερους, που βγαίνουν ή επιχειρούν να βγουν από την πανδημία με σημαντικές πληγές και ζημιές, έχει κάθε λόγο να επιχειρήσει να τους στριμώξει και σε όλα τα πεδία. Για τις ΗΠΑ, τόσο η προσπάθεια ασφυκτικού περιορισμού της Κίνας -ενδεχομένως και με ευρωπαϊκή βοήθεια- όσο και η ένταση των εκβιασμών στους Ευρωπαίους είναι οι βασικές προϋποθέσεις, για την αντιμετώπιση του στρατηγικού τους ανταγωνιστή, της Ρωσίας.

Για την Ελλάδα της διπλής εξάρτησης από ΗΠΑ και Ευρωπαίους ιμπεριαλιστές, μια τέτοια πορεία των διεθνών εξελίξεων είναι προφανές ότι θα φέρει νέα φρακαρίσματα στο οικονομικό πεδίο, αλλά και νέες τρικυμίες και ταραχές στα γεωπολιτικά ζητήματα της περιοχής, που ας μην ξεχνάμε, μένουν ανοιχτά και με κρίσιμα διακυβεύματα.

«Συναίνεση» πριν τους καυγάδες

Η κυβέρνηση Μητσοτάκη εμφανίζεται σε αυτή τη συγκυρία περίπου «πανίσχυρη», να απολαμβάνει, σύμφωνα με τα γκάλοπ, και τη «λαϊκή στήριξη», αλλά και τη συναίνεση όλων των αστικών δυνάμεων. Και ως προς τις δύο αυτές πλευρές («αστική ομοψυχία» και λαϊκή στάση), αυτή η εικόνα είναι διαστρεβλωμένη και προσωρινή.

Ξεκινώντας από το ζήτημα της αστικής συναίνεσης, είναι αλήθεια ότι ο ΣΥΡΙΖΑ, όντας η μεγάλη δύναμη της αντιπολίτευσης, στάθηκε με μεγάλη υπευθυνότητα δίπλα στα κυβερνητικά μέτρα και την αντεργατική βροχή των ΠΝΠ. Παρείχε, δηλαδή, όλη την αναγκαία πολιτική στήριξη της γραμμής «σωτηρίας» του κεφαλαίου, ενώ οι αντιπολιτευτικοί του τόνοι αφορούσαν κυρίως στη στήριξη των κυβερνητικών αιτημάτων προς την ΕΕ. Ωστόσο, αυτή η εικόνα δεν προδικάζει και δεν προεξοφλεί μια κατάσταση «ικανοποίησης» όλων των μεγαλομεσαίων αστικών στρωμάτων για όσα θα ακολουθήσουν. Γιατί είναι βέβαιο ότι αυτά που θα «προκύψουν» στο προσεχές μέλλον από τα νέα «μνημόνια» με τα ιμπεριαλιστικά αφεντικά, όχι μόνο δεν θα επαληθεύουν τον μύθο της ανάταξης της λεγόμενης μεσαίας τάξης, αλλά αντίθετα θα έχουν πολλούς ριγμένους και θα τροφοδοτούν έντονες γκρίνιες, ακόμα και αντιθέσεις, μέσα στον αστικό εσμό.

Προάγγελος αυτών των αντιθέσεων αλλά και εκδήλωση των υπαρκτών διχασμών εντός της ΝΔ ήταν κιόλας οι επιθέσεις με οξείς τόνους από τη Σαμαρική πλευρά ενάντια στην πολιτική Μητσοτάκη. Παράλληλα, και ο ΣΥΡΙΖΑ αρχίζει να παίρνει αποστάσεις από την κυβερνητική πολιτική, όχι βέβαια για να εκφράσει την εργατική-λαϊκή αντίθεση σε αυτήν, αλλά για να καταθέσει την πρόθεσή του να διαπραγματευτεί αυτός για λογαριασμό της αστικής τάξης μια καλύτερη προοπτική για τα συμφέροντά της. Αυτή την πολιτική λογική απηχεί και το σχέδιο «Μένουμε Όρθιοι» που κατέθεσε απευθυνόμενος και στην ΕΕ και με γραφικούς λεονταρισμούς του τύπου «ακόμα και χωρίς τη Γερμανία»(!) σε μια προσπάθεια -χαρακτηριστική της μαυρογιαλούρειας αστικής αντίληψης- να «συγκινήσει τον λαό».

Εξάλλου, και το ζήτημα των εκλογών που τέθηκε -με πρωτοβουλία κυβερνητικών παραγόντων- στη δημόσια συζήτηση, δεν εκφράζει μια ευρύτερα διαμορφωμένη συναίνεση και σιγουριά για το πού και πώς πάνε τα πράγματα. Αν αυτά υπήρχαν, γιατί μια «φρέσκια» και αυτοδύναμη κυβέρνηση να φλερτάρει με τέτοια ενδεχόμενα εν μέσω πανδημίας και ενώ το σύστημα αναζητά την επιστροφή στην κανονικότητά του;

Όσον αφορά τον λαό, θεωρούμε ότι η εικόνα των γκάλοπ είναι το λιγότερο πλασματική και επιφανειακή. Ο λαός δεν συμφώνησε με τα μέτρα περιορισμού και καταστολής της κυβέρνησης, που έτσι κι αλλιώς είχαν σωρεία αντιφάσεων. Ο λαός αυτοπεριορίστηκε, γιατί δεν είχε άλλη επιλογή για να προστατευτεί από τον ιό και ταυτόχρονα το ‘χει τούμπανο ότι η κυβέρνηση εκτός από την πολιτική καταστολής, καμιά υγειονομική προφύλαξη, καμιά στήριξη δεν του εξασφάλισε. Ωστόσο, ακόμα και αν παραβλέψουμε τα σημαντικά υγειονομικά ερωτήματα που υπάρχουν και για το άμεσο διάστημα και για αργότερα (δεύτερο κύμα), ο

ενισχύστε την έκδοση ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ: Εσωτερικού: 45 ευρώ Εξωτερικού: 65 ευρώ ΑΡ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ: Εθνική Τράπεζα: IBAN: GR3201107110000071148003461 BIC: ETHNGRAA

Προλεταριακή Σημαία Κωδ.3112
Εκδόσεις ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ, Αστική μη κερδοσκοπική εταιρία
Διευθύνεται από Συντακτική Επιτροπή Υπεύθυνος Σύνταξης: Θ. Φωτόπουλος
Εδρα: Γραβιάς 10-12, 10678 Αθήνα, Τηλ: 2103303639 cpgml@otenet.gr Θεσ/νίκη, Συγγρού 24, Τηλ: 2310 278978 cpgmlthe@the.forthnet.gr www.kkeml.gr

λαός το ‘χει επίσης τούμπανο ότι η πολιτική της κυβέρνησης κάνει την απειλή ευκαιρία για να τσαλαπατήσει ότι έμεινε από τα εργατικά και λαϊκά δικαιώματα. Συνεπώς, μέσα στις συνθήκες της καραντίνας, αυτό που διαμορφώθηκε στον λαό δεν είναι ένα κλίμα «αποδοχής και συμπάθειας» της κυβερνητικής πολιτικής. Αντίθετα, θα λέγαμε ότι όλο αυτό το διάστημα συσσωρεύονται μέσα του μια σειρά αρνητικά δεδομένα απέναντι στην κυβέρνηση και όροι αντιπαλότητας και αντιπαράθεσης στην πολιτική της, που βέβαια απαιτούν και άλλες προϋποθέσεις για να εκδηλωθούν στο αναγκαίο και αναντικατάστατο πεδίο της μαζικής πάλης.

Μεγάλες πιέσεις και απαιτήσεις στο νέο τοπίο

Την ίδια ώρα που εκατοντάδες εκατομμύρια βαρέλια πετρελαίου «περισσεύουν» και πουλιούνται στα χρηματιστήρια σε αρνητική τιμή, ακριβώς αυτή την ώρα επίσημες εκτιμήσεις κάνουν λόγο για εκατοντάδες εκατομμύρια νέους ανέργους!

Αυτός είναι ο πραγματικός κόσμος που ζούμε. Σάπιος, παρασιτικός, απάνθρωπος. Αυτό είναι το κανονικό καπιταλιστικό-ιμπεριαλιστικό σύστημα και όχι κάποια τάχα στρεβλή εκδοχή του, όπως υπαινίσσονται (ή και το διακηρύσσουν ευθέως) όσοι εκτοξεύουν δριμείς κατηγορίες για το «νεοφιλελευθερισμό» και αναζητούν έναν «λογικό» (ακόμα και ...σοσιαλιστικό) καπιταλισμό. Όσοι με λίγα λόγια ζητούν «αλλαγή του συστήματος» από δυνάμεις του συστήματος!

Σε αυτόν τον πραγματικό κόσμο βρίσκεται και η χώρα μας. Στις ηγέτιδες δυνάμεις αυτού του (δυτικού) κόσμου «ανήκει» ο πλούτος της, ο ιδρώτας των εργατών της, ο καθημερινός μόχθος του λαού μας. Σε αυτούς υποθηκεύονται ξανά και ξανά οι τύχες του λαού, η ζωή της νεολαίας, τα δικαιώματα της μεγάλης πλειοψηφίας. Με τις πλάτες αυτών των αφεντικών της, η ντόπια αστική τάξη αναπαράγεται ως άρχουσα, κυβερνά, νομοθετεί και οργανώνει τη ληστεία της χώρας και του λαού, την εκμετάλλευση της εργατικής τάξης. Τρόπαιό της η εξουσία και το μερτικό της από τη ληστεία και την εκμετάλλευση. Για παράδειγμα, το σκάνδαλο με το voucher των 600 ευρώ δεν ήταν μόνο, ούτε και κυρίως, τα εκατομμύρια που πήγαν στα ΚΕΚ. Η αντιπολίτευση των ΣΥΡΙΖΑ, ΚΙΝΑΛ και των άλλων αστικών δυνάμεων κρύβει το κύριο: Ότι για να τρέξει αυτό το πρόγραμμα του ΕΣΠΑ που χρηματοδοτούσε αυτή την «επιμόρφωση», χιλιάδες φορές πολλαπλάσιος ήταν ο κλεμμένος πλούτος από τη χώρα. Με το ξεκλήρισμα χιλιάδων φτωχομεσαίων αγροτών και τη συντριβή της παραγωγής στον πρωτογενή τομέα... Με την επιβολή των πολιτικών της αποβιομηχάνισης, της ανεργίας, της εξαθλίωσης εδώ και δεκαετίες... Με τη μετατροπή της χώρας σε παράρτημα των ευρωπαϊκών μονοπωλίων και με τον λαό να παλεύει για την επιβίωση του σε μια κομπραδόρικη οικονομία και κάτω από άγρια καπιταλιστική επίθεση.

Ο λαός μας, βγαίνοντας από την καραντίνα, συνεχίζει βέβαια να είναι αντιμέτωπος με αυτή την πραγματικότητα. Αλλά επιπλέον, βγαίνει με δεκάδες χιλιάδες νέους απολυμένους και με πολλούς περισσότερους ανέργους, καθώς χιλιάδες άλλοι μεροκαματιάρηδες που δούλευαν σε «μαύρες» και ανεπίσημες δουλειές (από εποχικά εργαζόμενους σε αγροτικές δουλειές, καθαρίστριες σε σπίτια, ως μικροπωλητές και γκαρσόνια) δεν καταγράφονται ως απολυμένοι στα επίσημα στοιχεία. Όλος αυτός ο κόσμος, μαζί με τους εργαζόμενους, Έλληνες και μετανάστες, θα βρεθούν αντιμέτωποι με την επίθεση της «επόμενης μέρας». Θα βρεθούν αντιμέτωποι με την αδηφαγία του κεφαλαίου που ήδη ξεσαλώνει με «τροποιητικές συμβάσεις», με προτάσεις «δανεισμού» εργαζομένων-σύγχρονων σκλάβων (ΣΕΒ), με προτάσεις εμπέδωσης και παγίωσης των «έκτακτων» αναστολών σύμβασης (ΣΒΕ).

Όλος ο λαός θα βρεθεί αντιμέτωπος με τα νέα «μνημόνια» που η αστική τάξη θα υπογράψει στους ιμπεριαλιστές ως απαράβατη προϋπόθεση για να αναπαράγει η ίδια το παντεσπάνι της στα θησαυροφυλάκια της κάθε Ελβετίας.

Απέναντι σε αυτές τις μεγάλες πιέσεις και απαιτήσεις, απαιτούνται πρωτοβουλίες κίνησης και πάλης. Είναι αλήθεια ότι σε όλο το μέχρι τώρα διάστημα της καραντίνας, στο πεδίο της κοινής δράσης τα αποτελέσματα δεν είναι καθόλου ενθαρρυντικά. Οι δυνάμεις της λεγόμενης «εκτός των τειχών» Αριστεράς κινήθηκαν με πολιτικές λογικές κοντά στο σύστημα, με πολιτικές λογικές ακολουθητισμού και αντιγραφής της συστημικής συμμόρφωσης της ηγεσίας του ΚΚΕ και κάτω από την πίεση των εξελίξεων ανακάλυψαν ξανά τα μεταβατικά τους σχέδια, που σιωπηρά είχαν αποσύρει μετά τις εκλογές του περασμένου Ιούλη. Δηλαδή, η έκτακτη κατάσταση όχι μόνο δεν ευνόησε προσπάθειες συνεννόησης (εδώ και εβδομάδες είναι αναπάντητη η πρόταση του ΚΚΕ(μ-λ) για μια κοινή ανακοίνωση και πρωτοβουλία οργανώσεων), αλλά αντίθετα διεύρυνε τις γκρίζες ζώνες της κοινής δράσης, ακόμα και μεταξύ των «συνιστωσών» που υποτίθεται συμφωνούσαν σε πολλά και μεγάλα σχέδια.

Παρόλα αυτά, η όξυνση της ταξικής πάλης, οι ανάγκες επιβίωσης των φτωχών λαϊκών μαζών, η ανάγκη της υπεράσπισης των εργατικών-λαϊκών δικαιωμάτων, όλα αυτά είναι και θα είναι οξύτερα και πιο επιτακτικά. Όλα αυτά είναι μια πραγματική «υλική δύναμη», που ζητάει και θα ζητάει συγκρότηση για να βρει διέξοδο στο πεδίο της μαζικής πάλης. Όλα αυτά απαιτούν και **ένα πραγματικό, μαζικό και στον δρόμο εορτασμό** της φετινής Πρωτομαγιάς και όχι λογικές «συμβολικών συμβάντων».

Όλα αυτά αποτελούν και τη βάση πάνω στην οποία πρέπει να στηριχτούν οι επίμονες προσπάθειες μαζικής αντίστασης, αγώνα, οργάνωσης και συγκρότησης ευρύτερων τμημάτων λαού και νεολαίας σε αντικαπιταλιστική-αντιιμπεριαλιστική κατεύθυνση στην επόμενη δύσκολη μέρα.

Αποψη

Βαδίζοντας προς το τέλος της καραντίνας, να βαδίσουμε πιο αποφασιστικά το δρόμο των αγώνων!

Η κυβέρνηση επεξεργάζεται τη σταδιακή χαλάρωση της καραντίνας και, εκτός απροόπτου, φαίνεται πως πολύ σύντομα θα αρχίσει η λεγόμενη επιστροφή στην κανονικότητα.

Για ποια κανονικότητα πρόκειται, όμως; Θα επιστρέψουμε στην προτεραία κατάσταση, κλείνοντας μια ...παρένθεση δυο μηνών; Όχι βέβαια! Η καραντίνα συνοδεύτηκε από ορυμαγδό αντιλαϊκών μέτρων, στα εργασιακά, στην εκπαίδευση, στα δημοκρατικά δικαιώματα, τα οποία επιβλήθηκαν ως επείγοντα και αναγκαία για την αντιμετώπιση της πανδημίας, όμως δεν πρόκειται να ανασταλούν.

Πέρα από αυτό, όμως, η κρίση που έχει δημιουργηθεί και διογκωθεί λόγω της πανδημίας αφήνει ήδη τα σημάδια της. Δίπλα σε κλάδους της οικονομίας στους οποίους το μεγάλο φαγοπότι έχει ήδη στηθεί (π.χ. φάρμακα, υγειονομικά υλικά), υπάρχουν και αυτοί που από χρυσωρυχεία έγιναν ...καταβόθρες που εξανεμίζουν τα κέρδη (π.χ. ο τουρισμός). Όλα αυτά θα τα πληρώσουν οι λαοί και οι εργαζόμενοι παντού στον κόσμο, και στη χώρα μας, όχι μόνο με τα φουσκωμένα νούμερα της ανεργίας, τις πιο ελαστικές εργασιακές σχέσεις που έχουμε γνωρίσει, αλλά και με την άμεση μεταφορά της κρίσης στις πλάτες τους, για δεύτερη φορά μέσα σε δέκα χρόνια.

Η καραντίνα είναι πρωτοφανής σε έκταση (πάνω από το μισό πληθυσμό της γης και σχεδόν το σύνολο του Δυτικού κόσμου) και έχει φρενάρει την καπιταλιστική παραγωγή σε βαθμό που κανείς δεν ανέμενε. Κι επειδή μαζί της έχει φρενάρει και την καπιταλιστική κερδοφορία, σε όλο τον κόσμο τα μέτρα της καραντίνας αρχίζουν ήδη να χαλαρώνουν. Η χαλάρωση δε γίνεται επειδή ...το κακό πέρασε, αλλά επειδή τα κέρδη μειώθηκαν, σε έναν κόσμο που ήδη βίωνε εδώ και χρόνια την κρίση.

Γιατί ποιος είναι αυτός που μπορεί να ισχυριστεί στα σοβαρά πως το κακό πέρασε; Ή έστω πως πλέον, ως ανθρωπότητα, μάθαμε πώς να το αντιμετωπίζουμε, οπότε δεν κινδυνεύουμε πια; Με ποιο τρόπο ενισχύθηκαν τα συστήματα υγείας, ακόμα και στις μητροπόλεις του ιμπεριαλισμού, πολύ περισσότερο στην Ελλάδα; Πόσοι γιατροί και νοσηλευτές προσλήφθηκαν; Πόσες νοσοκομειακές κλίνες και κλίνες ΜΕΘ δημιουργήθηκαν; Πώς ενισχύθηκε η σχετική έρευνα, αλλά και η παραγωγή του απαραίτητου υλικού προστασίας, από μάσκες και γάντια μέχρι αναπνευστήρες; Ποια μέτρα πήραν οι κυβερνήσεις για να προστατέψουν τη δημόσια υγεία;

Μόνο ένα: την καραντίνα! Κι έχουν το θράσος να κορδώνονται ο Μητσοτάκης και ο Χαρδαλιάς ότι πήραν τα μέτρα έγκαιρα, αλλά και να μας ...συγχαίρουν που πειθαρχήσαμε τις μέρες του Πάσχα! Και τώρα, αυτοί οι ίδιοι θα γυρίσουν να μας πουν ότι τα νούμερα, πια, αποδεικνύουν πως τα μέτρα απέδωσαν και άρα η οικονομία μπορεί να ξαναπάρει μπροστά.

Και για ποια νούμερα μιλάμε; Το μόνο που ίσως θα μπορούσαμε να αξιολογήσουμε είναι το μακάβριο των θυμάτων του κορονοϊού. Γιατί το άλλο, του αριθμού των κρουσμάτων, είναι εντελώς αναξιόπιστο, για τον απλούστατο λόγο ότι ο αριθμός των τεστ που έχουν γίνει για τον ιό είναι ελάχιστος! Όταν χρειάστηκε να γίνουν τεστ στο σύνολο των ανθρώπων μιας κλειστής κοινότητας, όπως στο Κρανίδι, ο αριθμός των κρουσμάτων εκτινάχθηκε! Πράγμα που μας κάνει εύλογα να αναρωτιόμαστε αν υπάρχουν κι άλλοι θάνατοι που οφείλονται σε κορονοϊό που δε διαγνώστηκε ποτέ...

Το κωμικοτραγικό είναι ότι σήμερα αναφέρεται ότι η χαλάρωση της καραντίνας, εκτός των άλλων, θα εξαρτηθεί και από τη διαθεσιμότητα μεγάλου αριθμού τεστ και τη συνακόλουθη αναθεώρηση των κριτηρίων για τη διενέργειά τους. Από εκεί που τα τεστ δεν ήταν απαραίτητα μέχρι πριν λίγες βδομάδες, τώρα αποτελούν κριτήριο για την επιστροφή στην κανονικότητα!

Παρόλα αυτά, δεν έπαιξε ρόλο η καραντίνα στον περιορισμό της εξάπλωσης του ιού; Προφανώς. Ήταν, όμως, ένα ακραίο μέτρο, που ήταν το μόνο που μπορούσε να πάρει ένα σύστημα που δεν ήταν έτοιμο να αντιμετωπίσει μια πανδημία, γιατί ποτέ δεν ήταν στη φύση και τους στόχους του να προστατεύει την υγεία του λαού. Ο οποίος λαός πράγματι κλείστηκε μέσα, όχι επειδή είχε εμπιστοσύνη στην κυβέρνηση, αλλά επειδή δεν είχε καμιά εμπιστοσύνη στην περίθαλψη που θα είχε αν αρρώσταινε.

Υπάρχουν αρκετές φωνές στον ιατρικό και επιστημονικό κόσμο που αμφισβητούν την καραντίνα ως μέτρο αντιμετώπισης της πανδημίας. Με κύριο το επιχείρημα ότι επιδημίες και πανδημίες υπήρξαν κι άλλες στο παρελθόν και θα υπάρξουν κι άλλες στο μέλλον. Ότι ακόμα και σήμερα υπάρχουν αρρώστιες και λοιμώξεις πολύ πιο επικίνδυνες και θανατηφόρες από τον Covid-19 που δεν αντιμετωπίζονται με καθολικό εγκλεισμό. Ότι ο εγκλεισμός δεν μπορεί να αποτελεί στο διηνεκές την απάντηση στις πανδημίες. Ότι οι κοινωνικές και οικονομικές συνέπειές του είναι ανυπολόγιστες.

Δεν έχουμε, φυσικά, τα δεδομένα για να εκτιμήσουμε το πραγματικό μέγεθος της απειλής του κορονοϊού για τη δημόσια υγεία. Βλέποντας, όμως, το σύστημα να αιφνιδιάζεται και να επιβάλει καραντίνα σε τόσο μεγάλη κλίμακα, σχεδόν ταυτόχρονα σε όλον τον κόσμο, με κόστος και για το ίδιο, συμπεραίνουμε ότι πρώτον οι θεωρίες συνομωσίας δεν ευσταθούν και δεύτερον ότι το σύστημα κάτι παραπάνω ήξερε και κάτι είχε να φοβάται. Αν μη τι άλλο, το πολιτικό κόστος από τους θανάτους από μια αρρώστια, την οποία δεν είχε τον τρόπο να αντιμετωπίσει. Για να μην αναφέρουμε τις όποιες -ίσως άγνωστες ακόμα- συνέπειες στις σχέσεις και αντιθέσεις ανάμεσα στους ιμπεριαλιστές.

Το μόνο βέβαιο είναι ότι το καπιταλιστικό-ιμπεριαλιστικό σύστημα είναι ένοχο για κάθε θύμα του κορονοϊού. Και δε μπορούμε να έχουμε καμιά εμπιστοσύνη στους εκπροσώπους του όταν θα μας πουν ότι δεν διατρέχουμε κίνδυνο. Γιατί πάντα διατρέχουμε ένα σωρό κινδύνους από την ίδια του την κυριαρχία, στην υγεία μας, στη δουλειά μας, στα δικαιώματά μας, στο μέλλον μας.

Και η μόνη μας εξασφάλιση απέναντι σε αυτούς τους κινδύνους είναι η μαζική μας πάλη ενάντια σε αυτούς που τους προκαλούν. Αν αυτοί θέλουν να μας επιστρέψουν στην κανονικότητα της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης, εμείς να παλέψουμε πιο μαχητικά, πιο μαζικά και πιο αποφασιστικά για μια νέα κανονικότητα των αγώνων!

δημοκρατικά δικαιώματα

Προσαγωγές, απειλές και πρόστιμα ενάντια σε αγωνιστές που πραγματοποιούσαν παρεμβάσεις για την πανδημία

Με το πρόσχημα πάντα της «παραβίασης των μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας», είδαμε το τελευταίο διάστημα ένταση των αστυνομικών απειλών, της επιβολής προστίμων, ακόμα και προσαγωγών σε βάρος αγωνιστών που διέδιδαν στο λαό τις ιδέες τους και κατήγγελλαν την πολιτική της κυβέρνησης που αφήνει το λαό αθωράκιστο στην πανδημία, αξιοποιώντας την ταυτόχρονα και ως ευκαιρία για την όξυνση της αντιλαϊκής-αντεργατικής επίθεσης.

Έτσι, το πρωί του Σαββάτου 11 του Απρίλη, Ομάδες ΔΙΑΣ και περιπολικά περικύκλωσαν 9 μέλη της δημοτικής κίνησης «Κίνημα στην Πόλη του Ζωγράφου» και της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, που πραγματοποιούσαν παρέμβαση με πανό, ντουντούκα και μοίρασμα προκήρυξης έξω από σουπερμάρκετ στου Ζωγράφου, και τους προσήγαγαν στο Α.Τ. Ζωγράφου για «εξακρίβωση στοιχείων». Στοιβάζοντάς τους μάλιστα, χωρίς «καμιά προφύλαξη», μέσα στα περιπολικά. Αφού κρατήθηκαν επί ώρες, επιδόθηκαν τελικά σε όλους τα γνωστά πρόστιμα των 150 ευρώ. Ακολούθησαν όμως, σύμφωνα με πληροφορίες, και μηνύσεις σε βάρος τους! Πρόστιμο είχε επιδοθεί και σε δημοτικό σύμβουλο της κίνησης «Μια Πόλη Ανάποδα», στη Νέα Σμύρνη, για τον ίδιο προσχηματικό λόγο, στις 7 του Απρίλη, μέρα κινητοποιήσεων για τη διεκδίκηση περίθαλψης για το λαό.

Την Πέμπτη 9/4 επιβλήθηκαν πρόστιμα σε γιατρούς και μέλη δημοτικών κινήσεων που επισκέφτηκαν το Α.Τ. Περιστερίου για να συμπαρασταθούν και να παραδώσουν υγειονομικό υλικό σε μετανάστες που κρατούνταν εκεί, έκθετοι στον ιό και σε άθλιες συνθήκες, οι οποίοι πραγματοποιούσαν απεργία πείνας. Το απόγευμα της ίδιας ημέρας επιβλήθηκαν πρόστιμα και σε μέλη της ΚΕΕΡΦΑ που επισκέφτηκαν το Α.Τ. Γλυφάδας για ανάλογη περίπτωση.

«Κρούσματα» επιβολής προστίμων απ΄ την αστυνομία αναφέρθηκαν σ΄ ολόκληρη τη χώρα, τόσο σε βάρος γιατρών όσο και λαϊκών ανθρώπων που διαμαρτύρονταν για την κατάσταση του συστήματος περίθαλψης. Απειλές όμως εκτοξεύτηκαν απ' τα αστυνομικά όργανα και σε εκπαιδευτικούς που συγκεντρώθηκαν την Πέμπτη 16/4 έξω απ΄ το υπουργείο Παιδείας, ενάντια στην επιδίωξη κατάθεσης του αντιδραστικού νομοσχεδίου Κεραμέως για την Παιδεία, σε κάποιους μάλιστα επιβλήθηκαν και πρόστιμα. Παρ' όλο που όλοι τηρούσαν τις αποστάσεις ασφαλείας.

Αυτά και πολλά άλλα «κρούσματα» του κατασταλτικού και εισπρακτικού μηχανισμού του αστικού κράτους φανερώνουν τον προσχηματικό χαρακτήρα της επιβολής των απαγορεύσεων, των προστίμων, των απειλών. Αλήθεια, τι διαφορά υπάρχει –από «υγειονομική σκοπιά»- ανάμεσα σε ανθρώπους που περιμένουν για παράδειγμα στην ουρά για να μπουν σ' ένα σούπερ μάρκετ και σ΄ αυτούς που -τηρώντας τα μέτρα προφύλαξης στη διάδοση του ιού (με μάσκες, γάντια, αποστάσεις)- κρατούν κάποιο πανό, μοιράζουν προκηρύξεις και μιλούν απ΄ την ντουντούκα; Με ποια λογική «απαγορεύεται» η διάδοση της άποψης, τόσο για θέματα που έχουν να κάνουν με την ίδια την πανδημία όσο και με την αξιοποίησή της απ΄ το σύστημα; Μα, με τη λογική του συστήματος της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης, βέβαια! Με τη λογική της άρχουσας τάξης και της κυβέρνησης. Μια τέτοια «λογική», όμως, όχι μόνο δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή απ΄ το λαό, αλλά πρέπει και να καταγγελθεί και ν΄ αντιπαλευτεί αποφασιστικά και έμπρακτα. Μια τέτοια επιβολή δεν έχει να κάνει με την «προστασία του λαού απ' τη διάδοσή του ιού». Είναι υποκριτική.

Ποσώς νοιάζονται για το λαό! Όταν την ίδια στιγμή σε μεγάλους εργασιακούς χώρους, σε εργοστάσια, σε στρατώνες, σε στρατόπεδα προσφύγων, ο λαός στοιβάζεται χωρίς καμία προστασία. Όταν στα νοσοκομεία και στα σούπερ μάρκετ η προστασία των εργαζόμενων είναι από ανύπαρκτη μέχρι υποτυπώδης. Όταν το διαλυμένο απ΄ τις κυβερνήσεις σύστημα περίθαλψης για το λαό εξακολουθεί να μην του εγγυάται θεραπεία. Όταν δεν γίνονται μαζικά δωρεάν τεστ κι όταν τα μέσα προφύλαξης ακόμα σπανίζουν... Ούτε βέβαια η επιβολή αυτή αποτελεί μια έκφραση της «τυπολατρίας» κάποιων αστυνομικών οργάνων. Αλλά μια συνειδητή γραμμή και κατεύθυνση με στόχο τη φίμωση όλων όσων καταδεικνύουν και καταγγέλλουν την κατάσταση αυτή. Το σύστημα και η κυβέρνησή του επιδιώκουν τη φίμωση και την καταστολή αυτή, τόσο σήμερα, εν μέσω πανδημίας, «έκτακτων μέτρων» και προβολής της λεγόμενης «εθνικής ομοψυχίας», όσο και ενόψει της αυριανής ξοφερής πραγματικότητας που επιφυλάσσουν στο λαό και των αντιστάσεων και διεκδικήσεων που αυτή θα γεννήσει. Ο λαός, επιμένοντας να διεκδικεί ζωή και δικαιώματα, μπορεί να τους χαλάσει τα σχέδια.

Αλληλεγγύη στον Ibrahim Gökçek! Να μη χάσει τη ζωή του! Να δικαιωθεί η απεργία πείνας!

Μετά το θάνατο της τουρκάλας επαναστάτριας Helin Bölek, στις 3 του Απρίλη, ύστερα από 288 ημέρες απεργίας πείνας, ο αγωνιστής Ibrahim Gökçek, μπασίστας του αριστερού μουσικού συγκροτήματος «Grup Yorum», συνεχίζει, με σοβαρό πια κίνδυνο της ζωής του, την απεργία πείνας. Ο Ibrahim έχει ξεπεράσει τις 300 ημέρες απεργίας πείνας, που έχει ως αιτήματα να επιτραπούν οι συναυλίες του «Grup Yorum» στην Τουρκία, ν' απελευθερωθούν όλα τα φυλακισμένα μέλη του και ν' αποσυρθούν οι δικαστικές διώξεις, να σταματήσουν οι έφοδοι της αστυνομίας στο Πολιτιστικό τους Κέντρο IDIL και στα γραφεία τους, ν' αφαιρεθούν απ' τη λίστα επικήρυξης της τουρκικής «αντιτρομοκρατικής» τα μέλη του συγκροτήματος και ν' ακυρωθούν όλα τα εντάλματα σύλληψής τους. Το κίνημα αλληλεγγύης προς τον Ibrahim πρέπει να ενταθεί με στόχο να μη χαθεί η ζωή του και να ικανοποιηθούν όλα τα αιτήματά του, που είναι και αιτήματα όλων των αγωνιστών της γειτονικής χώρας. Στη χώρα μας, καλλιτέχνες έχουν υπογράψει και δημοσιοποιήσει κείμενο με το οποίο εκφράζουν την υποστήριξη και την αλληλεγγύη τους. Ο λαός μας πρέπει με κάθε δυνατό τρόπο να εκφράσει την αλληλεγγύη του στον αγωνιστή αυτό, όπως και σε όλους τους άλλους αγωνιστές στην Τουρκία και στο Κουρδιστάν. Ήδη στις 5 του Απρίλη δύο κρατούμενοι αγωνιστές δικηγόροι, ο Aytaç Ünsal και η Ebru Timtik, μετέτρεψαν την απεργία πείνας που είχαν ξεκινήσει ενάντια στις άδικες ποινές που τους είχαν επιβληθεί για την αγωνιστική τους δράση (159 έτη φυλάκισης (!) συνολικά), σε «απεργία πείνας μέχρι θανάτου».

Οι λαοί της Ελλάδας και της Τουρκίας έχουν κοινά δίκια και συμφέροντα ενάντια στις αντιδραστικές, εξαρτημένες αστικές τάξεις των χώρων τους, τις κυβερνήσεις, τους κατασταλτικούς τους μηχανισμούς και τα μεγάλα ιμπεριαλιστικά αφεντικά σε ΗΠΑ και ΕΕ. Κάτω από ένα τέτοιο πρίσμα, πέραν της αλληλεγγύης που πρέπει να εκφράζεται απέναντι σε αγωνιστές, αποκτά ακόμα πιο βαρύνουσα σημασία το δυνάμωμα του κινήματος υπέρ των λαϊκών αγώνων και των αγωνιστών και ενάντια στο φασισμό, τον εθνικισμό και τον ιμπεριαλισμό.

Περιφορά φασιστικών απόψεων

Αρχές Απρίλη, ο βουλευτής της ΝΔ Άγγελος Συρίγος, σε συνέντευξή του, αποκάλυψε τους φόβους του. Είπε ότι ο Ερντογάν μπορεί να αξιοποιήσει τον κορονοϊό για να πλήξει τη χώρα μας, στέλνοντας πρόσφυγες μολυσμένους με τον ιό. Όλα μπορούν να συμβούν! Τον Μεσαίωνα εκσφενδόνιζαν στον αντίπαλο με καταπέλτες νεκρούς από πανούκλα. Οι φόβοι του βουλευτή δεν επιβεβαιώθηκαν, αλλά περιφέρονται σε διάφορα «πατριωτικά» blogs.

Αποκλεισμένοι απ' τα τηλεοπτικά κανάλια παραμένουν οι εκπρόσωποι της Χρυσής Αυγής. Όμως, όταν δημιουργούν ηχηρά γεγονότα, παίζουν δυνατά στις ενημερωτικές εκπομπές. Το «ντου» της ομάδας του Παναγιώταρου σε εκκλησία το βράδυ της Μεγάλης Παρασκευής για να γίνει περιφορά του Επιτάφιου έγραψε κι έπαιξε στα ΜΜΕ. Το μήνυμα του Μιχαλολιάκου την Κυριακή του Πάσχα είναι αποκαλυπτικό: *«Αυτή τη Λαμπρή του 2020 να μην την ξεχάστε ΠΟΤΕ! Ούτε εμείς, ούτε οι πατεράδες μας, ούτε οι παππούδες μας ζήσανε ποτέ Λαμπρή με κλειστές Εκκλησιές. Είχανε ζήσει ΜΟΝΟ τα 100άδες εκατ. Ευρωπαίων κάτω από τη σκλαβιά του μπολσεβικισμού και εμείς με μια φιλελεύθερη Χούντα. ΜΗ ΞΕΧΝΑΣ!»*

Η Χρυσή Αυγή επικαλείται και παραθέτει την «Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, 1948 (ΟΔΔΑ), Άρθρο 18: "Κάθε άτομο έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας...». Μερικές αναρτήσεις παρακάτω, την «πέφτει» στην κυβέρνηση που δεν έχει βάλει «τάξη» σε πρόσφυγες και μουσουλμάνους!

Εθνικιστικές-φασιστικές ομάδες καταβάλλουν προσπάθεια να εκλαϊκεύσουν το φασισμό με «επιχειρήματα», δηλαδή, παραποιήσεις, συκοφαντίες, ψέματα και ιστορικά κενά. Η σχέση τους με το σύστημα, που έχει το πάνω χέρι, είναι αλληλοτροφοδοτούμενη. Αυτές συστημικοποιούνται και το σύστημα φασιστικοποιείται. Η θρησκεία είναι κρίκος ενότητας. Στοίχιση πίσω από την εκκλησία είναι υποταγή στο σύστημα κι όχι αμφισβήτησή του. Το πρόβλημα των φασιστών είναι οι πολιτικοί διαχειριστές του. Εχθρός ο κομμουνισμός.

Η θεωρία της «σιωνιστικής συνωμοσίας» αθωώνει το σύστημα, ρίχνοντας τις ευθύνες στα ισχυρά λόμπι που κρύβονται ακόμη και πίσω από την κυβέρνηση των ΗΠΑ. Στις ενδοϊμπεριαλιστικές αντιθέσεις διαλέγουν

Αυταπατών (Ε)ΣΥνέχεια

Ήρθε, λοιπόν, η ώρα του Εθνικού Συστήματος Υγείας! Έτσι λένε στα κανάλια, κρατικά και ιδιωτικά, σε όλα τα ΜΜΕξαπάτησης, όλοι οι παρατρεχάμενοι της κυβέρνησης, οι κάθε λογής απολογητές του συστήματος. Και δώσ' του αναλύσεις για το πώς ο καπιταλισμός θα λογικευτεί, θα αποκτήσει πιο ανθρώπινο πρόσωπο, θα «επενδύσει στην Υγεία και τον άνθρωπο».

Βέβαια, ο υπ. Υγείας, Β. Κικίλιας, δηλώνει με κυνισμό σε συνέντευξη του ότι *«Η ενίσχυση του ΕΣΥ, όπως προκύπτει από την κρίση, δεν μπορεί να σημαίνει αλλαγή πολιτικής, όταν αυτή είχε σχεδιαστεί επίσης με κριτήριο… την ενίσχυση του ΕΣΥ(…) Αυτό θα κάνουμε και τώρα με ακόμη μεγαλύτερη ώθηση, αναβαθμίζοντας υποδομές και υπηρεσίες.»* Μας διαβεβαιώνει, δηλαδή, ότι η κυβέρνηση θα συνεχίσει την ταξική «φροντίδα και μέριμνα» του λαού και των εργαζομένων.

Ακόμη πιο κυνικός ήταν ο πρωθυπουργός, που δια του πασχαλινού μηνύματος προς τους εργαζόμενους του ΕΚΑΒ, μας διαβεβαίωσε ότι «το Εθνικό Σύστημα Υγείας αντέχει»!! Όλα καλά, λοιπόν.

Ξεχειλίζει, επομένως, η υποκρισία των κυβερνώντων σχετικά με το ενδιαφέρον τους για την υγεία του λαού. Ξεχειλίζει, όμως, και η υποκρισία του ΣΥΡΙΖΑ, που ξέχασε ότι κυβερνούσε την προηγούμενη πενταετία. Έρχεται τώρα να τάξει, δια στόματος Α. Χαρίση και του προγράμματος «Μένουμε Όρθιοι», *«μια ολοκληρωμένη, κοστολογημένη και επιστημονικά τεκμηριωμένη πρόταση για την εδραίωση ενός ισχυρού ΕΣΥ με καθολική πρόσβαση, τώρα και μετά την κρίση»*. Ξεχειλίζει και η υποκρισία όλων όσων, είτε από κυβερνητική θέση, είτε ως κυβερνητικό συμπλήρωμα, στήριξαν την πολιτική που διαχρονικά και συντεταγμένα, με «συναίνεση και ομοψυχία», τσακίζει το δικαίωμα στην ίση, πλήρη και δωρεάν περίθαλψη για τον λαό.

Από την άλλη, ξεχειλίζουν οι αυταπάτες των δυνάμεων που αναφέρονται στην Αριστερά, που με τον δικό τους τρόπο αναφωνούν ότι ήρθε η ώρα του ΕΣΥ. Όχι βέβαια αυτού που σχεδιάζει η κυβέρνηση, αλλά του δικού τους. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η πρόταση για την «ενίσχυση του ΕΣΥ» και για «δημόσια δωρεάν υγεία» εντάσσεται στη γενικότερη επεξεργασία ενός κυβερνητικού μεταβατικού προγράμματος, είτε εμφανίζεται ως τέτοιο είτε όχι. Έτσι, το κρατικό σύστημα υγείας (ΕΣΥ) αποτελεί στοιχείο ενός «εθνικού κεντρικού σχεδιασμού», δίπλα στον «ενιαίο κρατικό φορέα μεταφορών», στον «ενιαίο κρατικό φορέα ενέργειας», στον «ενιαίο κρατικό φορέα τηλεπικοινωνίων», στον «ενιαίο κρατικό φορέα λιμένων» κοκ. Συνοδεύεται από «κρατικοποιήσεις τομέων της παραγωγής», άλλα και με *«κατάργηση και απαγόρευση της επιχειρηματικής δραστηριότητας»*. Έτσι, το κράτος εμφανίζεται ως ο εγγυητής των λαϊκών και εργατικών δικαιωμάτων, το μέσο για να ικανοποιηθούν οι σύγχρονες λαϊκές ανάγκες.

Ακόμη, όμως, και για τις περιπτώσεις που δεν εντάσσουν τη πρότασή τους για «δημόσια δωρεάν υγεία» και «ενίσχυση του ΕΣΥ» στην παραπάνω αταξική, ρεφορμιστική και συνδιαχειριστική λογική, το πολιτικό πρόβλημα συνεχίζει να υπάρχει. Δηλαδή η συσκότιση, η σύγχυση, ο αποπροσανατολισμός και εν τελεί οι αυταπάτες για τον ρόλο και τον χαρακτήρα του αστικού κράτους.

Ας παρακολουθήσουμε έναν παλιό γνώριμο, τον Π. Σωτήρη, που με απελευθερωμένη την πένα του στο in.gr, διαπιστώνει ότι *«Η πανδημία του νέου κορονοϊού ήρθε να αμφισβητήσει τις κυρίαρχες νεοφιλελεύθερες πολιτικές για τη δημόσια υγεία»*, αναγνωρίζοντας και αυτός την «ευκαιρία» να θέσει το δικό του. Σε άρθρο με τίτλο *«Ο κορονοϊός αλλάζει την Ελλάδα - Οι 6 προκλήσεις της επόμενης ημέρας»* (https://www.in.gr/2020/04/16/economy/oikonomikes-eidiseis/o-koronaios-allazei-tin-ellada-oi-6-prokliseis-tis-epomenis-imeras/), αναζητάει ένα νέο *«εναλλακτικό κοινωνικό υπόδειγμα»*, ιεραρχώντας σαν πρώτη πρόκληση την εξής: *«Θα χρειαστεί μεγάλη δημόσια δαπάνη και για την αντιμετώπιση των κοινωνικών επιπτώσεων και για την αναβάθμιση των δημόσιων υποδομών περίθαλψης και πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και για την επένδυση…»*. Για να περάσει στο «χρέος», στο «αναπτυξιακό σχέδιο», στην «αξία της εργασίας», στη «γνώση, έρευνα και τεχνολογία» και στην «κλιματική αλλαγή». Μόνο που ο συντάκτης αναζητά διέξοδο στην κρίση του συστήματος και προτείνει μια παλιάς κοπής σοσιαλδημοκρατική διαχείριση για να *«ξαναφτιάξουμε μέλλον για αυτή τη χώρα»*.

Αυτό τον δρόμο όχι μόνο δεν τον ακολουθούμε, αλλά τον αντιπαλεύουμε. Γι' αυτό θα επιμείνουμε στο ζήτημα του αγώνα και της ταξικής πάλης. Θα αναδεικνύουμε την ανάγκη του λαού να παλέψει για το ΔΙΚΑΙΩΜΑ (και όχι το κρατικό μοντέλο) στην ίση, πλήρη και δωρεάν περίθαλψη, στην εργασία και τη ζωή.

Συνεχίζουμε τις παρεμβάσεις, όπου μπορεί να φτάσει η φωνή μας

Με επιμονή και αποφασιστικότητα, το ΚΚΕ (μ-λ) συνεχίζει τις παρεμβάσεις πανελλαδικά. Με προκηρύξεις και τρικάκια, αφίσες, πανό και συνθήματα προσπαθούμε να έρθουμε σε επαφή με τον λαό της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης και της υπόλοιπης χώρας. Τις τελευταίες 15 μέρες, βρεθήκαμε σε λαϊκές αγορές, super market και εργασιακούς χώρους, εκεί όπου ζει, κινείται και εργάζεται ο λαός. Στην Αθήνα, βρεθήκαμε σε πολλές γειτονιές του κέντρου όπως η Κυψέλη, του Γκύζη, τα Εξάρχεια, τα Πατήσια, το Γουδί, η Πανόρμου και του Ζωγράφου. Στις δυτικές συνοικίες, παρεμβάσεις έγιναν σε γειτονιές όπως το Περιστέρι και το Χαϊδάρι, οι Άγιοι Ανάργυροι, η Πετρούπολη και το Ίλιον. Σε γειτονιές του Πειραιά, σε συνοικίες στα βόρεια όπως το Χαλάνδρι και η Νέα Ιωνία, στα ανατολικά σε Υμηττό και Δάφνη και άλλες συνοικίες του λεκανοπεδίου προσπαθήσαμε να απλώσουμε τη φωνή μας. Στη Θεσσαλονίκη, εκτός από το κέντρο της πόλης, βρεθήκαμε στην Καλαμαριά, την Τούμπα, την Τριανδρία, τον Εύοσμο, τη Σταυρούπολη, την Ηλιούπολη, τους Αμπελόκηπους και τις Συκιές, αλλά και στη Θέρμη και το Ρύσιο. Αλλά και στην υπόλοιπη Ελλάδα, βρεθήκαμε σε γειτονιές της Πάτρας, των Χανίων, του Ηρακλείου, της Ξάνθης, της Ηγουμενίτσας, της Παραμυθιάς και των Ιωαννίνων και στη Θεσσαλία στη Λάρισα, τα Τρίκαλα και την Καρδίτσα.

Στόχος των παρεμβάσεων ήταν να έρθουμε σε άμεση επαφή με όσο περισσότερο κόσμο μπορούμε. Προβάλαμε τα αιτήματα που αφορούν στην αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης. Πλήρης και δωρεάν περίθαλψη για όλους. Δωρεάν τεστ για όλο τον λαό. Μαζικές προσλήψεις μόνιμου νοσηλευτικού προσωπικού και δημιουργία νέων κλινών ΜΕΘ. Μαζί με αυτά, προβάλαμε και την ανάγκη υπεράσπισης των εργασιακών δικαιωμάτων, με αιτήματα όπως όχι στις απολύσεις και επίδομα ανεργίας για όλους τους ανέργους χωρίς προϋποθέσεις. Μέσα από τα υλικά που διακινήσαμε και τις συζητήσεις με τον κόσμο, προσπαθήσαμε να αναδείξουμε τις ευθύνες του καπιταλιστικού-ιμπεριαλιστικού συστήματος και την ανάγκη να συνεχίσουμε να διεκδικούμε και μέσα σε αυτή την κρίση.

Η αποδοχή του κόσμου ήταν σε κάποιες περιπτώσεις ιδιαίτερα θετική. Χωρίς διάθεση να ωραιοποιήσουμε την κατάσταση ή παραβλέποντας τις πραγματικά ελάχιστες περιπτώσεις αυτών που θέλησαν να υπερασπιστούν τις επιλογές της κυβέρνησης, φαίνεται ότι ο λαός είναι ιδιαίτερα προβληματισμένος και προσπαθεί να βρει απαντήσεις για το από δω και πέρα. Στις συζητήσεις που είχαμε, φάνηκε η αγανάκτηση του κόσμου και η ανάγκη να καταγγείλει αυτή και όλες τις προηγούμενες κυβερνήσεις που με την πολιτική τους διέλυσαν το σύστημα υγείας. Νιώθει ότι είναι μόνος του απέναντι στην υγειονομική απειλή, ότι τον έχουν κλείσει μέσα στο σπίτι του προκειμένου να μην αναλάβουν την ευθύνη της προστασίας και της περίθαλψής του.

Σε σχέση με την αρχή αυτής της κρίσης, φαίνεται ότι ο περισσότερος κόσμος πιέζεται από την δυσκολία που αντιμετωπίζει στην επιβίωσή του και ξεχνά ή βάζει σε δεύτερη μοίρα τον υγειονομικό κίνδυνο. Οι άνεργοι, οι επισφαλώς εργαζόμενοι, όσοι περιμένουν να πάρουν τα 800 ευρώ, όσοι δεν ξέρουν αν και πότε θα ανοίξουν οι επιχειρήσεις στις οποίες εργάζονταν ή ευελπιστούσαν ότι θα εργαστούν όπως σε εστιατόρια και ξενοδοχεία, είναι ιδιαίτερα ανήσυχοι και απελπιστικά μόνοι. Συμφωνούν ότι το σύστημα φορτώνει την κρίση στις πλάτες μας, ότι είναι έτοιμοι να πιούν το αίμα της εργατικής τάξης, αλλά δεν βλέπουν πως μπορούν να βάλουν φραγμό σε αυτή την επίθεση. Ακόμα και όσοι καταλαβαίνουν ότι ο λαός πρέπει να βγει στο δρόμο και να διεκδικήσει το δίκιο του, βλέπουν ότι είναι μακρύς ο δρόμος που πρέπει να διανύσουμε.

Η συζήτηση που ανοίγεται είναι μεγάλη και σίγουρα δεν έχει εύκολες απαντήσεις. Όμως η εμπειρία των τελευταίων ημερών αποδεικνύει ότι έχουμε κάθε λόγο να συνεχίσουμε τις παρεμβάσεις μαζικά και αποφασιστικά, γιατί πραγματικά ένας κόσμος παίρνει κουράγιο, αλλά και εμείς αποκτάμε καλύτερη εικόνα για τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς του λαού.

▸ θεωρητικά στρατόπεδο στην Ανατολή και στην πράξη στη Δύση. Μάχονται τη «νέα τάξη πραγμάτων», κατακεραυνώνοντας τον Μαρξισμό που έχει διεισδύσει σε όλα «τα επίσημα θεσμικά όργανα»!

Όχι, δεν έχουν τρικυμία στο κρανίο. Προπαγάνδα κάνουν. Έχουν συγκεκριμένους στόχους και σκοπούς. Οι θεωρίες συνωμοσίας που κυριαρχούν όταν αναφέρονται στην πανδημία του κορονοϊού πατούν πάνω στους ανταγωνισμούς των κρατών και εκφράζουν την πιο επιθετική πολιτική.

Μαθαίνουμε πως γίνονται προσπάθειες για «δημιουργία κρυφού σχολειού-ανοικτού εθνικιστικού πανεπιστημίου» από συγκεκριμένο πολιτικό φορέα. Για να έχουν προοπτική οι πτυχιούχοι του, πρέπει να τεθεί κάτω από την εποπτεία της Κεραμέως.

Τελευταίος αποχαιρετισμός στη Μυρσίνη

Τη Μεγάλη Εβδομάδα στη Θεσσαλονίκη έφυγε από τη ζωή το στέλεχος της Λαϊκής Ενότητας Θεσσαλονίκης, η Μυρσίνη Αθανασιάδου. Ήταν φιλόλογος και εργάστηκε στα σχολεία της Θεσσαλονίκης, από όπου και συνταξιοδοτήθηκε.

Υπήρξε μέλος του ΚΚΕ, ιδρυτικό μέλος του ΣΥΝ και του ΣΥΡΙΖΑ, επί χρόνια μέλος της Νομαρχιακής του Επιτροπής Θεσσαλονίκης, αλλά αποχώρησε με δημόσια δήλωσή της το 2015, λόγω της ψήφισης του τρίτου μνημονίου. Ιδρυτικό μέλος της Λαϊκής Ενότητας, συμμετείχε μέχρι το τέλος της ζωής της στη Γραμματεία Θεσσαλονίκης. Στον χώρο των εκπαιδευτικών δραστηριοποιούνταν ενεργά και ήταν επί σειρά ετών μέλος του ΔΣ της Δ΄ ΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης ως εκπρόσωπος των ΣΥΝΕΚ, αλλά και μετά τη συνταξιοδότησή της ήταν ενεργό μέλος στις Ενώσεις των Συνταξιούχων Εκπαιδευτικών.

Οι νεότεροι την γνωρίσαμε και την θυμόμαστε από την περίοδο των αγώνων του 2012-13, την περίοδο του κλεισίματος της ΕΡΤ, της διαθεσιμότητας, της επιστράτευσης και της απεργίας. Η Μυρσίνη ήταν πάντα παρούσα, μαχητική, χαμογελαστή, αισιόδοξη κι ευγενική προς όλους τους συναγωνιστές, τις συναγωνίστριες αλλά και τους εργαζόμενους και τις εργαζόμενες που βρεθήκαμε τότε στους δρόμους. Στο πλάι όλων, αλλά και στο πλάι του συντρόφου της στη ζωή, του αγωνιστή Ανέστη Ταρπάγκου, που έφυγε μόλις πριν έναν χρόνο από τη ζωή.

Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους της και στους συντρόφους της στη ΛΑΕ.

Με αφορμή τη συζήτηση για τους πλειστηριασμούς

Από την έναρξη της πανδημίας η κυβέρνηση προσπάθησε με βιαστικές κινήσεις να καθησυχάσει τον κόσμο ότι είναι πανέτοιμη και πως θα κάνει τα πάντα ώστε να περάσει, πέρα από την υγειονομική κρίση, και η συνακόλουθη οικονομική κρίση όσο γίνεται πιο ανώδυνα για το λαό.

Σύντομα όμως έδειξε το πραγματικό της πρόσωπο. Αυτό που πραγματικά την ενδιαφέρει είναι από τη μια να μειώσει τις συνέπειες της πανδημίας στο υγειονομικό επίπεδο ώστε να μην υποστεί το πολιτικό και οικονομικό κόστος και από την άλλη να μεταθέσει τις οικονομικές συνέπειες στον εργαζόμενο λαό. Αφού κατάφερε να δημιουργήσει σε μεγάλο βαθμό το κλίμα που ήθελε, άρχισε να προσαρμόζει τις εξαγγελίες της, θέτοντας διάφορους όρους και προϋποθέσεις ώστε οι ενδιαφερόμενοι να τύχουν των όποιων βοηθειών. Με αποτέλεσμα πολλοί που νόμιζαν ότι θα είναι ωφελούμενοι τελικά να βρεθούν απ' έξω!

Χαρακτηριστική περίπτωση της βαθιάς ταξικής της φύσης είναι αυτή των λαϊκών σπιτιών που κινδυνεύουν με πλειστηριασμούς. Είναι γνωστό ότι ακόμη και αυτή η αναιμική προστασία της «πρώτης κατοικίας» εκπνέει μαζί με τον Απρίλη και οι τράπεζες πλέον είναι απόλυτα ελεύθερες να προβούν σε όποια ενέργεια θεωρούν ότι τις εξυπηρετεί. Κατά βάση σε πλειστηριασμούς. Παρ' όλο που τέθηκε το ζήτημα και από συστημικά μέσα και παράγοντες, η κυβέρνηση καθυστερεί να πάρει οριστικές αποφάσεις, ρίχνοντας τα μπαλάκι στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η οποία έτσι κι αλλιώς θα έχει και τον τελευταίο λόγο. Αλλά όχι μόνο γι' αυτό.

Έχουμε ξαναγράψει γιατί όλα τα προηγούμενα χρόνια, απ' όταν προέκυψε μαζικά το πρόβλημα, όλες οι κυβερνήσεις καθυστερούσαν με νόμους και ρυθμίσεις το προχώρημα των μαζικών πλειστηριασμών. Προβλημάτιζε το αν ήταν έτοιμο το ίδιο το σύστημα να προχωρήσει σε κάτι τέτοιο, για τη σύνδεση με την αγορά ακινήτων, σε σχέση με το πολιτικό κόστος και σε συνδυασμό πάντα με την κατάσταση του λαϊκού κινήματος. Κέρδιζε χρόνο όλα αυτά τα χρόνια και, απ' ό,τι φαίνεται, πλέον ήταν έτοιμο να προχωρήσει απ' όλες τις πλευρές.

Από την πλευρά του κινήματος δεν νομίζουμε ότι χρειάζεται να πούμε κάτι! Τα πράγματα είναι, δυστυχώς, ξεκάθαρα και υπέρ του συστήματος.

Σε αυτή τη φάση αναζητιούνται τρόποι ώστε το προχώρημα των πλειστηριασμών να περάσει επικοινωνιακά όσο το δυνατόν πιο ανώδυνα, όταν και πάλι το σύστημα νιώσει έτοιμο και από οικονομικής πλευράς. Οι όποιες καθυστερήσεις υπάρξουν δεν έχουν να κάνουν με το ενδιαφέρον για τις τύχες του λαού, αλλά με το αν θα έχουν όλοι όσοι εμπλέκονται σε αυτή την ιστορία τα προσδοκώμενα οφέλη. Το «επενδυτικό ενδιαφέρον» που είχε οδηγήσει στη «δυναμική αναγέννηση» της αγοράς ακινήτων, άρα και στο έντονο ενδιαφέρον για τα «κόκκινα» ακίνητα, συνδεδεμένο με τον τουρισμό και προερχόμενο κατά κύριο λόγο από το εξωτερικό, έχει παγώσει και είναι άγνωστο πότε θα ανακάμψει. Αυτό αναγκάζει το ντόπιο κεφάλαιο να κάνει δεύτερες σκέψεις και φυσικά την κυβέρνηση να το «σκέφτεται», αναλογιζόμενη και το πολιτικό κόστος. Τα σενάρια όμως που θα επικρατήσουν δεν θα πρέπει και να αφήνουν περιθώρια ελπίδας στα λαϊκά νοικοκυριά. Σε αυτή τη φάση τράπεζες και διαχειριστές (funds) των δανείων προχωρούν σε προτάσεις προσωρινών ρυθμίσεων, ευνοϊκών δήθεν με βάση τη συγκυρία, προσπαθώντας από τη μια να μην αυξηθούν τα κόκκινα δάνεια και να τραβήξουν όσο περισσότερο χρήμα μπορέσουν, και από την άλλη, να ξεκαθαρίσουν ότι η υπόθεση δεν τελειώνει εδώ.

Άλλωστε και τα σενάρια που διαρρέει η κυβέρνηση δεν αφήνουν περιθώρια ελπίδας ούτε στους δικαιούχους των ρυθμίσεων των τελικών αποφάσεων, αν υπάρξουν. Πέρα από το ότι αποκλείονται όσοι δεν εντάσσονται στα υπό αναστολή επαγγέλματα ή στις διάφορες κατηγορίες πληττόμενων, και αυτοί που θα ενταχθούν είτε με αναβολή πληρωμών ρυθμισμένων ή καθυστερημένων δανείων είτε με καθυστέρηση κατασχέσεων και πλειστηριασμών πετυχαίνουν αυτό ακριβώς. Την αναβολή και την καθυστέρηση μέχρι το σύστημα να είναι ξανά έτοιμο να προχωρήσει στην επίθεση! Με βάση όλα τα σενάρια, είτε παρέμβει το κράτος είτε όχι, το σίγουρο είναι ότι οι δανειολήπτες, είτε αναγκαστούν να φύγουν από τα σπίτια τους είτε όχι, μετατρεπόμενοι σε ενοικιαστές, θα τα χάσουν.

Περιοριστικά μέτρα στην Ξάνθη

Το μοναδικό αντίδοτο για την πανδημία

Παρέμβαση στην αγορά της Ξάνθης

Πέρασε ένας μήνας που ο Δήμος Ξάνθης και ο γειτονικός Δήμος Μύκης βρίσκονται σε καθεστώς αυστηρής καραντίνας. Απαγορεύεται η κίνηση για βοήθεια ηλικιωμένων ή αρρώστων που μένουν αποκλεισμένοι στο σπίτι τους. Θα φροντίσει, λέει, η υποστελεχωμένη υπηρεσία «Βοήθεια στο σπίτι»! Απαγορεύεται ο περίπατος και η άθληση, καθώς και η κυκλοφορία από τις 8 το βράδυ μέχρι τις 8 το πρωί. Φαίνεται ότι τα χαράματα είχε παρατηρηθεί συνωστισμός σε πλατείες και μπαρ!

Υπάρχει, λένε, «υψηλό επιδημιολογικό φορτίο». Πώς το κατάλαβαν; Μήπως έκαναν μαζικά διαγνωστικά τεστ, όπως επίμονα ζητάει ο Ιατρικός Σύλλογος Ξάνθης; Αυτά που έγιναν -με ένα τέτοιο «υψηλό φορτίο»- ήταν όλα κι όλα 500, σε έναν πληθυσμό πάνω από 110.000. Ούτε μισό τοις εκατό, δηλαδή!

Μήπως ενίσχυσαν το νοσοκομείο της περιοχής, που και από πριν ήταν υποστελεχωμένο; Το νοσηλευτικό προσωπικό της ειδικής πτέρυγας για τον Covid-19 έφτασε σε καταστάσεις εξάντλησης και στην ανάγκη να κατασκευάζει μόνο του ειδικές ποδιές και άλλο εξοπλισμό προστασίας. Επιπλέον, τρεις κλινικές έκλεισαν για κάποιο διάστημα, όταν βρέθηκαν θετικά, αντιστοίχως, τρία περιστατικά, αφού οι ασθενείς που νοσηλεύονται στα επείγοντα δεν αντιμετωπίζονται ως εν δυνάμει θετικοί.

Όπως σε όλη τη χώρα, κινήθηκαν «απλώς» στην κατεύθυνση της έντασης των περιορισμών και μεταφοράς της ευθύνης στους πολίτες.

«Υπεύθυνοι», λοιπόν, θεωρήθηκαν, στην αρχή, οι εργαζόμενοι της Μειονότητας που επέστρεψαν στα χωριά τους από τις ευρωπαϊκές χώρες, όπου μεταναστεύουν κατά χιλιάδες για να βγάλουν ένα κομμάτι ψωμί. Κανένας έλεγχος, κανένα διαγνωστικό τεστ, κανένα μέτρο προστασίας, καμιά φροντίδα για αυτούς τους ανθρώπους και τις οικογένειές τους. Έτσι κι αλλιώς, εδώ είναι ανεπιθύμητοι, ενώ στα κάτεργα της Ευρώπης είναι αναλώσι μοι. Σε παρατεταμένη απομόνωση βρίσκεται, λοιπόν, ο Εχίνος, το κεφαλοχώρι της ορεινής μειονοτικής περιοχής, και με κλειστό το Κέντρο Υγείας, του οποίου οι εργαζόμενοι μπήκαν επίσης σε περιορισμό. Κανένα άλλο μέτρο. Κατά τα άλλα, δεν προκρίνουν την «ανοσία αγέλης».

Στη συνέχεια, βρέθηκαν κι άλλοι «υπεύθυνοι», οι Ρομά του Δροσερού, ενός οικισμού περίπου 8.000 κατοίκων, που βρίσκεται στις παρυφές της Ξάνθης. Αφού στοχοποιήθηκαν για ένα διάστημα, τόσο τοπικά όσο και πανελλαδικά (είναι άλλωστε «συνήθεις ύποπτοι»), τελικά αφέθηκαν ξανά στην τύχη τους, να συνωστίζονται σε χαμόσπιτα, χωρίς υποδομές, μέσα στη φτώχεια και την αμάθεια.

Δεν θεωρήθηκαν «υπεύθυνοι», αλλά αντιμετωπίστηκαν ως «ανύπαρκτοι», οι φαντάροι της περιοχής, όπως άλλωστε και οι στρατευμένοι όλης της χώρας. Το ζήτημα ήρθε στην επικαιρότητα με την κραυγή αγωνίας που εξέπεμπε το γράμμα ενός στρατιώτη από το στρατόπεδο Πετροχωρίου Ξάνθης. Οι καταστάσεις που περιγράφηκαν ήταν πραγματικά απαράδεκτες και επικίνδυνες για την υγεία των στρατιωτών. Κανένα μέτρο προστασίας (μάσκες, γάντια, αντισηπτικά), κανένας διαγνωστικός έλεγχος, καμία φροντίδα αποσυμφόρησης του στρατοπέδου. Το γράμμα, που έτυχε σημαντικής προβολής από τα τοπικά ΜΜΕ, θορύβησε τη στρατιωτική ηγεσία, που προχώρησε σε κάποια μπαλώματα, χωρίς φυσικά να ανατρέπει την προηγούμενη κατάσταση.

Μήπως, όμως, όλα αυτά εκφράζουν κάποια ειδική ή κατ' εξαίρεση πλευρά της πολιτικής με την οποία η κυβέρνηση αντιμετωπίζει την πανδημία; Φυσικά και δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο. Με τον πιο έκδηλο τρόπο αναδεικνύουν την ουσία της πολιτικής της: Την αδιαφορία για την υγεία και τη ζωή του λαού και την αγωνιώδη προσπάθεια να μην καταρρεύσει το διαλυμένο σύστημα υγείας, για να αποφευχθούν οι όποιες κοινωνικές αντιδράσεις. Για να το πετύχει αυτό και για να βγάλει τις ευθύνες από επάνω της, επιβάλλει σκληρά περιοριστικά μέτρα και κάθε τόσο σηκώνει το δάχτυλο και δείχνει τον «ένοχο», τον απλό λαό.

Πάσχα, κορονοϊσμένων Πάσχα

Το Πάσχα των Ελλήνων πάντα ήταν επεισοδιακό! Από το κάψιμο του Ιούδα, τους πυροβολισμούς και τις στρακαστρούκες την ώρα της Ανάστασης, τις σαΐτες και τον πόλεμο των βαρελότων, μέχρι το νταβαντούρι στο πασχαλιάτικο γλέντι. Θα μπορούσε κανείς να το χαρακτηρίσει «βροντερό Πάσχα των Ελλήνων» και να ξεμπερδεύει κυριολεκτώντας. Κανείς, όμως, δεν φανταζόταν ότι στην περίοδο του Πάσχα, με την επιδημία του κορωνοϊού και τα μέτρα της κυβέρνησης, θα βρισκόμασταν μπροστά σε κωμικοτραγικές έως και σουρεαλιστικές καταστάσεις.

Έπρεπε να φοράμε μάσκες και γάντια που δεν βρίσκαμε κι όταν τα βρίσκαμε, οι τιμές ήταν απαγορευτικές, μαυραγορίτικες. Θα έπρεπε να είχαμε απολυμαντικά, οινόπνευμα, αλλά πουν' τα; Από την άλλη, οι θρησκευτικές υστερίες. Εμείς, λέει, φταίμε για την επιδημία, μας τιμωρεί ο Θεός. Σαρακοστή! Μαζί με τη νηστεία και την προσευχή, είχαμε και την απομόνωση, καθώς ασκητεύουμε κατ' οίκον. Αλλά να λέμε και του στραβού το δίκιο. Χωρίς ικανά νοσοκομεία με προσωπικό και ιατροφαρμακευτικό εξοπλισμό, χωρίς υγειονομική φροντίδα, μόνο με απαγορεύσεις, αστυνομοκρατία και διατάξεις «εξοντώνουν» τον κορωνοϊό. Αυτό κι αν δεν είναι θαύμα πασχαλιάτικο, για το οποίο μας θαυμάζουν διεθνώς!

Και μεις, τι να πεις; Κάποιοι κάνανε τα μπαλκόνια τους μικρές εκκλησίες το βράδυ της Ανάστασης, ενώ την Κυριακή γίνανε μίνι γλέντια σε μπαλκόνια και ταράτσες. Καλό είναι, όμως, να μην συνηθίσουμε στα μίνι, γιατί θα έρθουν μίνι μισθοί, συντάξεις και δικαιώματα και πρέπει από τώρα να δούμε τι θα κάνουμε με τα χάλια μας. Γιατί πρέπει:

Με τα δυο μας τα χεράκια
δρόμους να βρούμε και σοκάκια
να φωνάξουμε με μανία,
«φτου και φτου ξελεφθερία».

Και μια ευχή για όλους εμάς, τους κάθε είδους κορωνοϊσμένους. «Παιδιά, ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ και μη χειρότερα. Μην κωλώνει κανένας».

Φαγοπότι για το κεφάλαιο και... «μαξιλαροπόλεμος» για ΝΔ-ΣΥΡΙΖΑ

Οι επιπτώσεις στη ντόπια καπιταλιστική οικονομία από την πανδημία του κορωνοϊού είναι ένα μέγεθος που ο εξαρτημένος χαρακτήρας της το πολλαπλασιάζει και το οξύνει ακόμη περισσότερο. Κάθετη πτώση της ζήτησης στο εμπόριο, μείωση των εξαγωγών, κατακρήμνιση του προϊόντος της «βαριάς βιομηχανίας» του τουρισμού, σταμάτημα των κατασκευών, σημαντική καθυστέρηση στις αποκρατικοποιήσεις-ξεπούλημα, αυτά είναι μερικά από τα σημαντικά ζητήματα με τα οποία είναι αντιμέτωπη η κυβέρνηση της ΝΔ και αναζητά λύσεις για λογαριασμό της ντόπιας κεφαλαιοκρατίας. Το «καλό» σενάριο του Στουρνάρα, διοικητή της τράπεζας της Ελλάδας (ΤτΕ) προβλέπει ύφεση 4% για το 2020, ενώ το «κακό» προβλέπει ύφεση πάνω από 8% και εκεί έρχεται να συναντηθεί με τις εκτιμήσεις του ΔΝΤ για πτώση του ΑΕΠ 10-12%!

Η μία πλευρά με την οποία αναζητά λύσεις η κυβέρνηση της ΝΔ, είναι, μέσα από συνεχόμενες Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ) να μειώσει το εργασιακό κόστος για το κεφάλαιο, να αφαιρέσει από τους εργαζόμενους τις ελάχιστες κατακτήσεις και τα δικαιώματά τους στη δουλειά. Να κάνει την εργατική δύναμη ελαστική και φτηνή. Να φορτωθούν οι εργαζόμενοι τα βάρη της κρίσης με μεγαλύτερη φτώχεια και ανεργία, έτσι ώστε να πάρει «ανάσες» το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο. Και ταυτόχρονα επιδιώκει να προετοιμάσει από σήμερα το αντεργατικό πλαίσιο για τη λεγόμενη επόμενη μέρα.

Από την άλλη πλευρά, αναζητά λύσεις στην «αλληλεγγύη» της ΕΕ, μέσα από την προσπάθεια επαναδιαπραγμάτευσης της εποπτείας και των πρωτογενών πλεονασμάτων ή τουλάχιστον της χαλάρωσης αυτών για όσο διαρκέσει η πανδημία και οι επιπτώσεις της. Οι αιτήσεις για έκδοση ευρωπαϊκού ομολόγου έχουν πέσει στο κενό από την άρνηση της Γερμανίας. Έτσι, τα χρηματοδοτικά εργαλεία που απομένουν είναι είτε η ενίσχυση από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, που όμως θα συνοδεύεται από νέα μνημόνια, για όποιον το επιλέξει, είτε η αύξηση του δανεισμού μέσα από την έκδοση ομολόγων, κάτι που έκανε ήδη η κυβέρνηση.

Η μείωση των φορολογικών εσόδων τόσο από τους έμμεσους όσο και από τους άμεσους φόρους που προκαλεί η οικονομική κρίση της πανδημίας δημιουργεί σοβαρά κενά στην εκτέλεση του προϋπολογισμού και έλλειψη ταμειακών διαθεσίμων για την ενίσχυση του ντόπιου κεφαλαίου, που αποτελεί βασική κατεύθυνση της ΝΔ, με σκοπό την «επανεκκίνηση» της οικονομίας. Από την άλλη, η πίεση του ΣΥΡΙΖΑ για να χρησιμοποιηθούν τα ταμειακά διαθέσιμα από το «μαξιλάρι» που αυτός δημιούργησε την περίοδο της διακυβέρνησής του είχε σαν αποτέλεσμα να ξεκινήσει ένας ...μαξιλαροπόλεμος ανάμεσα σε ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ.

Ο Τσίπρας και ο Τσακαλώτος περηφανεύονται ότι παρέδωσαν στην κυβέρνηση της ΝΔ γεμάτα ταμεία με ένα ποσό που φτάνει τα 37,5 δις ευρώ. Είναι ένα ποσό τεράστιο, για τα ελληνικά δεδομένα, που αντιπροσωπεύει το 19,5% περίπου του ΑΕΠ της, έτσι όπως αυτό διαμορφώθηκε το 2019. Ομολογούν, βέβαια, ότι αυτό το «μαξιλάρι» δημιουργήθηκε από τις θυσίες του ελληνικού λαού, από τα πρωτογενή πλεονάσματα και τον δανεισμό μέσω έκδοσης ομολόγων, που στάζουν λιτότητα σε μισθούς και συντάξεις, μείωση στην κοινωνική ασφάλεια, την περίθαλψη και την εκπαίδευση. Αυτό που δεν ομολογούν, όμως, είναι ότι το «μαξιλάρι» μαζί με την υποθήκη όλης της περιουσίας της χώρας στο «υπερταμείο» αποτελούν τις εγγυήσεις αποπληρωμής του χρέους προς τους δανειστές-ιμπεριαλιστές της ΕΕ και του ΔΝΤ και δημιουργήθηκε κατά απαίτησή τους.

Οι διαρροές από το υπουργείο Οικονομικών, έτσι όπως τις αποτύπωσε η «Καθημερινή» στις 16/4, λένε ότι η κυβέρνηση έχει ήδη καταφύγει στο «μαξιλάρι» για να αντιμετωπίσει τα κενά στις εισπράξεις αλλά και για την κάλυψη των ενισχύσεων. Υπολογίζουν ότι θα χρειαστούν γύρω στα 14 δις ευρώ μέχρι τέλος Ιουνίου από τα 20 δις που μπορούν να χρησιμοποιήσουν, καθώς τα υπόλοιπα 15,7 δις βρίσκονται υπό την εποπτεία του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης και απαγορεύεται να τα ακουμπήσει η οποιαδήποτε ελληνική κυβέρνηση. Από τη δική του πλευρά, ο ΣΥΡΙΖΑ βρήκε την ευκαιρία να παρουσιαστεί ξανά σαν υπεύθυνη πολιτική δύναμη -για το σύστημα-, να παρουσιάσει το «μαξιλάρι» σαν τεκμήριο διαχείρισης και υποταγής στις απαιτήσεις των ιμπεριαλιστών και να ζητήσει έλεγχο από τη ΝΔ, για το πού θα πάνε τα κεφάλαια που σκοπεύει να διαθέσει.

Είναι σίγουρο ότι από τον «πακτωλό» των δις που ανακοινώνει η κυβέρνηση της ΝΔ, αλλά και από κοντά ο ΣΥΡΙΖΑ με το πρόγραμμα «μένουμε όρθιοι», για τους εργαζόμενους και τον λαό περισσεύουν μόνο κάτι λίγα ψίχουλα, ενώ η βασική τους κατεύθυνση είναι η ενίσχυση του κεφαλαίου. Μόνο οι εγγυήσεις του ελληνικού δημοσίου για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων είναι της τάξης των 12 δις και εκεί τόσο οι δεσμεύσεις της ΝΔ όσο και οι προτάσεις του ΣΥΡΙΖΑ ταυτίζονται. Επιπλέον, ήδη η κυβέρνηση έχει ανακοινώσει και «τρέχει» κρατική ενίσχυση 1 δις, μέσω της λεγόμενης «επιστρεπτέας προκαταβολής», καθώς και ειδικό πρόγραμμα επιδότησης των τόκων των επιχειρηματικών δανείων.

Τελευταίο αλλά όχι ασήμαντο είναι η εξελισσόμενη αποκάλυψη της κοροϊδίας της «επιμόρφωσης των επιστημόνων» με 600 ευρώ, που στην πραγματικότητα είναι ενίσχυση 5 επιχειρηματιών που ελέγχουν την λεγόμενη «επαγγελματική κατάρτιση» στην χώρα με 84 εκατομμύρια ευρώ. Το γεγονός ότι η κυβέρνηση μετά τις αποκαλύψεις στον τύπο και τις καταγγελίες των επιστημονικών συλλόγων (δικηγόροι, μηχανικοί κ.λπ.) αναγκάστηκε να πάρει πίσω την «κατάρτιση» μέσω vouchers και να δώσει στους επιστήμονες ένα επίδομα 600 ευρώ φανερώνει ότι η διάθεσή της να στηρίξει το μεγάλο κεφάλαιο την σπρώχνει να έρθει σε σύγκρουση με στρώματα στα οποία είχε υποσχεθεί πολλά.

Ο εργαζόμενος λαός δεν μπορεί να παρακολουθεί από την μία το φαγοπότι που έχει στήσει η κυβέρνηση της ΝΔ με το κεφάλαιο και από την άλλη την κούφια αντιπαράθεση με τον ΣΥΡΙΖΑ, κλεισμένος στο σπίτι του από τα περιοριστικά μέτρα της πανδημίας. Είναι ανάγκη να αρχίσουν να ξεδιπλώνονται οι αντιστάσεις και οι διεκδικήσεις που απαιτούν οι καιροί.

Θεσσαλονίκη, TITAN A.E.

Εξελίξεις στην καύση σύμμεικτων απορριμμάτων

Διέρρευσαν πληροφορίες από τις γνωστές οδούς (παπαγαλάκια), που φέρνουν τον υπουργό Χατζηδάκη να καταθέτει αμέσως μετά το Πάσχα για ψήφιση στη Βουλή, το νομοσχέδιο για τον «εκσυγχρονισμό της περιβαλλοντικής νομοθεσίας», όπου κοντά στα άλλα θα απλοποιούνται κι οι περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις. Όλα αυτά μέσα στη χρονική συγκυρία της πανδημίας του κορωνοϊού, όπου η Βουλή λειτουργεί δια «αντιπροσώπων» και είναι αδύνατη η λειτουργία των συλλογικών οργάνων και των κοινωνικών οργανώσεων. Μέσα σ' αυτό το κλίμα, επανέρχεται το θέμα της καύσης υπολειμμάτων ανακύκλωσης από την TITAN A.E. στην Ευκαρπία της Θεσσαλονίκης. Σημειωτέον ότι ο ΤΙΤΑΝΑΣ ήδη χρησιμοποιεί για καύσιμα το τοξικό πετ-κοκ κι άλλα βλαβερά καύσιμα.

Εν τω μεταξύ, πέντε βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ κατέθεσαν επερώτηση για την άμεση ανάκληση της διαδικασίας τροποποίησης της περιβαλλοντικής άδειας στην TITAN A.E. στη Νέα Ευκαρπία, κατόπιν κοινής ανοιχτής επιστολής των δημάρχων Λαγκαδά, Παύλου Μελά και Ωραιοκάστρου, προς όλους τους βουλευτές της Θεσσαλονίκης. Η επερώτηση ζητά την άμεση ενημέρωση της κοινωνίας και των φορέων της Θεσσαλονίκης, την ανάκληση της διαδικασίας δημοσιοποίησης της τροποποίησης της ΑΕΠΟ του εργοστασίου TITAN στη Νέα Ευκαρπία και την εφαρμογή από το υπουργείο του σχεδίου δράσης για την ανακύκλωση επαναχρησιμοποιημένων υλικών.

Σε επερώτηση προς τον υπουργό του ΥΠΕΝ προχώρησαν και δυο βουλευτές του ΚΚΕ, ζητώντας να σταματήσει η καύση αποβλήτων και να μην προχωρήσει η καύση SRF/RDF, να παρθούν τα κατάλληλα μέτρα περιβαλλοντικού ελέγχου και να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις της καύσης αποβλήτων στην υγεία των κατοίκων της περιοχής και των εργαζομένων στο εργοστάσιο. Ακόμη, στις 3 Απριλίου 2020, συνδικάτα, φορείς και κάτοικοι της Δυτικής Θεσσαλονίκης υπέγραψαν ψήφισμα ενάντια στην καύση απορριμμάτων από τον ΤΙΤΑΝΑ.

Όμως, αυτοί που τόσα χρόνια αγωνίζονται απέναντι σ' όλες τις κυβερνήσεις του κεφαλαίου και υπέστησαν τόσες διώξεις, βλέπουν όλους αυτούς τους ΣΥΡΙΖΑίους που στέκονταν απέναντί τους ή καλούσαν τα ΜΑΤ, όλους αυτούς που έστρωσαν το χαλί για τις νέες μεθοδεύσεις του ΥΠΕΝ, να υπεραμύνονται και να ζητούν την εφαρμογή των δικών τους κυβερνητικών αποφάσεων. Και ήταν αποφάσεις που κι αυτές βρήκαν την αντίθεση του λαού της Θεσσαλονίκης. Η νέα αναζωπύρωση του θέματος της καύσης μέχρι τώρα κινείται στα πλαίσια ψηφισμάτων, επίσημων διαμαρτυριών κι επερωτήσεων, αφήνοντας κατά μία πάγια τακτική πολλών, τον λαό στο περιθώριο, απλό αποδέκτη των συστημικών ενεργειών τους, την ώρα που απαιτείται, εν μέσω της πανδημίας, η ανεύρεση τρόπων συλλογικής αγωνιστικής αντιπαράθεσης.

Γεγονός παραμένει ότι μ' αυτούς τους τρόπους διεκδίκησης, έτσι ή αλλιώς, η TITAN A.E. θα κάψει τελικά υπολείμματα ανακύκλωσης κάθε μορφής και μάλιστα θα πληρώνεται γι' αυτό.

Όμως είναι επίσης γεγονός ότι όλοι αυτοί και τα σχέδιά τους, θα μας βρουν πάλι μπροστά τους. Και την πείρα έχουμε και το σθένος.

Το υπουργείο Παιδείας σπάει την καραντίνα!

Θρασύδειλη επίθεση σε εκπαιδευτικούς και μαθητές

Η κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, εν μέσω καραντίνας και απαγορεύσεων, γίνεται ολοένα και πιο δυσμενής για μαθητές και εκπαιδευτικούς. Στην αβεβαιότητα και στα αρνητικά της τηλε-εκπαίδευσης επικάθονται και νέα αρνητικά δεδομένα που διαμορφώνει το υπουργείο, με αποκορύφωμα να φέρει σε διαβούλευση σε αυτές τις συνθήκες ένα βάρβαρο νομοσχέδιο που απεργάζεται εδώ και καιρό. Εκατοντάδες μαθητές στη χώρα μας αγωνιούν για το πώς θα συνεχιστεί η σχολική χρονιά και για τους όρους με τους οποίους καλούνται να δώσουν εξετάσεις, ιδιαίτερα οι μαθητές της Γ' Λυκείου, και το υπουργείο τούς φέρει πισώπλατα ένα ακόμα δυνατό χτύπημα.

Η απόφαση του υπουργείου Παιδείας να ξεκινήσει τις διαδικασίες για την κατάθεση του νομοσχεδίου Κεραμέως όσο τα σχολεία είναι κλειστά και μαθητές και εκπαιδευτικοί είναι κλεισμένοι σπίτια τους αποτελεί μια ηχηρή κυβερνητική ατιμία, που φανερώνει τον θρασύδειλο χαρακτήρα αυτής της κυβέρνησης. **Είναι ξεκάθαρο πως η κυβέρνηση εκμεταλλεύεται την υγειονομική κρίση για να επιβάλει τις μαύρες επιδιώξεις της και στην εκπαίδευση.** Τα μέτρα που πρόκειται να περάσει αποκαλύπτουν βαθιά εχθρότητα και ταξικό μίσος απέναντι στα παιδιά του λαού και της εργατικής τάξης στα σχολεία.

Στις 22/4 λοιπόν (και μετά μπαράζ δημοσιευμάτων της γνωστής παρέας των Μέσων Μαζικής Εξαπάτησης) η κυβέρνηση παρουσίασε τους άξονες του πολυνομοσχεδίου, το οποίο περιλαμβάνει:

- Εισαγωγή μαθημάτων στο Νηπιαγωγείο και πιο συγκεκριμένα Αγγλικών και Πληροφορικής!

- Αύξηση των εξεταζόμενων μαθημάτων από 4 σε 7 στο Γυμνάσιο.

- Θεσμοθέτηση **ελάχιστης βάσης εισαγωγής** που θα ισχύει ως προαπαιτούμενο για το σύνολο των σχολών. Ενδεχομένως, **επιπρόσθετη βάση εισαγωγής ανά σχολή**, η οποία θα καθορίζεται από την κάθε σχολή.

- Θεσμοθέτηση ε**ξετάσεων πανελλαδικού τύπου** (μέσω κλήρωσης από Τράπεζα Θεμάτων) και στις τρεις τάξεις του Λυκείου, των οποίων η επίδοση θα προσμετράται για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια. Αύξηση αυτών των εξεταζόμενων μαθημάτων σε 8-7-5 (για Α', Β', Γ Λυκείου) από 8-6-4.

- Επαναφορά της αναγραφής της διαγωγής στους τίτλους σπουδών.

- **Αξιολόγηση σχολικών μονάδων και εκπαιδευτικών** και επιμόρφωση εκπαιδευτικών.

Υπάρχουν ακόμα και δευτερεύουσες διατάξεις οι οποίες, ανάλογα με την ακριβή τους μορφή, **μπορεί να έχουν τελικά και σημαντικό ρόλο στο θεάρεστο έργο της κλιμάκωσης της επίθεσης**. Τέτοιες είναι: διατάξεις για τα πρότυπα και πειραματικά σχολεία, νέες θεματικές ενότητες από το νηπιαγωγείο έως το γυμνάσιο, διευκόλυνση της σύμπραξης(;) ελληνικών με ξένα πανεπιστήμια. Τέλος, έχει ανοίξει ο δρόμος (αλλά δεν θα ισχύσει για φέτος) για τη γενναία (όπως είχε... υποσχεθεί η κυβέρνηση) **μείωση των εισακτέων** τόσο κεντρικά όσο και σε συνεργασία με τα πανεπιστημιακά ιδρύματα.

Πιο συγκεκριμένα για κάποια από τα μέτρα:

• Η θεσμοθέτηση της ελάχιστης βάσης εισαγωγής ως προϋπόθεση για να μπει κάποιος υποψήφιος στον «κουβά» επιλογής σχολής θα γίνει είτε μέσω του βαθμού των πανελλαδικών είτε μέσω του εθνικού απολυτηρίου, το οποίο συνδέεται με τις ιδιότυπες πανελλαδικές της Τράπεζας Θεμάτων. Έρχεται ως ώριμο φρούτο μετά την επικοινωνιακή καταιγίδα των Μέσων Μαζικής Εξαπάτησης, τα οποία ξεχειλίζουν κάθε χρόνο από αγανάκτηση γι' αυτούς που περνάνε στο Πανεπιστήμιο ενώ έχουν γράψει σε ένα μάθημα οκτώ. Η αλήθεια είναι ότι οι... αγανακτούντες δεν δείχνουν την παραμικρή αγανάκτηση για τους γόνους της αστικής τάξης που με πληρωμή πάνε σε όποιο πανεπιστήμιο του εξωτερικού θέλουν. Ωστόσο, άλλο είναι το σημαντικό. Οι επιδόσεις ενός υποψηφίου έχουν άμεση συνάρτηση με την ταξική του θέση. Τα ιδιαίτερα μαθήματα, οι ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης στο σπίτι, το ασφαλές οικονομικό οικογενειακό περιβάλλον είναι παράγοντες που δεν υπάρχουν στα παιδιά της εργατικής τάξης και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων. Από την άλλη, ο βαθμός σε ένα μάθημα δεν σημαίνει απολύτως τίποτα. Τα θέματα και η δυσκολία τους (που είναι στην απόλυτη ευχέρεια των πολιτικών επιλογών και των στοχεύσεων της κάθε κυβέρνησης) ρυθμίζουν ως κάνουλα τις μαθητικές επιδόσεις. **Η θεσμοθέτηση της ελάχιστης βάσης εισαγωγής θα μειώσει άμεσα και κατά χιλιάδες τους εισακτέους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση**. Είναι εντελώς προφανές ότι αν σε αυτήν προστεθεί και δεύτερη προϋπόθεση ελάχιστος βαθμός ανά μάθημα και σχολή (π.χ. να απαιτεί το Μαθηματικό ελάχιστο βαθμό στα Μαθηματικά το 15), τότε μιλάμε **για μεγάλη διεύρυνση αυτής της άμεσης μείωσης εισακτέων**.

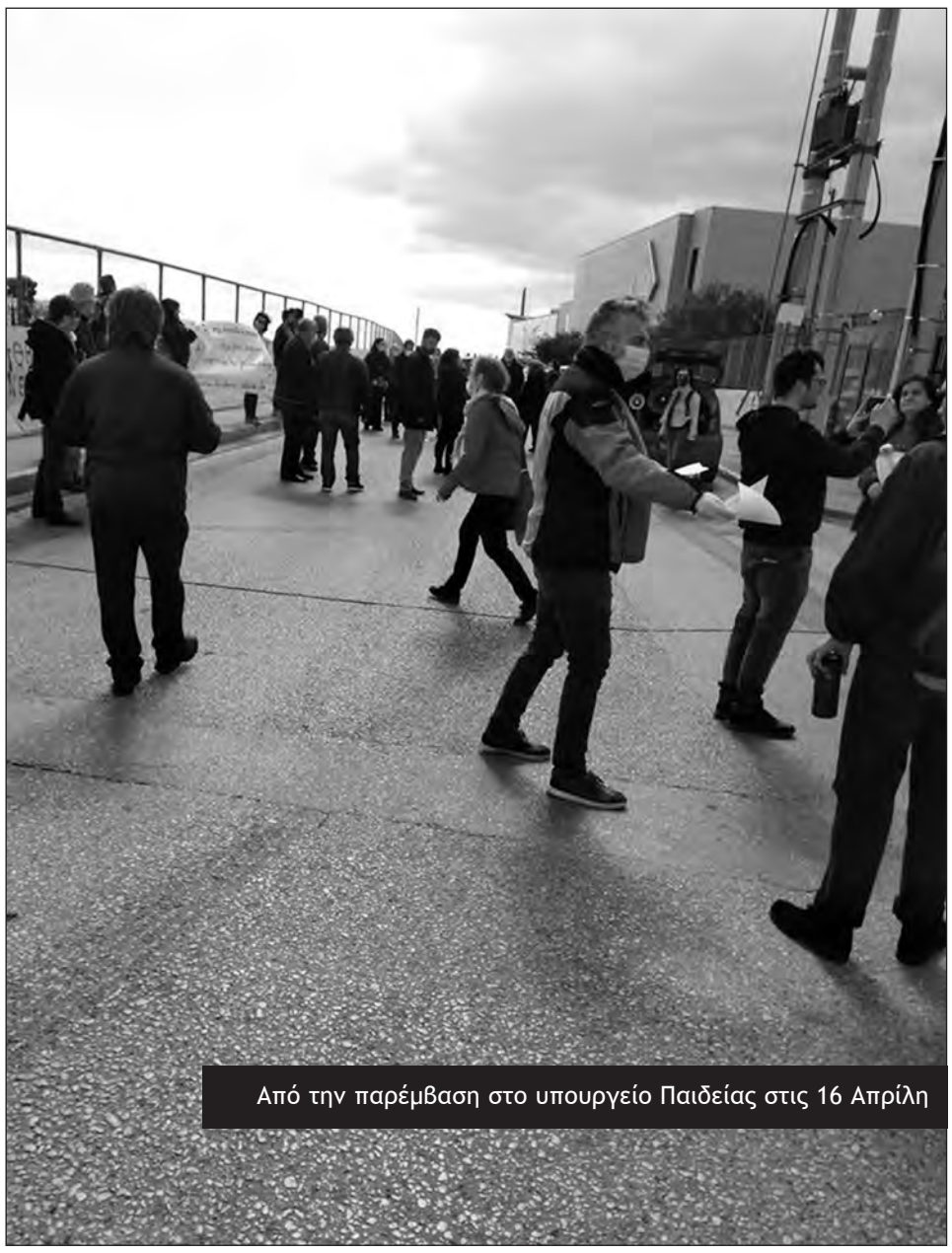

Από την παρέμβαση στο υπουργείο Παιδείας στις 16 Απρίλη

> Η απόφαση του υπουργείου Παιδείας
> να ξεκινήσει τις διαδικασίες για την κατάθεση
> του νομοσχεδίου Κεραμέως όσο τα σχολεία είναι κλειστά
> και μαθητές και εκπαιδευτικοί είναι κλεισμένοι σπίτια τους
> αποτελεί μια ηχηρή κυβερνητική ατιμία,
> που φανερώνει τον θρασύδειλο χαρακτήρα
> αυτής της κυβέρνησης.
> Είναι ξεκάθαρο πως η κυβέρνηση εκμεταλλεύεται
> την υγειονομική κρίση για να επιβάλει
> τις μαύρες επιδιώξεις της και στην εκπαίδευση.

• Ακόμα χειρότερα είναι τα πράγματα με το πιο σοβαρό μάλλον μέτρο. Οι εξετάσεις μέσω Τράπεζας Θεμάτων αποτελούν ουσιαστικά εξετάσεις πανελλαδικού τύπου. Τα θέματα επιλέγονται τυχαία (με ηλεκτρονικό τρόπο) για κάθε σχολείο και βαθμολογούνται κλειστά (όπως στις πανελλαδικές). Η δυνατότητα που είχε ο εκπαιδευτικός να προσμετρήσει στα θέματα που βάζει τις δυνατότητες και τις συνθήκες ζωής των μαθητών του μηδενίζεται. Ακόμα και αυτή η «παραπάνω μονάδα» στο γραπτό (αν με αυτήν ο μαθητής περνάει την τάξη) παύει να υπάρχει. Οι μαθητές δεν μπορούν να δώσουν βάρος σε αυτά που έχει δώσει βάρος ο καθηγητής τους γιατί από την τράπεζα μπορεί να κληρωθεί οτιδήποτε θεωρείται εντός ύλης. Η Τράπεζα Θεμάτων απαιτεί ιδιαίτερα μαθήματα και προετοιμασία από την Α' Γυμνασίου για να μπορεί ένας μαθητής να ανταποκριθεί στην Α' Λυκείου. Απαιτεί, επίσης, πραγματικό «φύτεμα» στο διάβασμα από την Α' Γυμνασίου. **Η θεσμοθέτησή της θα αποτελεί ένα καταστροφικό μέτρο ενάντια στα παιδιά του λαού: τόσο στο δικαίωμά τους να σπουδάσουν όσο και στο δικαίωμά τους στον ελεύθερο χρόνο**. Οι εκατόμβες που θα υπάρξουν από τις εξετάσεις μέσω Τράπεζας Θεμάτων από την Α' Λυκείου είτε θα κόψουν βίαια την πορεία προς την τριτοβάθμια τεράστιου μέρους του μαθητικού πληθυσμού είτε, στην καλύτερη περίπτωση, θα το αποθαρρύνουν αποφασιστικά.

• Και ερχόμαστε στον τρίτο πυλώνα, τη **διαβόητη αξιολόγηση σχολείων και εκπαιδευτικών**. Έχουμε αρκετές φορές αναλύσει τις πολύπλευρες αντιδραστικές στοχεύσεις της λεγόμενης αξιολόγησης: Ταξική κατηγοριοποίηση σχολείων και εκπαιδευτικών, μεταφορά των ευθυνών της κρίσης του καπιταλισμού και του εκπαιδευτικού του συστήματος στις πλάτες των θυμάτων (μαθητών και εκπαιδευτικών), διάλυση των εργασιακών σχέσεων των εκπαιδευτικών, συντριβή τού (σχετικά) ενιαίου των όρων εργασίας και αμοιβής, πειθάρχηση και τρομοκράτηση. Εδώ θα θέλαμε να τονίσουμε ιδιαίτερα την πλευρά εκείνη που συνδέεται με τις άλλες προαναφερόμενες διατάξεις του πολυνομοσχεδίου. Στην εκπαίδευση, το τελικό «παραγόμενο προϊόν» είναι ο μαθητής. Η αστική εκπαίδευση επιτελεί τόσο το ρόλο της κατανομής του μαθητικού πληθυσμού (ποιοι θα γίνουν εργάτες, ποιοι θα απασχοληθούν σε υπηρεσίες, ποιοι θα προοριστούν για στελέχη) όσο και τον ιδεολογικό ρόλο της προσαρμογής του πληθυσμού αυτού στα «ιδανικά» και στις λειτουργίες της κοινωνίας της εκμετάλλευσης. Για να ικανοποιηθούν αποτελεσματικά οι δύο αυτοί σκοποί, σημαντικό ρόλο καλείται να παίξει ο εκπαιδευτικός. Πειθαρχημένος, τρομοκρατημένος και ανταγωνιστικός εκπαιδευτικός μπορεί πιο αποτελεσματικά να παίξει το ρόλο του ταξικού κόφτη των μαθητών αλλά και της ιδεολογικής τους χειραγώγησης. Άλλωστε, η περιβόητη «επιμόρφωση» στην πραγματικότητα την έννοια της συμμόρφωσης έχει. Με την έννοια αυτή, **η αξιολόγηση έχει ως ενδιάμεσο στόχο τους εκπαιδευτικούς, αλλά τελικό στό-** ▸

χο τους μαθητές.

Στα παραπάνω, πρέπει να προσθέσουμε και κάποια στοιχεία ακόμα σε σχέση με την ιδιαίτερη φετινή συγκυρία: Στις πανελλήνιες εξετάσεις η δυσκολία των θεμάτων έχει αυξηθεί ραγδαία τα τελευταία χρόνια, με τους αριθμούς των εισακτέων να μειώνονται σημαντικά. Στην ήδη υπάρχουσα δυσκολία των πανελληνίων έρχονται να προστεθούν νέοι δυσμενείς όροι που έχει επιβάλει το υπουργείο Παιδείας με το ξέσπασμα της υγειονομικής κρίσης του κορονοϊού. Το υπουργείο Παιδείας προχώρησε σε μείωση της ύλης στα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα, αλλά η ύλη που έχει ανακοινωθεί δεν είναι η διδαχθείσα ως τώρα στα σχολεία. Από ό,τι φαίνεται θα την προχωρήσουν με γοργούς ρυθμούς από τα μέσα Μαΐου που θα ανοίξουν τα σχολεία για τους μαθητές της Γ' Λυκείου, για να στείλουν άμεσα τους μαθητές σε ένα εξεταστικό σφαγείο τον Ιούλη. Όσα παιδιά από φτωχοποιημένες οικογένειες δεν έχουν πρόσβαση σε φροντιστήρια και δεν έχουν ολοκληρώσει την ύλη με έξτρα βοήθεια, που συνεπάγεται τεράστια οικονομικά βάρη για τους γονείς, θα πάνε αβοήθητοι και με λιγότερες ευκαιρίες να δώσουν εξετάσεις.

Τα μαθήματα τηλεκπαίδευσης που έχει επιβάλει το υπουργείο κάνουν πιο δύσκολη την κατάσταση. Δεν μπορούν οι μαθητές της Γ' Λυκείου σε καμία περίπτωση να δώσουν εξετάσεις μέσα από τηλεκπαίδευση. Η διαδικασία της διά ζώσης διδασκαλίας σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υποκατασταθεί από την τηλεκπαίδευση, ενώ πολλοί μαθητές είναι έξω από αυτή τη διαδικασία γιατί δεν διαθέτουν τα μέσα τηλεκπαίδευσης. Το υπουργείο Παιδείας αποφεύγει το βασικό ζήτημα της **δραστικής μείωσης της ύλης** που θα δώσει στους μαθητές όλων των βαθμίδων τη δυνατότητα να ανασάνουν. Άμεσα θύματα αυτής της κατάστασης είναι οι μαθητές της Γ' Λυκείου που θα δώσουν κυριολεκτικά αγώνα δρόμου μαζί με τους εκπαιδευτικούς για να αντεπεξέλθουν στη νέα ύλη.

Η κυβέρνηση και στον τομέα της εκπαίδευσης τηρεί μια ξεδιάντροπη στάση την ίδια ώρα που ο λαός βρίσκεται αντιμέτωπος με πολλαπλούς κινδύνους. Φάνηκε πως τα μέτρα που πήρε δήθεν "για την πρόοδο των μαθητών" εν μέσω πανδημίας ήταν ο προπομπός του βάρβαρου νομοσχεδίου που δεν δίστασε να φέρει ακόμα και σε αυτές τις συνθήκες. Μοχλός για να περάσει όλο το εύρος της επίθεσης είναι η "αξιολόγηση" καθηγητών, μαθητών ακόμα και της σχολικής μονάδας. Μέσα από την τηλεκπαίδευση προωθήθηκε σε μεγάλο βαθμό το ηλεκτρονικό φακέλωμα μαθητών και εκπαιδευτικών. Στο νομοσχέδιο Κεραμέως, μια από τις βασικότερες διατάξεις είναι η αυστηροποίηση του πλαισίου της "αξιολόγησης" και η αποφασιστική εφαρμογή της.

Η θρασύδειλη κίνηση του υπουργείου να προχωρήσει στη διαβούλευση και στην άμεση ψήφιση του νομοσχεδίου Κεραμέως όσο μαθητές και εκπαιδευτικοί είναι σε καραντίνα και δεν μπορούν να βρεθούν, να συζητήσουν και να χτίσουν τις αντιστάσεις τους υποδηλώνει όμως και φόβο απέναντι στην οργή μαθητών και εκπαιδευτικών. **Αν η κυβέρνηση σπάει την καραντίνα και προχωρεί σε μια τέτοια επιθετική κίνηση, πρέπει να τη σπάσουμε και εμείς**. Συνδικαλιστικά όργανα εκπαιδευτικών, σύλλογοι γονέων και μαθητικά συνδικαλιστικά όργανα πρέπει να πάρουν μαζικές αποφάσεις αγώνα για την ανατροπή του νομοσχεδίου Κεραμέως. Μαθητές, εκπαιδευτικοί και γονείς πρέπει να ενημερώσουν και να ενημερωθούν, να προχωρήσουν άμεσα ακόμα και σε αυτές τις συνθήκες σε κινητοποιήσεις.

Μια «ανάπτυξη» που ποτέ δεν ήρθε και μια κρίση που φουντώνει

Δίνουν και παίρνουν τα σενάρια για την ύφεση που περιμένει την ελληνική οικονομία. Αισιόδοξα, μετριοπαθή και απαισιόδοξα, παρά τις τεράστιες διακυμάνσεις τόσο μεταξύ τους όσο και στις διαφορετικές χρονικές στιγμές που εκπονούνται, όλα προεξοφλούν δραματική μείωση του ΑΕΠ. Κι αν δυσκολεύονται να εκτιμήσουν το ποσοστό αυτής της μείωσης, γιατί εξαρτάται βασικά από την -άγνωστη- εξέλιξη της πανδημίας, όλοι επισημαίνουν τα δομικά χαρακτηριστικά που οδηγούν αναπόφευκτα στο ίδιο συμπέρασμα: η εξαρτημένη φύση της ντόπιας άρχουσας τάξης έχει υπονομεύσει βαθιά το παρόν και το μέλλον του λαού και της χώρας.

Ακόμα κι η πηγή των σεναρίων είναι αποκαλυπτική της εξάρτησης. Από την ΕΕ και το ΔΝΤ, μέχρι τους οίκους αξιολόγησης και τις ξένες τράπεζες, οι ιμπεριαλιστές είναι αυτοί που μπορούν να κάνουν τις όποιες εκτιμήσεις για την Ελλάδα. Εκτός από την υπαρκτή ασάφεια σχετικά με την ιατρική αντιμετώπιση του κορονοϊού (η οποία λογίζεται μέσα στον επόμενο χρόνο παρότι δεν είναι καθόλου δεδομένη, ειδικά αν συνυπολογίσουμε την αντιπαράθεση σ' αυτό το πεδίο), οι διαφορές στις εκτιμήσεις συνδέονται και με το πολιτικό σχέδιο που θέλουν να ενισχύσουν. Κάπως έτσι η γερμανική Scope Ratings προβλέπει ύφεση 7%, η αμερικάνικη Citi 7,8% (από 1,4% στα τέλη Μάρτη), η ελβετική UBS αναπαράγει την πρόβλεψη του ΔΝΤ για 10%, ενώ η αγγλική Capital Economics κι η ιταλική UniCredit ανεβαίνουν στο 15% και 18,6% (που ισοδυναμεί με 35 δις €) αντίστοιχα. Η τελευταία εκτιμά ότι η Ελλάδα θ' αντιμετωπίσει τη βαθύτερη ύφεση στην ΕΕ, στοιχείο που συνάδει με τις εκτιμήσεις του ΟΟΣΑ για τις συνέπειες των περιοριστικών μέτρων. Πατώντας σ' αυτές τις εκτιμήσεις, το γραφείο προϋπολογισμού της Βουλής υπολόγισε αποτελέσματα με τρία σενάρια μεταξύ 5,3% και 10,2%.

Ωστόσο, κυβερνητικοί παράγοντες μιλάνε για ύφεση μικρότερη του 5%, με αστειάκια σχετικά με την ακρίβεια των προβλέψεων του ΔΝΤ και αξιοποιώντας τις τοποθετήσεις της ΤτΕ για 4%. Ξεχνάνε μάλλον ότι οι «αστοχίες» του ΔΝΤ (όπως με τον περιβόητο «πολλαπλασιαστή») αφορούσαν τις αισιόδοξες εκτιμήσεις του, με την πραγματικότητα να αποδεικνύεται πολύ χειρότερη. Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση συνολικά επιχειρεί να ξανασερβίρει το παραμύθι της «ανάπτυξης» που θα «εκτιναχτεί» το 2021 από το σημείο που την πέτυχε ο κορονοϊός και χτίζει από τώρα την προπαγάνδα που θα συνοδεύει τα νέα μέτρα χτυπήματος των εργασιακών δικαιωμάτων κι ενίσχυσης του κεφάλαιου που προωθούν. Δεν λείπουν κι οι -τετριμμένες πια- συζητήσεις για «νέο μοντέλο ανάπτυξης» και «στροφή στη μεταποίηση», που προετοιμάζουν το έδαφος για τη σκανδαλώδη χρηματοδότηση που θα ακολουθήσει, ειδικά στοχευμένη στο μεγάλο κεφάλαιο, την ίδια ώρα που δηλώνουν ότι θα εξαιρεθούν από τυχόν εκπτώσεις ή διευκολύνσεις φόρων οι συνταξιούχοι και οι δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς «δεν πλήττονται» από την πανδημία.

Χαρακτηριστική της αληθινής κατάστασης που επικρατούσε πριν την είσοδο του κορονοϊού είναι η πτώση του τζίρου της βιομηχανίας κατά 2,4% το Φλεβάρη (κατά 1,2% στην εγχώρια και κατά 4,4% στην εξωτερική αγορά), σε σχέση με τον αντίστοιχο του 2019. Επίσης χαρακτηριστικό το γεγονός ότι, το 2019, οι υπηρεσίες καταλάμβαναν το 78,2% του ΑΕΠ, έναντι 17,6% της βιομηχανίας και των κατασκευών, με τον τουρισμό να προσεγγίζει το 20% και τη διαχείριση ακινήτων το 16%. Με τέτοια χαρακτηριστικά, είναι φανερό ότι η πορεία της ελληνικής οικονομίας θα εξαρτηθεί καθοριστικά από την πορεία των… άλλων οικονομιών. Γι' αυτό και κυβέρνηση και άρχουσα τάξη παρακαλάνε για στήριξη σε όλα τα επίπεδα από την ΕΕ, αλλά και τις ΗΠΑ, για να διαχειριστούν κάπως την κατάσταση.

Στον τουρισμό για παράδειγμα, ο υπουργός ελπίζει στις συζητήσεις που γίνονται εντός ΕΕ περί «υγειονομικού διαβατηρίου», δηλαδή στη διενέργεια ελέγχων σε τουρίστες πριν την αναχώρηση από τη χώρα τους. Ακόμα κι έτσι, οι πιθανότητες κατάρρευσής του τουλάχιστον φέτος είναι μεγάλες, καθώς ταξιδιωτικοί περιορισμοί θα συνεχίσουν να υπάρχουν σ' ολόκληρο τον κόσμο ενώ πολλοί επιδημιολόγοι προειδοποιούν για ενδεχόμενη νέα έξαρση του ιού αν πράγματι μετακινηθούν τουρίστες. Αντίστοιχα προβλήματα αναμένονται στην αγορά ακινήτων, που είναι στενά συνδεδεμένη με τον τουρισμό, όπως και στη βιομηχανία, η οποία επιπλέον θα επηρεαστεί από τη μείωση της εγχώριας κατανάλωσης, λόγω του μεγάλου χτυπήματος που θα δεχτεί το λαϊκό εισόδημα, και των εξαγωγών, που έτσι κι αλλιώς ήταν μικρές και κατά το ¼ οφείλονται στα πετρελαιοειδή, που βυθίζονται από την κατάρρευση των τιμών. Παρόμοιες είναι οι προοπτικές για τη ναυτιλία κάθε είδους. Και μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, τα «κόκκινα δάνεια» κι οι αξιολογήσεις των οίκων θα πιέσουν τις τράπεζες που -υποτίθεται ότι- στηρίζουν το όλο σύστημα και αναμένεται να χρειαστούν «πακέτα διάσωσης» πολλαπλάσια από αυτά του 2009 σε παγκόσμιο επίπεδο.

Από τη μεριά των λαϊκών συμφερόντων, οι προοπτικές μεταφράζονται σε βίαιη ταξική επίθεση του συστήματος σε κάθε εργασιακό και λαϊκό δικαίωμα. Ακόμα κι αν η κυβέρνηση συνεχίσει να επιδοτεί τις επιχειρήσεις πληρώνοντας για λογαριασμό τους μισθούς κι ασφαλιστικές εισφορές (με περαιτέρω φορολογική αφαίμαξη των λαϊκών στρωμάτων κι ελπίζοντας σε κοινοτικά κονδύλια), οι εργαζόμενοι θα βρεθούν αντιμέτωποι με τεράστια αύξηση της ανεργίας και των αντίστοιχων εκβιασμών. Γι' αυτό δεν χωράει καμία «εμπιστοσύνη» στο σύστημα, καμία αυταπάτη για «ανάπτυξη για όλους», όπως ευαγγελίζεται, αλλά ούτε και για «δίκαιη ανάπτυξη», όπως διατείνεται η ρεφορμιστική αριστερά, που έχει μόνιμα «στο τσεπάκι» ένα κυβερνητικό σχέδιο «ορθολογικής» διαχείρισης του καπιταλισμού. Οι εργαζόμενοι κι ο λαός δεν μπορούν ν' αποδεχτούν να θυσιαστούν στο βωμό ούτε της όξυνσης της κρίσης ούτε της «ανάπτυξης». Δεν μπορούν να περιορίσουν τα δικαιώματά τους στις «αντοχές της οικονομίας». Πρέπει να υπερασπιστούν αγωνιστικά τις κατακτήσεις τους, αντιστεκόμενοι στη βάρβαρη πολιτική ενός συστήματος που δεν έχει να «προσφέρει» τίποτα παρά καταστροφή κι εκμετάλλευση.

Η πανδημία στρώνει το δρόμο για το «νέο» Δημόσιο

Από την πρώτη στιγμή που ξέσπασε η πανδημία του κορονοϊού έγινε φανερό πως το σύστημα και οι κυβερνήσεις του θα προσπαθούσαν με κάθε τρόπο να φορτώσουν τις συνέπειες στο λαό και να εκμεταλλευτούν τη συγκυρία οικονομικά και ιδεολογικά. Πράγμα που έγινε. Μετά τις πρώτες μέρες του αιφνιδιασμού και του πανικού, καθώς σταδιακά αρχίζει να διαφαίνεται η έξοδος από την καραντίνα, μπαίνουμε σιγά-σιγά στην προηγούμενη «κανονικότητα» και η κυβέρνηση μετρά τα κέρδη της.

Όσον αφορά στο δημόσιο, αποκαλυπτικές είναι οι αναφορές του πρωθυπουργού Μητσοτάκη στα περίφημα διαγγέλματά του. Από τους άχρηστους δημοσίους υπαλλήλους, προ πανδημίας, περάσαμε στους άξιους χειροκροτημάτων, καθημερινούς ήρωες των δημόσιων νοσηλευτικών ιδρυμάτων και στο πρόσφατο διάγγελμα (στις 13-4-2020) στο όραμα για το νέο εθνικό σύστημα υγείας που χτίζεται, το ψηφιοποιημένο σχολείο και τη νέα μορφή του δημοσίου τομέα που οικοδομείται.

Για μεν το εθνικό σύστημα υγείας, είδαμε το πώς, πραγματικά και πέρα από παχιά λόγια και χειροκροτήματα, αντιμετώπισε η κυβέρνηση τον ασθενή-λαό και τους εργαζόμενους στην περίθαλψη. Για δε το σχολείο, καταλάβαμε το μέλλον του διαβάζοντας το πολυνομοσχέδιο που κατατέθηκε άρον-άρον στη Βουλή.

Όσο για το νέο δημόσιο που οικοδομείται εν μέσω πανδημίας, ο πρωθυπουργός μίλησε για απλοποίηση διαδικασιών, περισσότερες ψηφιοποιημένες υπηρεσίες, καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και ηλεκτρονική έκδοση πιστοποιητικών. Λόγια που ακούγονται και θα μπορούσαν να είναι ωραία, αν δεν χρειάζονταν μια τέτοια κατάσταση έκτακτης ανάγκης για να υλοποιηθούν. Γνωρίζουμε όμως πολύ καλά ότι το σύστημα καθόλου δεν ενδιαφέρεται για το λαό και την ποιότητα των υπηρεσιών που του προσφέρει, όπως και για τους εργαζόμενούς του. Ίσα-ίσα είναι γνωστός ο χαρακτήρας κι οι πραγματικές επιδιώξεις του, γι' αυτό και πίσω από αυτές τις τόσο εύηχες λέξεις διακρίνουμε ένα ζοφερό μέλλον με απολύσεις και λιγότερους εργαζόμενους, μείωση κόστους και ιδιωτικο-οικονομικά κριτήρια, αξιολόγηση και μέτρηση αποδοτικότητας συνδεδεμένες με μισθό και θέση εργασίας, ελαστικές μορφές απασχόλησης, κατάργηση δομών, εξ αποστάσεως εργασία και εξ αποστάσεως… αμοιβή, όπως προειδοποίησε ήδη ο υπουργός Οικονομικών.

Οι ΣΣΕ στο απόσπασμα με τη σφραγίδα του «αναπτυξιακού» νόμου

Το θανατηφόρο πέρασμα της πανδημίας του Covid19 φέρνει μαζί του κρίση, φτώχεια, ανεργία, εξαθλίωση κι ένα νέο κύμα αντεργατικής βαρβαρότητας. Το κεφάλαιο ήδη από την πρώτη μέρα ξεκίνησε αγώνα δρόμου μεταφοράς των συνεπειών της κρίσης στις πλάτες του λαού και της νεολαίας. Σ' αυτή του την προσπάθεια αξιοποιεί κάθε μέσο που έχει στα χέρια του, ανασύρει εργαλεία από το «συρτάρι», ενώ επινοεί και νέα πιο αποτελεσματικά.

Η υπάρχουσα κατάσταση στους εργασιακούς χώρους και το προχώρημα της επίθεσης τα προηγούμενα χρόνια βάζουν τη σφραγίδα τους στις εξελίξεις. Η νέα βαθιά κρίση που βρίσκεται μπροστά, έρχεται να προστεθεί σε μια μακρά περίοδο μνημονίων με δεκάδες αντεργατικά μέτρα. Χτύπησαν μισθούς, συντάξεις, μεροκάματα. Κατάφεραν να τσακίσουν το δικαίωμα στη μόνιμη και σταθερή δουλειά γενικεύοντας τις ελαστικές σχέσεις εργασίας. Απελευθέρωσαν την εργοδοτική ασυδοσία και τρομοκρατία. Δημιούργησαν ένα ιδιαίτερα ασφυκτικό νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο πασχίζουν ν' ανανεώνουν συνεχώς αξιοποιώντας τον αρνητικό συσχετισμό δύναμης μέσα στους εργασιακούς χώρους. Μ' αυτό το πλαίσιο νομιμοποιούν την καθημερινή εργασιακή βαρβαρότητα που κυριαρχεί, πιέζουν συνεχώς την κατάσταση σε όλο και πιο αντιδραστικές εξελίξεις, ενώ ταυτόχρονα δημιουργούν αντεργατικά δεδομένα τα οποία μπορούν να αξιοποιούν ανά πάσα στιγμή και για πάσα χρήση.

Ένα τέτοιο χαρακτηριστικό παράδειγμα αφορά τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας (ΣΣΕ). Ο «αναπτυξιακός» νόμος που ψηφίστηκε το περασμένο φθινόπωρο προέβλεπε σημαντικές αλλαγές στις συλλογικές διαπραγματεύσεις και ταυτόχρονα σειρά εξαιρέσεων σε «ειδικές» περιπτώσεις. Πιο συγκεκριμένα, θεσπίστηκαν ρήτρες απόκλισης και εξαίρεσης από την ισχύ των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συμβάσεων για επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν «σοβαρά οικονομικά προβλήματα». Αρμόδιος για την αξιολόγηση των κριτηρίων σύμφωνα με τα οποία θα πραγματοποιούνται οι εξαιρέσεις είναι ο ίδιος ο υπουργός Εργασίας. Την ίδια στιγμή χτύπησε το δικαίωμα για μονομερή προσφυγή στον ΟΜΕΔ, αυστηροποιώντας τις προϋποθέσεις προσφυγής στη διαιτησία, οι αποφάσεις της οποίας επίσης αξιολογούνται με βάση τις «αντοχές της οικονομίας». Είναι πλέον γεγονός ότι, με βάση τον «αναπτυξιακό» νόμο, ολόκληρες περιοχές μπορούν να χαρακτηρίζονται Ειδικές Οικονομικές Ζώνες σε «έκτακτες» ή «ειδικές» περιπτώσεις, στις οποίες θα μπορούν να εφαρμόζονται «έκτακτα» και «ειδικά» μέτρα.

Ο ίδιος ο υπουργός Γ. Βρούτσης είχε τονίσει την περίοδο της ψήφισης του νόμου: *«Η αλλαγή είναι ότι στις κλαδικές συμβάσεις εισάγουμε ένα νέο εργαλείο. Αν και εφόσον συμφωνήσουν εργοδότες και εργαζόμενοι, μπορούν να συναποφασίσουν ότι μόνο για μια περιοχή επιχειρήσεων, που βρίσκονται στο χείλος της καταστροφής, να εξαιρούνται από το μισθολόγιο της κλαδικής.[...]Υπάρχουν επιχειρήσεις οι οποίες βρίσκουν συνεννόηση εργαζομένων και εργοδοτών επειδή δεν θέλουν να κλείσει το εργοστάσιο»*.

Η περίοδος που διανύουμε αλλά κι αυτή που ξανοίγεται μπροστά μας βρίθει από «ειδικές» και «έκτακτες» συνθήκες. Η κυβέρνηση και το κεφάλαιο, γι' άλλη μια φορά, προωθούν την πανδημία σαν μια νέα φυσική καταστροφή στην οποία όλοι βράζουμε στο ίδιο καζάνι. Είναι σίγουρο πως θα θελήσουν να χρησιμοποιήσουν όλο το αντεργατικό οπλοστάσιο που έχουν δημιουργήσει για να μεταφέρουν το κόστος στις πλάτες των εργαζομένων. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο άλλωστε διαμόρφωσαν ένα τέτοιο πλαίσιο. Μόνο οι εργαζόμενοι μέσα από τις δικές τους δυνάμεις μπορούν να βάλουν φρένο στη βάρβαρη επίθεση.

Πλήρη διάλυση των εργασιακών σχέσεων προτείνει ο ΣΕΒ

«*Δανεισμό*» και «*ενοικίαση*» εργαζομένων μεταξύ επιχειρήσεων πρότεινε ο ΣΕΒ, επιβεβαιώνοντας πως το κεφάλαιο είναι αποφασισμένο να αξιοποιήσει στο έπακρο την «ευκαιρία» (για το ίδιο) που γέννησε η πανδημία. Την πρόταση που επιδιώκει την πλήρη διάλυση των σχέσεων εργασίας, τη βάφτισαν «συνεργασία επιχειρήσεων για διατήρηση των θέσεων εργασίας» και παρουσιάζεται σαν απάντηση στο αδιέξοδο που βιώνουν χιλιάδες εργαζόμενοι, οι οποίοι από το ξέσπασμα της πανδημίας και μετά βρίσκονται στον αέρα.

Σύμφωνα με την πρόταση του ΣΕΒ λοιπόν, οι κενές θέσεις εργασίας που προκύπτουν σε τομείς που λόγω της νέας συγκυρίας παρουσιάζουν αύξηση εργασιών, θα καλύπτονται από το πλεονάζον προσωπικό των επιχειρήσεων που εμφανίζουν μείωση. Με λίγα λόγια, το νέο μοντέλο εργαζόμενου που οραματίζεται ο ΣΕΒ (με τις ευλογίες της κυβέρνησης βέβαια), είναι ο εργαζόμενος-λάστιχο, που θα γίνεται μπαλάκι μεταξύ διαφορετικών εργοδοτών και θα δουλεύει χωρίς δικαιώματα, αλλά θα πρέπει να λέει κι ευχαριστώ για τη θέση εργασίας του που «διατηρήθηκε»!

Η «μεγαλόπνοη» πρόταση του ΣΕΒ προβλέπει τρεις μορφές «συνεργασίας». Η πρώτη, ο δανεισμός εργαζομένων μέσω εταιριών προσωρινής απασχόλησης ή μεταξύ εταιρειών του ίδιου ομίλου, προβλέπεται ήδη από τη νομοθεσία κι επικυρώθηκε από την πρόσφατη ΠΝΠ (68/20.3.2020). Το δεύτερο σχήμα αφορά δανεισμό μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων, με προσωπικό προμηθευτών ή πελατών που έχει βρεθεί εκτός εργασίας. Το τρίτο προβλέπει την επέκταση επιχειρηματικών συνεργασιών σε τμήματα παραγωγής και διανομής προϊόντων, για λογαριασμό τρίτων.

Μ' αυτή την πρόταση, ο ΣΕΒ επιδιώκει να δώσει ένα γερό χτύπημα στις ήδη τσακισμένες εργασιακές σχέσεις και να πάει πολλά βήματα παραπέρα τις ελαστικές μορφές εργασίας, επεκτείνοντας το δανεισμό εργαζομένων και τις υπεργολαβίες. Όπως δηλώνει άλλωστε, *«υπό το καθεστώς πρωτοφανών συνθηκών, πρέπει να είμαστε ανοιχτοί σε νέες προσεγγίσεις, εργαλεία και πρακτικές»*, κάνοντας φανερό ποιες είναι οι διαθέσεις για την επόμενη μέρα. Δεν είναι τυχαίο πως και για το ζήτημα της τηλεργασίας δηλώνει υπέρμαχος, ενώ υπερτονίζει την ανάγκη να διατηρηθεί και μετά τη λήξη της πανδημίας. Και πάλι -φυσικά- στο όνομα της «διασφάλισης θέσεων εργασίας» και του «κοινού συμφέροντος εργοδοτών κι εργαζομένων»!

Από κοινού, κεφάλαιο και κυβέρνηση, επιδιώκουν να βάλουν ταφόπλακα στη δουλειά με δικαιώματα και ν' ανοίξουν ένα νέο γύρο επίθεσης σε βάρος των εργαζομένων και της εργατικής τάξης. Απροκάλυπτα παραδέχονται πως τα «έκτακτα μέτρα» ήρθαν για να μείνουν. Το ασφυκτικό πλαίσιο του εργασιακού μεσαίωνα, των πετσοκομμένων μισθών, της ελαστικοποίησης, των απολύσεων και της διάλυσης των εργασιακών σχέσεων, θέλουν να γίνει καθεστώς και το δηλώνουν ευθαρσώς! Ο μόνος φραγμός που μπορεί να ανακόψει την ξέφρενη επίθεσή τους είναι η οργάνωση και ο ανυποχώρητος αγώνας του λαού και των εργαζομένων!

Να μην πληρώσουν οι εργαζόμενοι την κρίση των τραπεζών

Τηλεδιάσκεψη πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή των μεγαλοστελεχών τω τραπεζικών ομίλων την περασμένη Τρίτη, προκειμένου να συζητήσουν για το πώς οι τράπεζες θ' αντιμετωπίσουν τις αρνητικές συνέπειες του κορονοϊού στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και πώς θα προσαρμόσουν τη λειτουργία τους στις νέες συνθήκες.

Οι «λύσεις» για την μείωση των μεγάλων εξόδων που προτείνονται από την πλειοψηφία των στελεχών συνοψίζονται (χωρίς καμία έκπληξη) σε τρεις κατηγορίες μέτρων, οι οποίες σε κάθε περίπτωση έχουν στόχο να χτυπήσουν ολόπλευρα τα δικαιώματα των εργαζομένων.

Ως αρχική κατεύθυνση συμφωνήθηκε η περαιτέρω συγχώνευση των ελληνικών συστημικών τραπεζών, ως συνέπεια των μειωμένων εσόδων λόγω της αύξησης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (κόκκινα δάνεια). Στη συνέχεια, τέθηκε πως η κατεύθυνση ψηφιοποίησης των υπηρεσιών και η τηλεργασία θα πρέπει να διατηρηθούν και μετά την περίοδο του κορονοϊού, καθώς συμβάλλουν στην προσαρμογή του τρόπου λειτουργίας των τραπεζών σε ένα ρευστό και αβέβαιο περιβάλλον, και στην άμεση αντίδραση στις μεταβαλλόμενες ανάγκες και προσδοκίες των πελατών. Τέλος, η πλειοψηφία κατέληξε στη μείωση των δικτύων καταστημάτων κατά 20% και παράλληλα έκανε ξεκάθαρο ότι ο μετασχηματισμός των τραπεζών θα πρέπει να περιλαμβάνει την ανάδειξη νέου και μικρότερου πλήθους στελεχών που θα είναι ευέλικτα και προσαρμόσιμα στις νέες συνθήκες.

Όλες οι παραπάνω κατευθύνσεις αναδεικνύουν το ποιος θα πληρώσει τα «σπασμένα» των τραπεζών. Τόσο οι συγχωνεύσεις, όσο και το κλείσιμο καταστημάτων μεταφράζονται σε απολύσεις και υπηρετούν αποφάσεις που έχουν παρθεί προ κορονοϊού, από τους ιμπεριαλιστές ΕΕ-ΗΠΑ-ΕΚΤ, για συγχωνεύσεις και πάνω από 10.000 απολύσεις εργαζομένων στον τραπεζικό κλάδο ως το 2021. Άλλωστε, δεν πέρασε καιρός από την απόλυση 24 τραπεζοϋπαλλήλων στην Πειραιώς και τη μετακίνηση εκατοντάδων σε εργολαβικές εταιρίες με πολύ χειρότερους εργασιακούς όρους. Διαφαίνεται λοιπόν, ότι η κρίση του κορονοϊού μπορεί να γίνει ευκαιρία για το τραπεζικό σύστημα να εντείνει τις χρόνιες προσπάθειες χτυπήματος των δικαιωμάτων ενός μαζικού κλάδου, ο οποίος αποτελεί ανορθογραφία για τον ιδιωτικό τομέα, καθώς είχε καταφέρει, κόντρα στο καθεστώς που το σύστημα έχει επιβάλει για τους ιδιωτικούς υπαλλήλους, να κατοχυρώσει ΣΣΕ και μονιμότητα για τους τραπεζοϋπαλλήλους.

Όσον αφορά το καθεστώς της τηλεργασίας, τελικά (όπως είχαμε ήδη προβλέψει) έρχεται για να μείνει και ως μορφή και ως περιεχόμενο. Πλάι πλάι με την ψηφιοποίηση και την «εξέλιξη της τεχνολογίας», η συγκεκριμένη μορφή εργασίας έρχεται να προσαρμοστεί στις ρευστές συνθήκες με «ρευστά» ωράρια και «ρευστούς» εργαζομένους. Η μορφή αυτή, δηλαδή, θέλει έναν εργαζόμενο διαθέσιμο 24/7, καθώς είναι στο σπίτι του και στον καναπέ του (όπως διατείνονται οι εργοδότες) και μάλιστα τον θέλουν απομονωμένο ώστε να μην έχει καμία επαφή με το συνάδελφο του και να μην μπορεί να αναπτύξει καμία συλλογική μορφή πάλης ενάντια στον εργοδότη του. Με την τηλεργασία, η διοίκηση της τράπεζας θα μπορεί πιο εύκολα να απολύσει έναν εργαζόμενο μέσα από μια βιντεοκλήση και θα μπορεί να τον αναγκάζει να δουλεύει χωρίς ωράριο, αργίες και Κυριακές, με το κόστος του εξοπλισμού στην «ατομική ευθύνη» του.

Με το τέλος της καραντίνας θα ξεκινήσει για τα καλά το όργιο του κεφαλαίου κατά όλων των εργαζομένων. Οι χιλιάδες εργαζόμενοι στον τραπεζικό κλάδο με κάθε σχέση εργασίας θα παραμείνουν στο στόχαστρο, με τη σύμφωνη γνώμη της κυβέρνησης. Ως εργαζόμενοι θα πρέπει από σήμερα να κάνουμε σαφές ότι δεν θα πληρώσουμε εμείς για τη δική τους κρίση και να βάλουμε τους όρους για την ανάπτυξη των αντιστάσεων την περίοδο που έρχεται.

Έργα και ημέρες του ΣΥΡΙΖΑ στον τομέα της περίθαλψης

Κλαψουρίζουν σήμερα αυτοί που έκαναν τη λιτότητα καθεστώς για το σύστημα περίθαλψης

Μια σωστή τοποθέτηση από πλευράς των δυνάμεων του κινήματος οφείλει, βάζοντας οπωσδήποτε σε πρώτο πλάνο την πολιτική του συστήματος και της κυβέρνησης της Ν.Δ., να έχει ταυτόχρονα ανοικτό το μέτωπο απέναντι στον ΣΥΡΙΖΑ και τη δική του κυβερνητική θητεία. Κι αυτό, ανεξάρτητα από την -είναι αλήθεια- χαμηλών τόνων σημερινή αντιπολίτευσή του, που υπογραμμίζει τη συνευθύνη-συνενοχή του σε όσα βιώνουν οι εργαζόμενες λαϊκές μάζες στις μέρες μας, σε όσα και ο ίδιος τούς φόρτωσε και ασφαλώς στην αντιλαϊκή και αντεργατική καταιγίδα που ήδη έχει ξεσπάσει και αναμένεται άμεσα να κλιμακωθεί.

Κάτω απ' αυτό το πρίσμα, θέλουμε να υπενθυμίσουμε μια σειρά από κινήσεις στις οποίες προχώρησε ή δεν προχώρησε ως κυβέρνηση η σημερινή αξιωματική αντιπολίτευση, γιατί είναι υπαρκτό το ενδεχόμενο, μπροστά στις σημερινές και βραχυπρόθεσμες εμφανώς προβλέψιμες άγριες καταστάσεις, να παραπέσουν στη μνήμη των ανθρώπων του λαού τα έργα και οι ημέρες του ΣΥΡΙΖΑ στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, πρόληψης, θεραπείας και αποκατάστασης. Παρακάτω σταχυολογούμε τα πιο σημαντικά από αυτά τα "έργα".

Διατήρησε τις μνημονιακές δεσμεύσεις αφού:

•Δεν άνοιξε, παρ' ότι άλλα υποσχόταν ως αντιπολίτευση, τα νοσοκομεία που έκλεισαν πανελλαδικά (γύρω στα 15 τον αριθμόν), άφησε συρρικνωμένες τις δομές πρωτοβάθμιας περίθαλψης που είχαν κλείσει επί κυβέρνησης ΝΔ-ΠΑΣΟΚ, ενώ άνοιξε το νοσοκομείο Σαντορίνης ως ΝΠΙΔ.

•Αποδέχτηκε τη μείωση των νοσοκομειακών κρεβατιών (αναπτυγμένων και προβλεπόμενων, απλών και εντατικής θεραπείας) κατά 11.000.

•Διατήρησε τον πετσοκομμένο αριθμό των οργανικών θέσεων στα νοσοκομεία, αφού για να συσταθεί μια οργανική θέση έπρεπε να καταργηθεί μια αντίστοιχη ή και περισσότερες, ανάλογα με το είδος της θέσης.

•Προχώρησε στην εφαρμογή του γερμανικού συστήματος Ομοειδών Διαγνωστικών Κατηγοριών (DRG's-ΚΕΝ) μέσω πιλοτικού προγράμματος σε 18 μεγάλα νοσοκομεία, για να βάλει νέα εμπόδια στην πρόσβαση των ασθενών σε υπηρεσίες υγείας και να τους αναγκάσει να πληρώνουν από την τσέπη τους ό,τι δεν καλύπτεται. Ακόμη κι αυτή η ρύθμιση για τους ανασφάλιστους έχει αρκετά προβλήματα στην εφαρμογή και την έκταση

των παροχών.

•Κοκορεύεται ο ΣΥΡΙΖΑ ότι ενίσχυσε την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας με τη λειτουργία των ΤΟΜΥ και των λεγόμενων οικογενειακών γιατρών (που κι αυτό ήταν μνημονιακή δέσμευση), που στόχο είχαν όχι την εξυπηρέτηση των πολιτών, αλλά να μονιμοποιηθεί η λιτότητα στη λειτουργία του συστήματος περίθαλψης. Πόσο υπερήφανοι μπορούν να νιώθουν όταν έφτιαξαν 127 ΤΟΜΥ που υπολειτουργούν, για να αντικαταστήσουν 380 μονάδες ΙΚΑ που έκλεισε σε μια νύχτα η κυβέρνηση ΝΔ-ΠΑΣΟΚ επί υπουργίας Άδωνη Γεωργιάδη;

•Πέταξε έξω απ' την πρωτοβάθμια περίθαλψη, τον Αύγουστο του 2018, 1.500 γιατρούς κρίσιμων ειδικοτήτων (παθολόγους, γενικούς γιατρούς, παιδίατρους) που είχαν σύμβαση με τον ΕΟΠΥΥ.

•Αύξησε τη συμμετοχή συνταξιούχων και εργαζομένων για υγειονομική περίθαλψη στο 6%, αποσπώντας πάνω από 750 εκατ. ετησίως από τις τσέπες τους.

•Μείωσε την κρατική χρηματοδότηση σε νοσοκομεία και ΕΟΠΥΥ και τη διαφορά την επωμίστηκαν οι πολίτες μέσω των αυξημένων εισφορών στον ΕΟΠΥΥ.

Ειδικότερα για τους εργαζόμενους:

•Προχώρησε σε ελάχιστες προσλήψεις μόνιμου προσωπικού που ο αριθμός τους το 2015-2019 κάλυπτε απλώς τις αποχωρήσεις.

•Διεύρυνε τις ελαστικές εργασιακές σχέσεις με χιλιάδες συμβασιούχους (ΟΑΕΔ - επικουρικοί κλπ).

•Κράτησε τους εργολάβους σε πάνω από τις μισές υπηρεσίες (καθαριότητα, φύλαξη, εστίαση, ιματισμός, τεχνικές), ενώ άφησε ξεκρέμαστους όσους προσλήφθηκαν με προσωρινές ατομικές συμβάσεις απευθείας απ' τα νοσοκομεία. Αρνήθηκε με επιμονή τη μονιμοποίηση των συμβασιούχων.

•Αρνήθηκε κάθε συζήτηση για το χαρακτηρισμό του χώρου των νοσοκομείων ως ανθυγιεινού, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, την ένταξη των υγειονομικών στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα και άφησε σε «εκκρεμότητα» -με ανοικτό το ενδεχόμενο κατάργησης ή περικοπής- το ανθυγιεινό επίδομα που χορηγείται σε ορισμένες μόνο από τις ειδικότητες των εργαζομένων.

•Διατήρησε τους πετσοκομμένους μισθούς και μάλιστα, με βάση το μισθολόγιο που ψήφισε, σε αρκετές περιπτώσεις οι νέοι είναι ακόμα μικρότεροι.

•Προχώρησε την αξιολόγηση-πειθάρχηση-χειραγώγηση και στους υγειονομικούς, όπως και στο σύνολο των εργαζομένων στο Δημόσιο, και έστρωσε το δρόμο για να βρει η συγκεκριμένη επίθεση έτοιμο το έδαφος για μια σειρά αντεργατικές συνέπειες.

Η πανδημία του κορονοϊού ήρθε να καταδείξει με τραγικό τρόπο τις εγκληματικές συνέπειες των πολιτικών του συστήματος και όλων των κυβερνήσεών του. Ο ΣΥΡΙΖΑ συνέβαλε στη διαχείριση της μιζέριας, των δήθεν περιττών εξόδων και βαρών που το σύστημα συνολικά θεωρεί ως ελαστικά και επιδεχόμενα περαιτέρω μειώσεων. Κινητήρια κατεύθυνσή τους ήταν οι επιταγές των ιμπεριαλιστών-δανειστών να μειωθούν οι δημόσιες δαπάνες για την υγεία και να μεγαλώσει ο χώρος δράσης του ιδιωτικού κεφαλαίου. Σήμερα, η βασική τοποθέτηση των στελεχών του στον τομέα της περίθαλψης (Ξανθός-Πολάκης) δεν κριτικάρει τη ΝΔ για την ουσία της πολιτικής της αλλά για τη διαχείριση της υγειονομικής κρίσης. Πρόκειται για διαφορά στην... επικοινωνία και τίποτε περισσότερο. Τι να πουν, άλλωστε;

Τόσο οι υγειονομικοί όσο και ο λαός πρέπει να χρεώνουν και στο ΣΥΡΙΖΑ το διαλυμένο σύστημα περίθαλψης, την έλλειψη προσωπικού, υποδομών κι εξοπλισμού, την έλλειψη κλινών ΜΕΘ και μέσων ατομικής προστασίας, την ανύπαρκτη και σχεδόν πλήρως ιδιωτικοποιημένη Πρωτοβάθμια Περίθαλψη, τη διεύρυνση του πεδίου δράσης του ιδιωτικού κεφαλαίου και την παραπέρα εμπορευματοποίηση του κοινωνικού αγαθού της υγείας. Ταυτόχρονα, πρέπει να μην ξεχνούν τη "φροντίδα" που επιφύλαξαν οι δυνάμεις καταστολής σε απεργούς, συγκεντρωμένους και διαδηλωτές (εργαζόμενους και συνταξιούχους) σε μια σειρά κινητοποιήσεις που μεταξύ των άλλων έκφραζαν την αντίθεσή τους και σε μέτρα χτυπήματος και περιορισμού του δικαιώματος στην πλήρη και δωρεάν περίθαλψη.

Ας μην έχουν αυταπάτες. Οι εργαζόμενοι και ο λαός δεν έχουν μνήμη χρυσόψαρου!

Όλα βαίνουν καλώς στα νοσοκομεία;

Το τελευταίο διάστημα η κυβέρνηση έχει επιδοθεί σε έναν αγώνα δρόμου, ώστε να μας πείσει πως όλα κυλούν ομαλά και θετικά, στο πεδίο της πανδημίας και όχι μόνο. Υπουργοί και υφυπουργοί, Τσιόδρας και ΜΜΕ δίνουν τον καλύτερο εαυτό τους προσπαθώντας να ρίξουν στάχτη στα μάτια του λαού και να βγάλουν αλώβητο το σύστημα και τα στελέχη του. Σύμφωνα μ' αυτούς, έγινε ό,τι καλύτερο μπορούσε να γίνει, η κυβέρνηση έδρασε έγκαιρα με τα περιοριστικά μέτρα και, παρά τις όποιες παραφωνίες, ο λαός υπάκουσε και είναι κοντά στη σωτηρία του. Υποστηρίζουν πως το σύστημα υγείας άντεξε και θα συνεχίσει να αντέχει, πως οι ήρωες με τις άσπρες ποδιές τα έβγαλαν πέρα και είναι πάντα έτοιμοι να θυσιαστούν για το κοινό καλό. Συχνά, επικαλούνται και τους διθυράμβους ξένων ΜΜΕ και στελεχών από ιμπεριαλιστικές μητροπόλεις για την ετοιμότητα της ελληνικής κυβέρνησης.

Η πραγματικότητα, όπως βιώνεται από τους εργαζόμενους στα νοσοκομεία και τα κέντρα υγείας, είναι διαφορετική. Η πανδημία έγινε ευκαιρία για κατα-

στρατήγηση εργασιακών δικαιωμάτων και βάθεμα της επίθεσης και στους χώρους αυτούς. Οι άδειες απαγορεύτηκαν διά ροπάλου, ακόμα και οι ειδικού σκοπού, αφήνοντας πολλούς εργαζόμενους με υποκείμενα νοσήματα ή με ανήλικα παιδιά εκτεθειμένους. Τα ωράρια, πλέον, δεν υφίστανται, ειδικά στα νοσοκομεία αναφοράς. Κι αυτό προβάλλεται από τα ΜΜΕ με περηφάνια, αντί να αποτελεί πεδίο κατακραυγής.

Οι εργαζόμενοι έχουν γίνει λάστιχο, τρέχοντας από πόστο σε πόστο για να καλύψουν τα τεράστια κενά. Οι μετακινήσεις από τμήμα σε τμήμα κι από νοσοκομείο σε νοσοκομείο είναι καθημερινό φαινόμενο, καθώς οι πολυδιαφημισμένες προσλήψεις συμβασιούχων δεν έχουν γίνει ακόμα και σε καμία περίπτωση δεν αρκούν για τις πραγματικές ανάγκες. Καθημερινές είναι κι οι καταγγελίες για έγγραφα από τις διοικήσεις που καλούν όλο και περισσότερους εργαζόμενους, ασχέτως ειδικότητας, να εκπαιδευτούν ταχύρρυθμα και να αναλάβουν υπηρεσία στα τμήματα διάγνωσης και νοσηλείας ασθενών με κορονοϊό.

Δεν υπάρχει ούτε ένας εργαζόμενος στα νοσοκομεία που δεν παρακαλά, σχεδόν κάθε μέρα, για μια απλή χειρουργική μάσκα. Οι μάσκες και τα υλικά υψηλής προστασίας είναι δυσεύρετα και πολλές φορές ακατάλληλων προδιαγραφών, όπως προκύπτει από καταγγελίες εργαζομένων στα κέντρα αναφοράς.

Ακόμα κι η έκτακτη οικονομική ενίσχυση, το έκτακτο «δώρο Πάσχα», δε δόθηκε σε όλους. Οι εργαζόμενοι γιατροί, ψυχολόγοι και διοικητικό προσωπικό στα παραρτήματα του Ελληνικού Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής και Ερευνών, δημόσια δομή με ιατρεία, οικοτροφεία και ξενώνες ψυχικά ασθενών σε πολλές πόλεις, που υπάγεται στο υπουργείο Υγείας, μάταια το περίμεναν. Η καταβολή σκόνταψε σε νομικά κωλύματα. Τουλάχιστον, η κυβέρνηση φρόντισε για την ψυχική υγεία των χιλιάδων απολυμένων, άνεργων και εξαθλιωμένων πολιτών στήνοντας τηλεφωνικές γραμμές ψυχολογικής υποστήριξης που στελεχώνονται από εθελοντές.

Οι νοσοκομειακοί εργαζόμενοι ανησυχούν και για τις παράπλευρες απώλειες αυτής της κατάστασης. Μεγάλα κομμάτια του πληθυσμού αποκλείονται από την περίθαλψη, χωρίς τακτικά ραντεβού και χειρουργεία. Ακόμα κι η πρόσβαση στα επείγοντα περνά, πλέον, από κόσκινο, με αποτέλεσμα να πληθαίνουν οι καταγγελίες για ασθενείς χωρίς κορονοϊό, που χάνουν τη ζωή τους γιατί δεν κατάφεραν να φτάσουν σε νοσοκομείο. Θάνατοι που, φυσικά, δεν προσμετρώνται στην πανηγυρική λίστα του υπουργείου.

Σ' αυτήν την περίοδο, που οι κίνδυνοι για το λαό πληθαίνουν, τόσο για την υγεία του όσο και για το σύνολο των δικαιωμάτων του σε σπουδές, δουλειά κι ελευθερίες, απαιτείται οργάνωση κι αγώνας. Ο μόνος ικανός να σώσει το λαό είναι ο ίδιος ο λαός, γι' αυτό και η ανάγκη για κινητοποιήσεις τόσο μέσα στα νοσοκομεία όσο κι έξω από αυτά για μαζικές προσλήψεις μόνιμου προσωπικού και ίση, πλήρη και δωρεάν περίθαλψη για όλους προβάλλει πιο αναγκαία από ποτέ και ως η μόνη ικανή να υπερασπιστεί τις ζωές μας.

Η Πρωτομαγιά δεν μπαίνει σε καραντίνα! Η εργατική τάξη να την τιμήσει όπως της πρέπει!

Μέσα σε πολύ δύσκολες και πρωτόγνωρες συνθήκες καλείται η εργατική τάξη να τιμήσει φέτος την Εργατική Πρωτομαγιά. Η ζωή της απειλείται άμεσα, τόσο από την εξάπλωση της επιδημίας του κορονοϊού και τη μετατροπή της σε πανδημία, όσο όμως και από τις εξελίξεις που δρομολογούνται σε βάρος της. **Όμως και για τις δύο απειλές, ο υπεύθυνος είναι ένας: οι δυνάμεις του κεφάλαιου και του ιμπεριαλισμού, και το σύστημά τους.**

• Τα γεγονότα μιλούν από μόνα τους: Το «πανίσχυρο» καπιταλιστικό-ιμπεριαλιστικό σύ-στημα, που ξέρει να επενδύει τρισεκατομμύρια σε οπλικά συστήματα και όπλα μαζικής καταστροφής, κλονίστηκε από έναν ιό, διότι είχε «φροντίσει» να διαλύσει τα συστήματα υγείας παντού στον κόσμο, ακόμη και στις ιμπεριαλιστικές μητροπόλεις. Οι καπιταλιστικές μηχανές δεν «πρόκαμαν» να φτιάξουν μάσκες, αναπνευστήρες ή κρεβάτια ΜΕΘ (απλά πράγματα, δηλαδή). Είχαν αλλού στραμμένες τις προτεραιότητές τους.

Και το κόστος το πληρώνουν βαρύ οι πλατιές λαϊκές και εργαζόμενες μάζες. Που είτε πεθαίνουν αβοήθητες στα σπίτια τους είτε αναγκάζονται να συνεχίζουν να εργάζονται με άθλιους όρους και συνθήκες, χωρίς την παραμικρή υγειονομική προστασία (είπαμε, δεν «πρόκαμαν»).

Οι κραυγές των εργαζομένων στην περίθαλψη, η αθλιότητα που επικρατεί στα νοσοκομεία, οι ελλείψεις υλικών και προσωπικού, συνεχίζουν να μην συγκινούν τους ισχυρούς της γης. Μόνο τους μέλημα, η προστασία της οικονομίας τους, η επιβίωση του συστήματός τους και, φυσικά, η βελτίωση της θέσης του κάθε ιμπεριαλιστή ξεχωριστά στη νέα κούρσα ανταγωνισμών που έχει ξεσπάσει με την πανδημία.

Ένα σύστημα που έμαθε τόσο καλά να σκοτώνει, είναι λογικό να ζορίζεται όταν πρέπει να σώσει ζωές!

• Όμως, τα γεγονότα δείχνουν και κάτι ακόμα πιο σοβαρό: **η υγειονομική κρίση πολύ γρήγορα μετατράπηκε σε εφαλτήριο επίθεσης ενάντια στους λαούς και την εργατική τάξη!**

Η οικονομική κρίση και οι πρώτες εκδηλώσεις της ύφεσης έχουν ήδη οδηγήσει σε τραγικές συνέπειες. Τα μηνύματα από τη μητρόπολη του καπιταλισμού, τις ΗΠΑ, είναι τρομακτικά και ενδεικτικά του τι θα επακολουθήσει: 22 εκατ. νέοι άνεργοι σε μόλις 4 εβδομάδες, ενώ οι προβλέψεις για την ύφεση κινούνται σε πρωτόγνωρα μεγέθη.

Το ίδιο συμβαίνει και με την ΕΕ, για την οποία αναλυτές προβλέπουν συρρίκνωση του ΑΕΠ της Ευρωζώνης κατά 9% το 2020, που –αν επιβεβαιωθεί– θα πρόκειται για τη μεγαλύτερη πτώση του ΑΕΠ από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η δε Deutsche Bank προβλέπει ότι η πτώση του ΑΕΠ της Ευρωζώνης θα αγγίξει το 24%!

Είναι προφανές ότι τα σενάρια αυτά (από το κακό ως το χειρότερο) αναδεικνύουν ένα μέλλον μαύρο, το οποίο θα επιχειρηθεί να φορτωθεί στις πλάτες του κόσμου της δουλειάς. Και ο τρόπος με τον οποίο κινείται μέχρι τώρα το κεφάλαιο δείχνει ότι οι όποιες κινήσεις του στοχεύουν κυρίως στην ενίσχυση των επιχειρήσεων –και ιδίως των μεγάλων– και όχι των λαών και της εργατικής τάξης. Τα εκατοντάδες δισ. και τα τριο. για τα οποία γίνεται λόγος δεν έχουν καμία σχέση με τις ανάγκες των λαών, αλλά με την διατήρηση των ισορροπιών του συστήματος. Το σύστημα θα αξιοποιήσει στο έπακρο τον ταξικό συσχετισμό δύναμης. Και η απουσία ισχυρού ταξικού αντιπάλου, η απουσία ισχυρού κομμουνιστικού κινήματος σημαίνει ότι **για την εργατική τάξη αυτή η νέα ύφεση θα φέρει περισσότερη ανεργία, φτώχεια, εξαθλίωση, περιστολή δικαιωμάτων.**

• **Μέσα σε όλη αυτή τη δίνη, το τι θα συμβεί στη χώρα μας έχει ήδη αρχίσει να φαίνεται.** Η σύντομη περίοδος «επιστροφής στην κανονικότητα» είναι βέβαιο ότι θα διακοπεί απότομα και θα δώσει τη θέση της σε μια νέα περίοδο βαθέματος της εξάρτησης, νέων, πιο ασφυκτικών δεσμών επιβολής από τα ιμπεριαλιστικά κέντρα των ΗΠΑ και της ΕΕ. Δεσμά που μπορεί να μην ονομαστούν μνημόνια, αλλά θα έχουν την ίδια ή και μεγαλύτερη ισχύ.

Η «βαριά βιομηχανία» του τουρισμού αποδείχτηκε φτερό στον άνεμο, ενώ οι τομείς παραγωγής που είχαν απομείνει κλονίζονται συθέμελα, με άδηλο το πού και πώς θα κατα-λήξουν. Οι χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις που έχουν μπει σε αναστολή είναι αβέβαιο το εάν θα ξαναλειτουργήσουν. Και οι εργαζόμενοι βρίσκονται ήδη αντιμέτωποι με μια αφόρητη κατάσταση «έκτακτης ανάγκης», η οποία απειλεί να αποτελέσει την «κανονικότητα» του αύριο. Από τις προτάσεις-παραινέσεις του ΣΕΒ για επέκταση της εργασίας-λάστιχο, για δουλοποιημένους εργαζόμενους που θα αλλάζουν «αφέντη» όποτε χρειαστεί, μέχρι τις απαιτήσεις για κατάργηση της φετινής καλοκαιρινής άδειας για όσους «ξεκουράστηκαν» κατά την αναστολή της εργασίας τους, όλα δείχνουν ότι η υγειονομική κρίση σήμανε πολλά περισσότερα για τον κόσμο της δουλειάς. Σήμανε μια περίοδο αμφισβήτησης όλων των εργατικών δικαιωμάτων και κατακτήσεων και, παράλληλα, περιστολής των συνδικαλιστικών ελευθεριών.

Όλα αυτά που μπήκαν σε εφαρμογή με τόσο βίαιο τρόπο και σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, είναι όλα όσα (και ακόμη περισσότερα) ονειρεύονταν το ντόπιο κεφάλαιο και οι κυβερνήσεις του εδώ και χρόνια. Έβαλαν σε πλήρη εφαρμογή και πήγαν ακόμη παραπέρα όλα όσα προέβλεπε το πρόσφατο «αναπτυξιακό» νομοσχέδιο, καταργώντας συλλογικές συμβάσεις, καταργώντας όρια απολύσεων, γκρεμίζοντας τον βασικό μισθό, βάζοντας τη συνδικαλιστική δράση σε αναστολή. Ίσως, όμως, το κυριότερο είναι ότι επιχειρείται η βίαιη εμπέδωση –σε ιδεολογικό επίπεδο– της κυριαρχίας των αναγκών της «εθνικής οικονομίας» σε βάρος των αναγκών της εργατικής τάξης και του λαού. Της αντίληψης ότι προέχει η διάσωση των επιχειρήσεων και όχι των εργαζομένων. Της αντίληψης ότι οι κεφαλαιοκράτες είναι παραγωγική δύναμη και μάλιστα η πιο σημαντική.

• **Φυσικά, νερό στον μύλο αυτής της αντίληψης έριξαν μπόλικο αυτές τις μέρες οι συνδικαλιστικές ηγεσίες. ΓΣΕΕ, ΑΔΕΔΥ, εργατικά κέντρα, ομοσπονδίες και σωματεία** «έλαμψαν» δια της απουσίας τους και της «υπεύθυνης» στάσης τους. Τις ώρες που οι εργαζόμενο έβλεπαν να γκρεμίζονται οι ζωές τους, που οι απολύσεις χτυπούσαν κόκκινο και που όσοι είχαν την «τύχη» να δουλεύουν στοιβάζονταν και δούλευαν ασταμάτητα, οι συνδικαλιστές ηγεσίες «έμεναν σπίτι». Τις ώρες που η εργοδοτική αυθαιρεσία «έδινε ρέστα», τι ώρες που άνοιγαν αντεργατικοί δρόμοι προς το αύριο, οι συνδικαλιστικοί εκπρόσωποι έσπευσαν να νομιμοποιήσουν το παραμύθι της αστικής τάξης, να εμφανίσουν ως αληθινά τα κροκοδείλια δάκρυα του Μητσοτάκη για τους ντελιβεράδες και τα χειροκροτήματα της Μαρέβας για τους εργαζόμενους στα νοσοκομεία.

Όμως και οι συνδικαλιστές του ΠΑΜΕ δεν έκαναν τίποτε περισσότερο από το να «τηρούν» τις αποστάσεις και τα ανώτατα όρια συγκεντρωμένων. Όταν οι εργαζόμενοι τολμούσαν να μεταφέρουν την αγωνία τους για όσα συμβαίνουν στους χώρους δουλειάς, η απάντηση ήταν συμβολικές κινητοποιήσεις, από έναν φορέα που κάθε φορά καμαρώνει για το ότι κινητοποιεί εκατοντάδες σωματεία, ομοσπονδίες κ.λπ.

Δεν είναι τυχαίο που μόλις μία εβδομάδα πριν από την Εργατική Πρωτομαγιά, το ΠΑΜΕ δεν έχει βγάλει ανακοίνωση για το τι σκοπεύει να κάνει!

• **Το πνεύμα της Εργατική Πρωτομαγιάς είναι στην ακριβώς αντίπερα όχθη.** Είναι στα μηνύματα που στέλνουν οι εργαζόμενοι ανά τον κόσμο ενάντια στο σύστημα που τους καταδικάζει. Είναι στις απεργιακές κινητοποιήσεις της Άμαζον ή των Ιταλών μεταλλεργατών. Είναι στις αγωνίες των ανέργων που αναζητούν στήριξη και δουλειά, των απολυμένων που ζητούν να βρουν το δίκιο τους, των εργαζομένων που αναζητούν τρόπο να αντιδράσουν.

Είναι στην αντιπαράθεση με την υποταγή και την μοιρολατρία. Είναι κόντρα στην «καραντίνα» δικαιωμάτων και την αντεργατική «πανδημία».

Το πνεύμα της Εργατικής Πρωτομαγιάς βλέπει το αύριο, την «επόμενη μέρα» και γι' αυτό παλεύει από σήμερα. Για να μην μονιμοποιηθεί η καραντίνα, για να μην μονιμοποιηθούν οι απαγορεύσεις!

Το μέλλον του λαού προβλέπεται... «δυσοίωνο»

Ήδη από την αρχή του ξεσπάσματος της πανδημίας σε παγκόσμιο επίπεδο, οι λαοί κλήθηκαν να πληρώσουν την υγειονομική κρίση με την ίδια τους τη ζωή. Το τσάκισμα των εθνικών συστημάτων υγείας και του δικαιώματος σε πλήρη και δωρεάν περίθαλψη παγκόσμια στοίχισε τη ζωή εκατοντάδων χιλιάδων που είτε δεν διαγνώστηκαν ποτέ καθώς δεν γίνονται τεστ είτε δεν μπόρεσαν να περιθαλφθούν λόγω έλλειψης μονάδων εντατικής θεραπείας.

Εκτός από την υγειονομική, οι λαοί είναι αυτοί που θα πληρώσουν τώρα και την οικονομική κρίση. Μια ματιά στις προβλέψεις παραγόντων του συστήματος είναι αρκετή για να γίνει αντιληπτό το μέλλον που ετοιμάζουν για το λαό και τους εργαζομένους.

Σε ό,τι αφορά μάλιστα τη χώρα μας, οι προβλέψεις σκιαγραφούν το παραπέρα τσάκισμα όσων δικαιωμάτων είχαν μείνει όρθια. Σύμφωνα με την έκθεση του ΔΝΤ για την Παγκόσμια Οικονομία, για την Ελλάδα προβλέπεται ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά ύφεσης, της τάξης του 10%. Στην εκτίμησή του για την ανεργία, το ΔΝΤ προβλέπει αύξηση πάνω από 5 ποσοστιαίες μονάδες για το έτος 2020. Σύμφωνα πάντα με τα επίσημα δεδομένα, το ποσοστό της ανεργίας στη χώρα μας κινήθηκε το 2019 γύρω στο 17%, αναμένεται να φτάσει το 2020 στο 22,3% και το 2021 στο 19%.

Την ίδια στιγμή, εγχώριοι παράγοντες χαρακτηρίζουν τα παραπάνω σενάρια ως αισιόδοξα και κάνουν ξεκάθαρα λόγο για περικοπές μισθών, μείωση θέσεων εργασίας κλπ. Κι όλα αυτά ενώ ήδη μέσα σε δύο μήνες από την εκδήλωση του ιού στη χώρα, πραγματοποιήθηκαν εκατοντάδες χιλιάδες απολύσεις και ισοπεδώθηκαν μια σειρά εργασιακά δικαιώματα.

Στην πραγματικότητα, από σήμερα στρώνεται το έδαφος για να νομιμοποιηθεί στη συνείδηση του λαού μια νέα αντεργατική επίθεση. Η κυβέρνηση με μεγάλη υποκρισία καλεί το λαό να «βάλει πλάτη», όταν εκατοντάδες χιλιάδες ανέργων όλο αυτό το διάστημα ζουν μέσα στην αβεβαιότητα, χωρίς να μπορούν να βρουν δουλειά και χωρίς να ξέρουν ως πότε θα παραμείνουν άνεργοι με βάση και τα νέα δεδομένα. Όλοι αυτοί είναι στημένοι με την πλάτη στον τοίχο και βλέπουν τα αδιέξοδα να μεγαλώνουν μέρα με τη μέρα, καθώς πλέον τίθεται ζήτημα επιβίωσης, αν λάβουμε υπόψη ότι τα έξοδα, τα ενοίκια, οι λογαριασμοί και οι υποχρεώσεις τρέχουν…

Κι ενώ αυτή είναι η πραγματικότητα για εκατοντάδες χιλιάδες ανέργους, η κυβέρνηση παρουσιάζεται «φιλεύσπλαχνη». Αφού σφυρίζε αδιάφορα για μεγάλο χρονικό διάστημα γι' αυτό το κομμάτι του λαού, ήρθε στα μέσα του Απρίλη με μια υπουργική απόφαση να «λύσει» το πρόβλημα για τους μακροχρόνια ανέργους… Συγκεκριμένα, πρόβλεψε την καταβολή του ποσού των 400 ευρώ σε περίπου 155.000 μακροχρόνια ανέργους. Την επιδότηση μάλιστα δεν θα λάβουν όσοι είναι άνεργοι λιγότερο από 12 και περισσότερο από 24 μήνες, ενώ επιπλέον προϋπόθεση είναι να μην λαμβάνουν το ποσό των 200(!) ευρώ ως επίδομα μακροχρόνιας ανεργίας.

Η κυβέρνηση, λοιπόν, προσπαθεί να πείσει ότι νοιάζεται για τους ανέργους δίνοντας επιδομούνη σε ποσοστό που αντιστοιχεί στο 30% των μακροχρόνια ανέργων. Η απάντηση για τους υπόλοιπους βρίσκεται στις προκλητικές τοποθετήσεις του υπουργού Ανάπτυξης Α. Γεωργιάδη, ο οποίος ξεδιάντροπα δήλωσε πως, όσοι παραμένουν άνεργοι για μεγάλο χρονικό διάστημα και δεν παίρνουν κάποιο επίδομα, μάλλον με κάποιον άλλον τρόπο επιβιώνουν, υπονοώντας την ανασφάλιστη εργασία και κατηγορώντας, μάλιστα, όλους εκείνους τους εργαζόμενους που έχουν αναγκαστεί να εργάζονται κάτω από άθλιες συνθήκες σε καθεστώς μαύρης εργασίας, ότι κλέβουν το κράτος.

Η κυβέρνηση για μια ακόμα φορά έδειξε τίνος τα συμφέροντα εξυπηρετεί. Τη στιγμή που χαρίζει δις στο μεγάλο κεφάλαιο, πετάει ψίχουλα σε ελάχιστους ανέργους, κατηγορώντας τους υπόλοιπους. Είναι αναγκαίο όμως σήμερα, τη στιγμή που η κυβέρνηση προσπαθεί να δείξει ότι στηρίζει τους ανέργους, να αναδειχθεί τίνος είναι η ευθύνη για τα τόσο υψηλά ποσοστά ανεργίας. Γιατί χρόνια τώρα, το σύστημα, πατώντας πάνω στην αποσυγκρότηση του εργατικού κινήματος, χτυπά το δικαίωμα του λαού στη δουλειά και προσπαθεί να πείσει πως ο ίδιος ο άνεργος είναι αυτός που ευθύνεται γι' αυτή την κατάσταση. Έτσι, όπως είναι ζήτημα «ατομικής ευθύνης» η μη εξάπλωση του ιού, είναι ζήτημα «ατομικής ευθύνης» κι η εύρεση εργασίας. Και όσοι δεν τα καταφέρνουν, μάλλον δεν είναι αρκετά καλοί και δεν έχουν τα απαραίτητα προσόντα.

Ταυτόχρονα, πρέπει να ξεκαθαριστεί πως το σύστημα αξιοποιεί την ανεργία, η οποία αποτελεί μοχλό πίεσης προκειμένου να συμπιεστούν τα εργασιακά δικαιώματα συνολικά προς τα κάτω. Όσον αφορά τώρα τις δηλώσεις του Γεωργιάδη που δήθεν απορεί πώς επιβιώνουν οι μακροχρόνια άνεργοι, καλό θα ήταν να τον ενημερώσει κάποιος πως η ίδια η πολιτική που εκπροσωπεί και εφαρμόζει αυτός κι οι όμοιοί του είναι αυτή που, όχι μόνο νομιμοποιεί την ανασφάλιστη εργασία, αλλά κλείνει και το μάτι στην εργοδοσία για να συνεχίσει να ξεζουμίζει τους εργαζόμενους.

Η πρόσβαση σε πλήρη και δωρεάν περίθαλψη, η δουλειά με πλήρη εργασιακά δικαιώματα, η επιδότηση όλων των ανέργων και οι αξιοπρεπείς συνθήκες ζωής δεν είναι πολυτέλεια! Είναι δικαιώματα και ως τέτοια πρέπει να τα υπερασπιστούν και να τα διεκδικήσουν λαός, άνεργοι και εργαζόμενοι.

Την ανάγκη αγωνιστικού, ταξικού γιορτασμού της φετινής Εργατικής Πρωτομαγιάς αναδεικνύει το ΚΚΕ(μ-λ) πανελλαδικά, και σε αυτήν την κατεύθυνση κινήθηκε τις προηγούμενες ημέρες.

ΑΘΗΝΑ
11:00 πμ - ΣΥΝΤΑΓΜΑ
ΠΡΟΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ
10:30 Πλ. Κλαυθμώνος

Σε ανακοίνωση-παρέμβασή της που δημοσιεύτηκε στις 20 Απρίλη και στάλθηκε σε όλες τις οργανώσεις του εξωκοινοβουλίου, η οργάνωσή μας κατέληγε:

«Η Εργατική Πρωτομαγιά φέτος πρέπει να μας βρει ΝΑ ΕΠΙΜΕΝΟΥΜΕ ΝΑ ΑΓΩΝΙΖΟΜΑΣΤΕ. Παντού στη χώρα πρέπει να παρθούν πρωτοβουλίες ώστε οι εργαζόμενοι, οι άνεργοι, η νεολαία, ο λαός, να γιορτάσουμε στο δρόμο: ενωτικά, μαζικά, ταξικά.

Η φετινή Πρωτομαγιά πρέπει να αποτελέσει το έναυσμα για τους νέους αγώνες που θα απαιτηθούν για να υπερασπιστούμε τα βασικά μας δικαιώματα, για να αντισταθούμε στον εργασιακό και κοινωνικό μεσαίωνα. Για να μη γίνουν τα «έκτακτα μέτρα» του σήμερα, η κανονικότητα του αύριο.

Για να στείλουμε και από τη χώρα μας το μήνυμα ότι η εργατική τάξη κι ο λαός παλεύουν για ν' ανατρέψουν το σύστημα της βαρβαρότητας, της εκμετάλλευσης και της καταστροφής, αγωνίζονται για τη δική τους προοπτική».

Αυτήν την κατεύθυνση επιβάλλει η σφοδρή αντιλαϊκή-αντεργατική επίθεση που ξεδιπλώνεται από τα επιτελεία του συστήματος, με αφορμή την πανδημία.

Αποδεικνύεται καθημερινά ότι οι δυνάμεις του κεφάλαιου και του ιμπεριαλισμού, αυτό που ονομάζουν «επόμενη μέρα», το εννοούν ως μία νέα επιδρομή σε δικαιώματα και κατακτήσεις, ως μία προσπάθεια να φορτώσουν και αυτήν την κρίση στις πλάτες των λαών και της εργατικής τάξης.

Όπως αποδεικνύεται δραματικά ότι ακόμη και μια τέτοια υγειονομική κρίση, που συνιστά παγκόσμια θανάσιμη απειλή, όχι μόνο δεν μπορεί να αμβλύνει τις αντιθέσεις και τους ανταγωνισμούς των ιμπεριαλιστών (πόσο μάλλον να τους ενώσει!), αλλά –το αντίθετο– τους οξύνει ακόμη περισσότερο, δημιουργώντας ένα ακόμη πιο επικίνδυνο τοπίο για τους λαούς σε όλο τον κόσμο, νέες πολεμικές αναμετρήσεις, νέα αιματοκυλίσματα λαών.

Αυτό το σάπιο σύστημα, που ξέρει τόσο «καλά» να σκοτώνει, να σπέρνει τον όλεθρο και την καταστροφή, αυτό το σύστημα που έχει ως βάση του την εκμετάλλευση και την καταπίεση, δεν μπορεί να εγγυηθεί την παραμικρή προστασία για την ανθρώπινη ζωή.

Ακόμη και αυτά τα μέτρα απομόνωσης και οι απαγορεύσεις, δεν έχουν παρθεί από το ενδιαφέρον για την ανθρώπινη ζωή, αλλά στην προσπάθεια να περισωθεί το σύστημα από μία μεγαλύτερη και πιο ανεξέλεγκτη κρίση. Αυτό αποδεικνύεται τόσο από τους άθλιους και επικίνδυνους όρους που συνεχίζουν να δουλεύουν εκατομμύρια εργαζόμενοι στον κόσμο (και φυσικά στη χώρα μας), όσο και από τη βιασύνη τους να άρουν τα μέτρα αυτά, χωρίς να έχει υπάρξει η παραμικρή υποδομή αντιμετώπισης ενός νέου κύκλου της πανδημίας, και με μόνο στόχο να περισωθεί το άθλιο καπιταλιστικό οικοδόμημα και η οικονομία τους.

Γι' αυτό και οι αριστερές και κομμουνιστικές οργανώσεις παντού στον κόσμο οφείλουν να αναδείξουν την ανάγκη αγωνιστικού γιορτασμού της φετινής Πρωτομαγιάς στο δρόμο. Δεν πρόκειται για αδιαφορία προς την ανθρώπινη ζωή, η «ανευθυνότητα». Πρόκειται για απόδειξη σεβασμού προς την ανθρώπινη ζωή! Πρόκειται για καταγγελία της πολιτικής που συνεχίζει ακόμη και σήμερα να προωθεί τον εργασιακό και κοινωνικό μεσαίωνα, έναν νέο εργασιακό και κοινωνικό εφιάλτη. Πρόκειται για την ανάδειξη της αναγκαιότητας να ανατραπεί αυτό το απάνθρωπο σύστημα.

Το ΚΚΕ(μ-λ) σε αυτήν την κατεύθυνση κινήθηκε σε όλη τη διάρκεια αυτής της κρίσης και αυτήν θα αναδείξει και τις μέρες που ακολουθούν μέχρι την Πρωτομαγιά στις συγκεντρώσεις που θα ανακοινώσει, κάνοντας το ξεκίνημα από την Αθήνα όπου καλεί στις 11:00 το πρωί στο Σύνταγμα, με προσυγκέντρωση στις 10:30 στην Πλατεία Κλαυθμώνος.

ΛΑΡΚΟ

Με 48ωρη απεργία απάντησαν οι εργάτες στους νέους αντεργατικούς σχεδιασμούς

Οι εργάτες της ΛΑΡΚΟ βρίσκονται ξανά στο στόχαστρο της κυβέρνησης και του κεφαλαίου. Ενώ τα δικαιώματά τους έχουν χτυπηθεί από το καθεστώς εκκαθάρισης στο οποίο βρίσκεται η ΛΑΡΚΟ μετά το πρόσφατο κυβερνητικό «σχέδιο εξυγίανσης», κι ενώ η πανδημία του κορονοϊού έχει δημιουργήσει ακόμη χειρότερους όρους, οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζουν νέες προκλήσεις. Η απόφαση της κυβέρνησης και του νέου εκκαθαριστή να μην προχωρήσουν στην καταβολή του Δώρου Πάσχα και της εξόφλησης της μισθοδοσίας για το Μάρτη προκάλεσε την οργή των εργατών, οι οποίοι απάντησαν με 48ωρη απεργία στις 21 και 22 Απρίλη. Η απεργία είχε καθολική συμμέτοχη και αποτέλεσε συνέχεια μιας σειράς κινητοποιήσεων ενάντια στις μεθοδεύσεις της κυβέρνησης.

Η πρόσφατη προκλητική ΠΝΠ προβλέπει περικοπές του συνολικού μισθολογικού κόστους κατά 25%, ενώ η διαδικασία εκκαθάρισης αφήνει στον αέρα τους 1.100 μόνιμους και 200 εργολαβικούς εργαζόμενους στη ΛΑΡΚΟ, οι οποίοι, πέρα από το πετσόκομμα των μισθών τους, είναι αντιμέτωποι και με το σοβαρό ενδεχόμενο απόλυσης. Αλλά και για όσους παραμείνουν, οι όροι εργασίας που θα καθοριστούν από τον «επενδυτή» θα είναι πολύ χειρότεροι. Κι ενώ οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζουν αυτό το ασφυκτικό πλαίσιο κι έχοντας πληρώσει με δεκάδες εργατικά «ατυχήματα» τις άθλιες εργασιακές συνθήκες, καταγγέλλουν πως με το ξέσπασμα της πανδημίας εξακολούθησαν να δουλεύουν στοιβαγμένοι και χωρίς τα στοιχειώδη μέτρα υγιεινής (μάσκες, γάντια, αντισηπτικά).

Οι εργάτες της ΛΑΡΚΟ, όπως κι ολόκληρη η εργατική τάξη και οι εργαζόμενοι της χώρας, καλούνται να φορτωθούν στην πλάτη τους τις συνέπειες κι αυτής της κρίσης. Πέρασε το Πάσχα κι έμειναν απλήρωτοι, κόβονται τα δώρα, τα δεδουλευμένα, οι αποζημιώσεις που δικαιούνται. Η οργή τους είναι πέρα για πέρα δίκαιη! Όσους τόνους λάσπης κι αν ρίχνουν η κυβέρνηση και τα αστικά ΜΜΕ στον αγώνα τους, αυτός είναι ανάγκη να συνεχιστεί! Η 48ωρη απεργία δείχνει το δρόμο που πρέπει να ακολουθήσουν οι εργαζόμενοι, με επιμονή και συνέχιση των κινητοποιήσεών τους για να ικανοποιηθούν τα δίκαια αιτήματά τους!

***

Αντεργατικά μέτρα λόγω... επιδημίας

Δεν έχουν τελειωμό οι καθημερινές καταγγελίες σχετικά με τις περιπτώσεις εργοδοτικής αυθαιρεσίας. Η αστική τάξη, εν μέσω υγειονομικής κρίσης λόγω της επιδημίας του Covid-19, βλέπει τα κέρδη της να μειώνονται και αξιοποιεί όλο το νομικό οπλοστάσιο που της προσφέρει απλόχερα η κυβέρνηση. Από τη μια οι φοροαπαλλαγές και η γενναιόδωρη χρηματοδότηση και από την άλλη οι ΠΝΠ και τα αντιλαϊκά μέτρα, ώστε να φορτωθεί κι αυτή η κρίση στις πλάτες του λαού και των εργαζομένων. Το κεφάλαιο εκμεταλλεύεται την πρωτόγνωρη κατάσταση που έχει δημιουργηθεί για να προωθήσει ακόμα πιο εντατικά την επίθεσή του στα δικαιώματα του λαού και να τσακίσει ό,τι άφησε όρθιο η επίθεση μέσω των μνημονίων όλο το προηγούμενο διάστημα.

Η εργοδοσία παίζει στο γήπεδό της κι έχει ξεσαλώσει. Το εργοστάσιο της Χαλυβουργίας στο Βόλο ανέστειλε συνολικά τη λειτουργία του. Επίσης στον κλάδο του μετάλλου, η ΣΟΒΕΛ έθεσε σε διαθεσιμότητα 350 εργάτες στους οποίους θα καταβάλλεται το 60% του μισθού. Η εταιρία ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ, κολοσσός στον κλάδο της ιχθυοκαλλιέργειας, πέρα από τα υποχρεωτικά 12ωρα, την ανάκλιση αδειών ειδικού σκοπού ακόμα και σ' εργαζόμενους που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες, προχωρά και σε δεκάδες απολύσεις. Η εταιρία μπαταριών SUNLIGHT έθεσε σε αναστολή σύμβασης τους μισούς εργαζόμενους και έβγαλε σε υποχρεωτική άδεια τους υπόλοιπους. Η ομοσπονδία κλωστοϋφαντουργίας ΟΕΚΙΔΕ καταγγέλλει πως προϊστάμενος επιχείρησης γυρνούσε από σπίτι σε σπίτι ζητώντας να «εισπράξει» το επίδομα των 800€ που δόθηκε στους εργαζόμενους.

Κι η λίστα των επιχειρήσεων που έχουν λάβει αντεργατικά μέτρα συνεχίζεται. Η αεροπορική Aegean θέτει σε αναστολή σύμβασης 3.000 εργαζόμενους. Στο δρόμο βρίσκονται 75 εργαζόμενοι της ΤΡΑΙΝΟΣΕ που δεν τους ανανεώθηκε η σύμβαση, ενώ οι υπόλοιποι μπαίνουν στο καθεστώς της εκ περιτροπής εργασίας. Δεκάδες είναι οι καταγγελίες για μη καταβολή του Δώρου Πάσχα, όπως στη ΛΑΡΚΟ, στην ΑΓΕΤ, αλλά και σε σειρά ναυτιλιακών εταιριών. Στο στόχαστρο τις επίθεσης βρίσκονται και 50 εργαζόμενοι του ιδιωτικοποιημένου ΟΛΘ που ανεστάλη η σύμβασή τους γιατί ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες.

Οι παραπάνω είναι λίγες από τις πάμπολλες περιπτώσεις που δείχνουν ποιοι πληρώνουν και πάλι τα σπασμένα της κρίσης. Σε ποιους θα ζητήσουν να κάνουν θυσίες και να βάλουν πλάτη για να σωθούν τα κέρδη του κεφαλαίου. Δεν είναι άλλοι από την εργατική τάξη και το λαό.

Οι εργαζόμενοι καθηλωμένοι στα σπίτια τους βάλλονται από παντού, στο υγειονομικό, το οικονομικό και το επίπεδο των εργασιακών δικαιωμάτων, από ένα σύστημα που κάθε μέρα αποδεικνύει πόσο αναλώσιμους τους θεωρεί. Κυβέρνηση και αστική τάξη μετατρέπουν την κρίση σε ευκαιρία, για να προωθήσουν την ολομέτωπη επίθεσή τους. Οι νέες εργασιακές συνθήκες δεν είναι κάτι το προσωρινό, δεν είναι μια παρένθεση που θα κλείσει όταν επιστρέψουμε στην «κανονικότητα». Οι ελαστικές σχέσεις, οι απολύσεις, η φασιστικοποίηση κι οι μισθοί πείνας είναι η δική τους «κανονικότητα». Αυτή είναι η εικόνα για τον μελλοντικό εργαζόμενο-λάστιχο που ονειρεύονται, όπως κυνικά δήλωσε και ο Κ. Μητσοτάκης λέγοντας «τα μέτρα να γίνουν πυροδότες διαρκών μεταρρυθμίσεων».

Να μην τους αφήσουμε. Λαός κι εργατική τάξη να βάλουμε φραγμό στα σχέδιά τους. Ακόμα και σ' αυτές τις δύσκολες συνθήκες, να βρούμε τρόπους για ν' αντισταθούμε στον εργασιακό μεσαίωνα που ετοιμάζουν για εμάς, να υπερασπιστούμε τα κατακτημένα με αγώνες δικαιώματά μας.

Οι εργαζόμενοι στη «βαριά βιομηχανία» έχουν δικαίωμα στη δουλειά και τη ζωή

Χρόνο με τον χρόνο τις τελευταίες δεκαετίες, ο τουρισμός μαζί με τις συναφείς οικονομικές δραστηριότητες έφτασε να παράγει, σύμφωνα με επίσημες εκτιμήσεις, το 25% έως και 30% του ΑΕΠ της χώρας. Ήδη το 2018 (άμεσα ή έμμεσα) συνέβαλε από 25,7% (47,4 δις ευρώ) έως 30,9% (57,1 δις ευρώ) στη δημιουργία του ΑΕΠ. Σημαντικά αυξήθηκε η συνεισφορά στο ΑΕΠ το 2019 και ανάλογη αύξηση αναμενόταν μέχρι πριν δύο μήνες για το 2020.

Χρόνο με τον χρόνο, οι τουριστικές δραστηριότητες γίνονταν ατμομηχανή μιας χώρας σε αποβιομηχάνιση και απαξίωση της αγροτικής παραγωγής. Η ντόπια πλουτοκρατία, πάντα στο πλαίσιο της ιμπεριαλιστικής εξάρτησης, αδυνατούσε σ' ένα σχεδιασμό προοπτικής και ποτέ ουσιαστικά δεν επεδίωξε μια αυτοδύναμη ανάπτυξη με σχέδιο, με βάρος στον πρωτογενή- δευτερογενή τομέα και τις ιδιαίτερες δυνατότητες της χώρας. Η γενικευμένη κρίση του συστήματος από τη δεκαετία του '70, σε συνδυασμό με την ένταξη στην ΕΟΚ τότε, τη δεκαετία του '80, σηματοδότησε τη μετατροπή της χώρας σε τουριστικό θέρετρο της Ευρώπης με τον λαό της άνεργο, εξαθλιωμένο, να αναγκάζεται σε φτηνό γκαρσόνι ή σε παρόμοιες και συναφείς δουλειές κατά την τουριστική σεζόν.

Η ανατροπή των συσχετισμών σε βάρος της εργατικής τάξης και των εργαζόμενων που επιδεινώθηκε συντριπτικά τις τελευταίες δεκαετίες, έδωσε τη δυνατότητα και την απόλυτη ευελιξία στο κεφάλαιο να λεηλατεί τον πλούτο της χώρας και τον ιδρώτα των εργαζόμενων χωρίς όριο. Να δραστηριοποιείται με γνώμονα το εύκολο και γρήγορο κέρδος, με ασφαλή καταφύγια στις στραβές, στις ελβετικές τράπεζες και πάντα έτοιμο για τυχοδιωκτικές εξορμήσεις στο πλαίσιο των ιμπεριαλιστικών σχεδιασμών, όπως το τελευταίο διάστημα.

Έτσι, δίπλα στις παραλίες επεκτείνονταν οι βάσεις των ΗΠΑ και δίπλα στα κοσμοπολίτικα νησιά σχεδιαζόταν ο διάπλους τάνκερ πετρελαίου και LNG, αγωγοί κ.λπ. Το πράγμα έτσι κι αλλιώς κάπου θα μπλόκαρε, όμως παρά την έλλειψη σχεδίου και τις κραυγαλέες αντιφάσεις, η ανάπτυξη των κερδών της πλουτοκρατίας καλά κρατούσε έως προσφάτως. Μεγάλα τα σχέδια και οι φιλοδοξίες, αλλά ο τουρισμός ήταν το μόνο «σίγουρο» με αύξουσα συμμετοχή στο ΑΕΠ.

Κάνοντας άλλωστε, όπως κυνικά δήλωναν από την αρχή της οι εκπρόσωποι της αστικής τάξης, την κρίση χρέους του 2009 ευκαιρία, σάρωναν τα εργατικά δικαιώματα και με δραστικά μειωμένο το εργατικό κόστος μια σειρά τομείς άνοιγαν νέους κύκλους κερδοφορίας, μα πάντα ο τουρισμός παρέμενε η ατμομηχανή. Η ανάκαμψη των κατασκευών, του real estate, της βιομηχανίας τροφίμων και μια σειρά άλλοι κλάδοι στήνονταν με αξιώσεις, ποντάροντας στα 31,3 εκατομμύρια τουριστών του 2019 με στόχους ν' αυξηθούν τους χειμερινούς μήνες, με θεματικούς τουρισμούς κ.λπ.

Τώρα, η λεγόμενη κρίση του κορωνοϊού σαρώνει παγκόσμια τον τουριστικό κλάδο, με αναμενόμενη πτώση το 2020 της τάξης του 70-80%. Σαρώνονται, επίσης, αερομεταφορές και μια σειρά συναφείς κλάδοι και αυτό ανεξάρτητα από το βάθος, τη διάρκεια και το σχήμα της δοσμένης πια βαθειάς παγκόσμιας ύφεσης. Μια σειρά πλευρές της οικονομικής κρίσης του κορωνοϊού θα δούμε πώς θα εξελιχθούν. Ωστόσο, κάποια πράγματα και κυρίως αυτά που αφορούν τους εργαζόμενους στη λεγόμενη «βαριά βιομηχανία» της χώρας, είναι δοσμένα.

Οι περισσότεροι στη χώρα μας θα έχει τύχει ν' ακούσουν από πρώτο χέρι την πραγματικότητα της εργασιακής γαλέρας στη λεγόμενη βαριά βιομηχανία. Είναι δοσμένο πως παρότι οι εργοδότες της «βαριάς βιομηχανίας» δεν χαλάρωσαν τα προηγούμενα χρόνια τη στυγνή εκμετάλλευση, παρά την τρελή κερδοφορία τους, τώρα θα θελήσουν να φορτώσουν τις απώλειες κερδών πάλι στις πλάτες των εργαζόμενων. Είναι, επίσης, δοσμένο πως πολλοί απ' αυτούς θα κλείσουν. Όμως αυτοί που θα μείνουν, θα γίνουν πιο ισχυροί, με βάση τη συγκέντρωση-συγκεντροποίηση και εντείνοντας παραπέρα την εκμετάλλευση ετοιμάζονται από τώρα για νέους κύκλους κερδοφορίας. Αρκετοί θα μετακινηθούν σε άλλες μπίζνες, άλλοι στην ασφάλεια των ελβετικών τραπεζών και οι περισσότεροι έτσι ή αλλιώς θα αιμοδοτηθούν γερά με δανεικά και αγύριστα, που στο τέλος θα πληρώσει ο λαός. Βασικός όρος γι' αυτούς που θα μείνουν σ' αυτό τον κλάδο είναι η παραπέρα ένταση της εκμετάλλευσης χωρίς κανένα όριο. Ήδη η κυβέρνηση από την αρχή φρόντισε να παραχωρήσει την εκ περιτροπής εργασία, το part time, την ενοικίαση εργασίας και γενικότερα να θεσμοθετήσει, με ευκαιρία την πανδημία, τον εργαζόμενο λάστιχο και τον «απασχολήσιμο». Όχι ότι υπολείπονταν σε θεσμικό πλαίσιο, όμως τώρα οι εργοδότες στον τουρισμό θα έχουν ό,τι θελήσουν. Το ένα πακέτο μέτρων διαδέχεται το άλλο, σαφώς για τη στήριξη των επιχειρήσεων με βασικό όχημα τη ληστρική εκμετάλλευση του στρατού των ανέργων που ξαναπλημμυρίζει τη χώρα μας.

Άμεσα και έμμεσα, στον τουρισμό σ' όλη τη χώρα, με όρους σεζόν κυρίως, απασχολούνταν το 2019 πάνω από ένα εκατομμύριο κόσμος. Η μεγάλη τους πλειοψηφία φέτος ή δε θα δουλέψει καθόλου ή θα δουλέψει με άθλιους όρους part time και εξτρατζήδες, για λίγες μέρες ή εβδομάδες, όταν ακριβώς και για όσο χρειαστούν. Αυτή την ελαστικότητα και αυτούς τους μισθούς πείνας ζητούν οι μεγαλοξενοδόχοι και άλλοι του τουριστικού κλάδου, που θα μπορέσουν έτσι να ανοίγουν ανά πάσα στιγμή όσες πτέρυγες χρειαστούν χωρίς περίσσιο κόστος, ρίσκα και καθυστερήσεις. Φυσικά, πλέον στην (σύμφωνα με την ωμή ορολογία του κεφαλαίου χωρίς αντίπαλο) αγορά εργασίας, δε προσφέρονται στους μεγαλοξενοδόχους και Σία μόνο το ένα εκατομμύριο εργαζομένων στη σεζόν. Πολλοί περισσότεροι θα εκλιπαρούν φέτος να δουλέψουν έστω σέρβις, αφού η ανεργία θα φουντώσει στο σύνολο της οικονομίας με δοσμένη τη βαθειά ύφεση, όπως προβλέπεται για τη χώρα με βάση το ειδικό βάρος της «βαριάς της βιομηχανίας».

Είναι ήδη κι άλλα πράγματα σίγουρα στο θέμα που συζητάμε και άλλα θα δούμε να ξεδιπλώνονται προκλητικά για τη ζωή των ανθρώπων που είναι αναγκασμένοι να ψάχνουν ένα κομμάτι ψωμί προσφέροντας την εργατική τους δύναμη στους γύπες· όπως οι χοντρές επιδοτήσεις, οι αποζημιώσεις, οι φοροαπαλλαγές, οι απαλλαγές από ασφάλιστρα εργαζόμενων, ΦΠΑ και φυσικά τα δανεικά και αγύριστα για να ξαναχρειαστούν οι τράπεζες και τα ταμεία του κράτους σε λίγο νέα μνημόνια από τον κόσμο της δουλειάς…

Θα κλείσουμε αυτή τη συνοπτική αναφορά σ' ένα θέμα που αφορά αυτό το άφωνο κομμάτι εργαζόμενων, πολύ κοντινό στην εργατική τάξη. Ναι, είναι άφωνος ο κόσμος των γκαρσονιών. Πρέπει να χαμογελούν και να δέχονται από την παραδοσιακή σφαλιάρα έως και ξυλοδαρμούς. Ναι, συμβαίνουν ακόμη και αυτά και μάλιστα καταγγέλθηκαν στις καλές χρονιές! Τρέμουν την απόλυση νέοι και μεγαλύτεροι άνθρωποι, που περιμένουν μήνες τη σεζόν με τον εμπαιγμό του ταμείου ανεργίας, που τελικά λίγοι παίρνουν και για λίγο καιρό. Και εκβιάζονται χωρίς ουσιαστική συνδικαλιστική οργάνωση και κυρίως ένεκα συνολικότερων πολιτικών συσχετισμών, χωρίς όρους αντίστασης. Όμως αυτοί οι όροι αντίστασης, ξεκινώντας και από τις πιο μικρές εστίες αντίστασης, μπορούν και πρέπει ν' αρχίσουν να διαμορφώνονται. Η αντίσταση και η πάλη γίνονται ανάγκη ζωής! Όλος αυτός ο κόσμος, δίπλα στους χιλιάδες απολυμένους άλλων κλάδων, πρέπει να διεκδικήσει το δικαίωμα στη δουλειά με αξιοπρέπεια και όχι με όρους εξαθλίωσης. Στη βάση αυτού του δικαιώματος να διατρανώσουν αγωνιστικά την απαίτησή τους για πλήρη ασφαλιστική κάλυψη και ταμείο ανεργίας για όλο τον χρόνο ανεργίας και για όλους τους ανέργους χωρίς προϋποθέσεις.

Με όρους κοινής δράσης, πρέπει να ανοίγουν εστίες αντίστασης και πάλης για δικαιώματα. Δεν βοηθάνε χαρταπιές αιτημάτων, παραταξιακές λογικές και προτασεολογία. Οι συσχετισμοί είναι αρνητικοί και η συγκυρία και η λεγόμενη κρίση λόγω του κορωνοϊού κάνουν τα πράγματα πιο δύσκολα. Ανάμεσα στ' άλλα, ιδιαίτερα οι εργαζόμενοι στον τουρισμό θα είναι εκτεθειμένοι και υγειονομικά και πρέπει ν' απαιτήσουν και την εφαρμογή συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας.

Τα δικαιώματα σε ψωμί-δουλειά-υγειονομική ασφάλεια-περίθαλψη δε χαρίζονται, μα είναι τα πιο αναγκαία για τη ζωή των εργαζόμενων και είναι υποχρεωμένοι να τα περιφρουρήσουν. Άμεσα να διεκδικηθούν επιδόματα ανεργίας για όλους, κόντρα στις κυβερνητικές αλχημείες και σταθερά το δικαίωμα στη δουλειά, γιατί η ανεργία είναι εξοργιστικό να χρεώνεται σ' αυτούς που αγωνιούν για το μεροκάματο και εξοντώνονται σ' αυτό. Οι εργοδότες, το κεφάλαιο και ο συλλογικός τους εκφραστής το κράτος, έχουν ευθύνη ξεκάθαρα και πρέπει να βρουν αποφασιστικά απέναντι τους εργαζόμενους στον αγώνα τους για ζωή.

Πολιτικοί κρατούμενοι σε καιρό πανδημίας

Από την εκκίνηση της πανδημίας και την εμφάνιση των μέτρων καραντίνας, το ζήτημα των κρατουμένων ήταν από τα πιο σοβαρά που τέθηκαν. Συνολικά στον κόσμο, οι κρατούμενοι έχουν όλο και λιγότερα δικαιώματα, όλο και σκληρότερες συνθήκες κράτησης. Κινητοποιήσεις κρατούμενων καταγράφηκαν τόσο στη χώρα μας όσο και διεθνώς, ενώ μια σειρά χώρες πήραν μέτρα, απελευθερώνοντας μεγάλη μάζα κρατουμένων, ώστε να αποφευχθεί ο συνωστισμός.

Μια ιδιαίτερη κατηγορία κρατουμένων είναι οι πολιτικοί κρατούμενοι, αυτοί που ανήκουν στο κομμουνιστικό, αριστερό κίνημα και όχι μόνο. Γι' αυτή την ιδιαίτερη κατηγορία, κάθε συνθήκη που δημιουργείται είναι μια ευκαιρία για βασανιστήρια και για άσκηση πίεσης, ώστε να υποκύψουν πολιτικά και σωματικά. Αν γενικώς για τον λαό το σύστημα δεν παίρνει τα αναγκαία μέτρα, για τους απόκληρους ή τους στερημένους τα δικαιώματά τους, νιώθει δύο φορές απαλλαγμένο από όποια ευθύνη, ενώ για τους πολιτικούς κρατούμενους υπάρχει ούτως ή άλλως η αντιμετώπιση σαν εχθρό. Δεν είναι τυχαίο ότι σε μια σειρά χώρες με ισχυρό λαϊκό κίνημα, καταγγέλλονται ζητήματα που αφορούν τους πολιτικούς κρατούμενους.

Στην **Τουρκία**, οι φυλακές έχουν γεμίσει, καθώς στους αριστερούς και τους κομμουνιστές ήρθαν να προστεθούν διάφοροι αντίπαλοι τους καθεστώτος, δημοσιογράφοι, κ.τ.λ. Έτσι, έχει δημιουργηθεί υπερπληθυσμός στις φυλακές. Σύμφωνα με καταγγελίες τουρκικών οργανώσεων, ο αριθμός των κρατουμένων στις τουρκικές φυλακές είναι περίπου 300 χιλιάδες, που είναι πολύ πάνω από την χωρητικότητά τους. Η τούρκικη κυβέρνηση αγνοεί τις καταγγελίες και τα αιτήματα των πολιτικών κρατουμένων, θέτοντας σε κίνδυνο τη ζωή τους και δεν τους δίνει ούτε τα δικαιώματα που έχουν οι βαρυποινίτες για βαριά ποινικά εγκλήματα.

Στην **Ινδία**, χιλιάδες είναι οι πολιτικοί κρατούμενοι, ακόμα και οι συλληφθέντες που αδίκως κατηγορούνται για σχέσεις με τους μαοϊκούς. Το τελευταίο διάστημα, έχει ενταθεί το πογκρόμ συλλήψεων στη διανόηση και σε όσους κατηγορούνται με κατασκευασμένα κατηγορητήρια ως «ναξαλίτες των πόλεων». Υπερβολική πληρότητα καταγγέλλεται σε μια σειρά κρατίδια. Η σημαντική περίπτωση του ανάπηρου καθηγητή Σαϊμπάμπα είναι χαρακτηριστική. Ο Σαϊμπάμπα βρίσκεται στη φυλακή με σοβαρό κίνδυνο για τη ζωή του, καθώς έχει σοβαρά προβλήματα υγείας. Σε αυτό τον κίνδυνο ήρθε να προστεθεί ο CoVid-19. Στη φυλακή του Σαϊμπάμπα καταγγέλλεται πληρότητα 149%!

Τα νούμερα, όμως, της πολυπληθούς Ινδίας κατάφεραν να ξεπεράσουν οι **Φιλιππίνες**. Τα επίσημα στοιχεία των αρχών δίνουν νούμερα της τάξης του 450% για την πληρότητα στη μεγάλη πλειοψηφία των φυλακών, αριθμός που ελάχιστα βελτιώθηκε από τον Γενάρη. Ήδη καταγγέλλονται πάνω από 100 κρούσματα και 8 θάνατοι, λόγω του ιού. Ενώσεις κρατουμένων έχουν υποβάλλει αιτήματα αποσυμφόρησης.

Στη **Χιλή**, οι κρατούμενοι της εξέγερσης του Φθινοπώρου συνεχίζουν να φρουρούνται, ενόσω διάφοροι χουντικοί (που έχουν προκλητικές συνθήκες κράτησης) αποφυλακίζονται με μια κίνηση με πολιτικό συμβολισμό.

Στην **Παλαιστίνη**, υπάρχουν χιλιάδες κρατούμενοι, πολλοί από αυτούς παιδιά. Η κυβέρνηση του Ισραήλ τους κακομεταχειρίζεται και τους θεωρεί «τρομοκράτες», στερώντας τους βασικά δικαιώματα. Τα τελευταία χρόνια, το ζήτημα των πολιτικών κρατουμένων έχει έρθει στο επίκεντρο μετά από μαζικές κινητοποιήσεις. Η Khalida Jarr, εκλεγμένη βουλευτής με το Λαϊκό Μέτωπο για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης (PFLP), έχει πρωτοστατήσει σε αγώνες για τα δικαιώματα των κρατουμένων. Συνελήφθη για ακόμα μια φορά από τις δυνάμεις κατοχής, μετά από επιδρομή στο σπίτι της στη Ραμάλα και υπάρχουν καταγγελίες για βασανισμό της.

Αθέατος Κόσμος

γράφει ο Δημήτρης Παυλίδης

Νέα Υόρκη, Κουίνς

Η βασίλισσα... του κορωνοϊού

Τραγική ειρωνεία! Ο μεγαλύτερος σε έκταση δήμος της Νέας Υόρκης και πιο πυκνοκατοικημένος μαζί με το Μπρούκλιν, το Κουίνς, λέγεται πως πήρε το όνομά του στο δεύτερο μισό του 17ου αιώνα, από την Πορτογαλέζα πριγκίπισσα Αικατερίνη της Μπραγκάνσα, η οποία έγινε βασίλισσα της Αγγλίας όταν παντρεύτηκε τον Κάρολο τον Δεύτερο. Εκεί, στις φτωχές

ΔΙΑΒΑΣΤΕ το άρθρο των Annie Correal και Andrew Jacobs στους Νιου Γιορκ Τάιμς σε μετάφραση της σελίδας Antapo/krisis
www.antapocrisis.gr/%CE%BC%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CF%81%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B4%CE%AF%CE%B1-%CF%83%CE%B5-

ΔΕΙΤΕ ένα διαρκώς ενημερωμένο χάρτη με την πορεία της πανδημίας στην Νέα Υόρκη. projects.propublica.org/graphics/covid-nyc

atheatoskosmosps.blogspot.com

συνοικίες εγκαταστάθηκε ο κορωνοϊός και άρχισε την θανατηφόρα δράση του. Ένα από τα ορμητήριά του, η συνοικία Κορόνα! Στις αρχές Μαρτίου, όταν αρρώστησε ο γνωστός τηλεπαρουσιαστής, αδερφός του δημάρχου της Νέας Υόρκης, ο Άντριου Κουόμο έσπευσε να διακηρύξει πως ο ιός χτυπάει το ίδιο όλους τους ανθρώπους. Τον αποκάλεσε "γκρέιτ εκουαλάιζερ", δηλαδή μεγάλο ισοσταθμιστή! Το ίδιο είπε και η Μαντόνα, μέσα από την πολυτελή μπανιέρα της. Σύντομα ήρθε η πλήρης διάψευση για αυτές τις υποκριτικές αμπελοφιλοσοφίες.

Το ξέσπασμα της επιδημίας του Covid-19 στη Νέα Υόρκη έφερε στην επιφάνεια τα βαθιά κοινωνικά ρήγματα που διατρέχουν την αμερικάνικη μεγαλούπολη. Ύστερα από τα πρώτα μαζικά κρούσματα της ασθένειας και των θανάτων, πλήθος στατιστικών στοιχείων που άρχισαν να συγκεντρώνονται επιβεβαιώνουν με αναμφισβήτητο τρόπο πως ο κορωνοϊός, όπως και άλλες ασθένειες βέβαια, «αγαπά» τις φτωχές εργατικές γειτονιές, στις οποίες κατοικούν κυρίως μαύροι και Λατίνοι. Έτσι, το Κουίνς και οι φτωχογειτονιές στο Μπρονξ και στο Μπρούκλιν έχουν τα πρωτεία στη διάδοση της ασθένειας και στις ανθρώπινες απώλειες, σε σχέση με τις περιοχές που πλειοψηφούν μεσαία και ανώτερα κοινωνικά στρώματα και λευκοί. Από τους τελευταίους, άλλωστε, αρκετοί φρόντισαν να φύγουν νωρίς-νωρίς για τις δεύτερες κατοικίες τους στα προάστια, για να αποφύγουν την πανδημία. Ο όγκος των σκουπιδιών στις πλούσιες γειτονιές έχει μειωθεί αφύσικα τις τελευταίες εβδομάδες, σύμφωνα με τις υπηρεσίες καθαριότητας. Πρωταθλητές στις μολύνσεις και τους θανάτους είναι οι περιοχές Κορόνα, Τζάκσον, Κάμπρια Χάιτς, ανατολικό Έλμχερστ, Τζάκσον Χάιτς, Κουίνς Βίλατζ, οι περισσότερες γειτονιές στο Κουίνς. Οι ταχυδρομικοί τομείς 11368, 11369 και 11370 κρατούν τα πρωτεία από την πρώτη ημέρα. Τους συναγωνίζονται ορισμένες γειτονιές στο ανατολικό Μπρονξ. Το ποσοστό θνησιμότητας για τους Αφροαμερικάνους, τους Λατίνους, αλλά και τους Ασιάτες είναι τουλάχιστον διπλάσιο σε σχέση με αυτό των λευκών Νεοϋορκέζων, φτάνοντας σύμφωνα με τελευταία στοιχεία στους 20 θανάτους ανά εκατό χιλιάδες για τους πρώτους και 23 για τους δεύτερους. Αντίθετα, στον λευκό πληθυσμό ο δείκτης είναι 10,2.

Η διαπίστωση προξένησε έκπληξη μόνο σε όσους θέλουν να ξεχνούν πως σε μια από τις εμβληματικές μητροπόλεις του δυτικού καπιταλισμού, οι ανισότητες είναι τρομακτικές. Οι άνθρωποι εδώ αρρωσταίνουν βαριά και πεθαίνουν, ακριβώς επειδή είναι ευάλωτοι εξαιτίας των δυσμενών κοινωνικών συνθηκών μέσα στις οποίες ζουν και δουλεύουν. Δεν χρειάζεται να είναι κανείς ειδικός για να αντιληφθεί γιατί ο ιός καλπάζει και κερδίζει τη μάχη στα κατώτερα κοινωνικά στρώματα και στις φτωχογειτονιές. Μικροί και ανθυγιεινοί χώροι κατοικίας, ασφυχτικά γεμάτοι. Φθηνή και για αυτό κακή διατροφή, η οποία έχει κάνει την παχυσαρκία, τον διαβήτη και τις καρδιακές νόσους ενδημικές καταστάσεις στις κοινότητες. Καθημερινή χρήση των υπερφορτωμένων μέσων μαζικής μεταφοράς. Συνεχής έκθεση στην ατμοσφαιρική ρύπανση. Έλλειψη συστηματικής ιατρικής φροντίδας και δυνατότητας πρόσβασης σε δομές περίθαλψης. Ανύπαρκτη πολιτική πρόληψης. Βαριά δουλειά σε εργοστάσια και στους δρόμους ανάμεσα στο πλήθος, δίχως απαραίτητα μέσα προστασίας. Έκθεση σε ανεξέλεγκτη μόλυνση λόγω της εργασίας σε ανθυγιεινά επαγγέλματα ή σε δουλειές που δεν μπορούν να γίνουν με τηλεργασία κ.λπ. Όλα τα παραπάνω είναι ορισμένοι από τους λόγους στους οποίους αποδίδουν οι επιστήμονες την ευκολία μετάδοσης αλλά και την θανατηφόρα δράση του ιού. Δεν είναι η γενετική προδιάθεση των μαύρων ή των Ισπανόφωνων, αλλά η κοινωνική συνθήκη που τους καθιστά απροστάτευτους. Δεν είναι η φυλή, αλλά η κοινωνική τάξη που καθορίζει τον καλπασμό της επιδημίας. *«Δεν μπορούμε να αλλάξουμε δεδομένα δεκαετιών»*, είπε με κυνισμό ένας κρατικός αξιωματούχος, ομολογώντας έτσι την ιστορική κοινωνική διάσταση του φαινομένου.

Πολύ πριν επιτεθεί στη Νέα Υόρκη ο κορωνοϊός, η διαφορά εισοδήματος στη μητρόπολη αποτελούσε ήδη ζήτημα ζωής και θανάτου. Οι πρόωροι θάνατοι, ιδιαίτερα κάτω του ορίου των 65, είναι σταθερά πολύ συχνότεροι στα χαμηλά κοινωνικά στρώματα. Σε μια από τις τελευταίες έρευνες, βεβαιώθηκε πως εάν είσαι Νεοϋορκέζος, κάτω των 65 και ανήκεις στο φτωχότερο 25%, έχεις περισσότερες από διπλάσιες πιθανότητες να πεθάνεις πρόωρα, από αυτούς που ανήκουν στο υψηλότερο τεταρτημόριο της εισοδηματικής κλίμακας. Ανάλογα είναι τα δεδομένα σε όλες Ηνωμένες Πολιτείες. Στο Σικάγο, στο Ντιτρόιτ αλλά και στον Νότο, στην Ορλεάνη, στο Σάρλοτ και αλλού, οι μαύροι και άλλες φτωχές εισοδηματικά κοινότητες υπέρ-εκπροσωπούνται στους αριθμούς των θετικών στον ιό και των θανάτων. Δίπλα τους και άλλες κατηγορίες αποκλεισμένων και καταπιεσμένων. Ινδιάνοι, φυλακισμένοι, άστεγοι και μετανάστες δίχως χαρτιά. Υπάρχει από παλιά ένα γνωστό γνωμικό που λένε μεταξύ τους οι Αφροαμερικάνοι. *" Όταν η Αμερική κρυώνει, οι μαύροι παθαίνουν πνευμονία!"* Για μια ακόμη φορά, αποδείχθηκε τραγικά αληθινό!

Η απόφαση του Τραμπ για τον Π.Ο.Υ. εντείνει τον ιμπεριαλιστικό ανταγωνισμό

Η απόφαση Τραμπ να αποσύρει τις ΗΠΑ από τη χρηματοδότηση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας -στο βαθμό που υλοποιηθεί- σηματοδοτεί τη νέα φάση όξυνσης στην οποία έχει εισέλθει σε όλα τα πεδία ο ενδοϊμπεριαλιστικός ανταγωνισμός. Αυτή η φάση καθορίζεται από την επίδραση που έχουν, στην ήδη δοσμένη ένταση των αντιπαραθέσεων στο ιμπεριαλιστικό στρατόπεδο, η εν εξελίξει υγειονομική κρίση, καθώς και οι συνέπειές της στη συνολική κρίση αναπαραγωγής του καπιταλιστικού-ιμπεριαλιστικού συστήματος.

Για άλλη μια φορά από την ώρα του ξεσπάσματος της πανδημίας, οι εξελίξεις υπογραμμίζουν με εμφατικό τρόπο την αδίστακτη και κυνική φύση του καπιταλιστικού-ιμπεριαλιστικού συστήματος. Όχι μόνο δεν μεριμνά για την υγεία των λαϊκών μαζών σε παγκόσμιο επίπεδο, αφήνοντάς τες ολοκληρωτικά εκτεθειμένες στην απειλή του ιού, αλλά η ίδια η λειτουργία του το ωθεί να αναιρέσει ακόμα και τις όποιες ελάχιστες δυνατότητες διεθνούς συνεννόησης και συνεργασίας που μπορεί να υφίστανται στο πλαίσιό του. Καθίσταται φανερό πως αυτό που σε συνθήκες μιας άλλης κοινωνικής οργάνωσης θα ήταν αναγκαίο και δυνατό, τώρα δεν μπορεί να σταθεί καν ως εναλλακτική πρόταση διαχείρισης, δεδομένων των καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής και των αρνητικών για την εργατική τάξη συσχετισμών.

Σε αντίθεση με την άποψη που διακινείται από πολλές πλευρές, η κίνηση του Τραμπ δεν εντάσσεται απλώς σε μια απόπειρα κατασκευής ενός αποδιοπομπαίου τράγου μπροστά στην ολόπλευρη αποκάλυψη της αδιαφορίας του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού για το λαό του και το στρίμωγμα των επιλογών της διοίκησής του στην προηγούμενη φάση, που τον οδήγησαν να βρίσκεται σήμερα στο επίκεντρο της φονικής πανδημίας. Είναι σίγουρο, βέβαια, ότι οι πιέσεις που δέχεται η σημερινή ηγεσία των ΗΠΑ από την αντιπαράθεση στο εσωτερικό του αμερικανικού κατεστημένου, υπαγορεύουν ως ανάγκη και τέτοιες μεθοδεύσεις αντιπερισπασμών, καθώς και προσπάθειες «εξωτερίκευσης» της ενδοαστικής σύγκρουσης.

Ακόμα περισσότερο, τόσο για το καπιταλιστικό-ιμπεριαλιστικό σύστημα παγκόσμια όσο και για τις ηγεμονεύουσες κλίκες στο πλαίσιο των ΗΠΑ, αποκτά ζωτική σημασία η διαμόρφωση νέων ιδεολογημάτων για τα αίτια της σημερινής τους «χρεοκοπίας» στα μάτια των μαζών, όταν, μάλιστα, όλα όσα επιμελώς είχαν διαμορφωθεί εδώ και δεκαετίες για τον «παντοδύναμο» καπιταλισμό και τον φύσει και θέσει ανώτερο «αναπτυγμένο» κόσμο καταρρέουν με πάταγο. Κανένα άλλοθι, όμως, δεν δικαιούνται οι ιθύνοντες, ούτε μπορούν να σταθούν στα σοβαρά οι δικαιολογίες ότι ο ιός τούς έπιασε «απροετοίμαστους», μιας και είναι συνειδητή πολιτική τους επιλογή η θυσία της υγείας και της ζωής των πλατιών λαϊκών στρωμάτων. Άλλωστε, γνώριζαν εδώ και μήνες, απλώς οι υπολογισμοί που έκαναν ήταν άλλοι. Ακόμα και αν είναι βάσιμη η κατηγορία προς την Κίνα ότι απέκρυπτε στοιχεία για την πανδημία υπό την κάλυψη του διευθυντή του Π.Ο.Υ., οι αποκαλύψεις για το γεγονός ότι η αμερικανική ηγεσία ήταν ενημερωμένη για τον ιό από τα τέλη της προηγούμενης χρονιάς διαδέχονται η μια την άλλη.

Από την πρώτη στιγμή της εμφάνισης του κορονοϊού, οι δυσκολίες του κινέζικου ιμπεριαλισμού αξιοποιήθηκαν γεωπολιτικά από τις ΗΠΑ, στην κατεύθυνση της έντασης του εμπορικού πολέμου και της συνολικής πίεσης που του ασκούν, με στόχο την ανακοπή της πορείας μετασχηματισμού του σε ιμπεριαλιστική δύναμη παγκόσμιας εμβέλειας. Στη σημερινή πανδημική φάση, η υγειονομική κρίση έχει συγχωνευτεί οργανικά με την προϋπάρχουσα γενικευμένη κρίση του συστήματος και τον παροξυσμό των ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών, δημιουργώντας ένα εκρηκτικό και απρόβλεπτο μίγμα. Κάθε ιμπεριαλιστική δύναμη επιδιώκει να μετατρέψει την κρίση σε ευκαιρία και από αυτήν την άποψη, επιχειρώντας να διαμορφώσει για λογαριασμό της όρους ικανούς να της δώσουν το προβάδισμα έναντι των υπολοίπων.

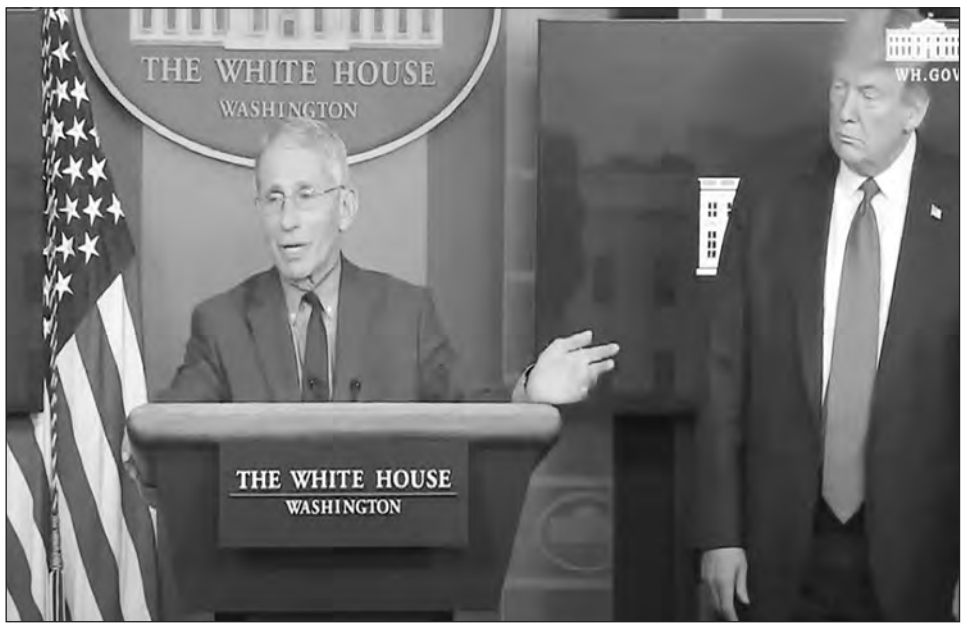

Η απόφαση της διοίκησης Τραμπ, λοιπόν, για την αναστολή της χρηματοδότησης του Π.Ο.Υ. εντάσσεται ακριβώς στο παραπάνω πλαίσιο. Μέσω αυτής, η κυρίαρχη κλίκα στις ΗΠΑ επιδιώκει, με τον «κλασικό» πλέον γι' αυτήν τρόπο τα τελευταία χρόνια, να επαναπροσδιορίσει τους όρους των σχέσεών της με ανταγωνιστές και συμμάχους, εν μέσω πανδημίας και με όχημα έναν θεσμό στον οποίο επί χρόνια επικρατούσε απόλυτα, αλλά σήμερα βιώνει και εκεί τη σχετική της αποδυνάμωση προς όφελος τρίτων, κυρίως του κινέζικου ιμπεριαλισμού που κερδίζει έδαφος. Θεωρεί ότι αυτή η νέα σχέση πρέπει να γίνει τώρα στην αναμπουμπούλα κι όχι όταν θα κάτσει ο κουρνιαχτός, που μπορεί να βγάλει άλλη διάταξη και συσχετισμούς. Στην προσπάθειά της αυτή, γίνεται ήδη ορατή η προοπτική αντισυσπειρώσεων, με χαρακτηριστική την περίπτωση της Ρωσίας που επιχειρεί να επωφεληθεί τόσο αναφορικά με τη σχέση της με την Κίνα όσο και με τις σφήνες που βάζει εντός της Δύσης. Σε όλες αυτές τις κινήσεις εκφράζεται η πρόθεση μερίδων του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού να μεταθέσουν όσα περισσότερα από τα βάρη της επερχόμενης κρίσης στους ανταγωνιστές τους, καθώς και στις αδύναμες-εξαρτημένες χώρες που θα πληρώσουν το τίμημα. Αντίστοιχες φιλοδοξίες εκδηλώνουν, προφανώς, όλες οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις -πρώτης και δεύτερης γραμμής-, ενώ η στόχευση όλων αυτών καθώς και του συνόλου των αστικών τάξεων όπου γης προς τους λαούς και την εργατική τάξη πρέπει να θεωρείται σταθερή και δεδομένη.

Πίσω από τον «αιφνιδιασμό» που επιχειρεί ο Τραμπ κρύβεται και ο αγώνας δρόμου των ισχυρών του πλανήτη που τις τελευταίες εβδομάδες έχει εκδηλωθεί απροκάλυπτα σε ένα από τα πιο κρίσιμα πεδία για τις τρέχουσες εξελίξεις. Αυτός αφορά τον ανταγωνισμό για τον έλεγχο του ιατρικού-φαρμακευτικού-βιομηχανικού συμπλέγματος, τμήμα του οποίου καθορίζεται και από τους συμβιβασμούς που διαμορφώνονται εντός του Π.Ο.Υ. Η λυσσασμένη μάχη για τις πατέντες εμβολίων και φαρμάκων που συντελείται είναι ενδεικτική, ενώ η ανθρωπότητα έγινε μάρτυρας ακόμα και περιστατικών ανοιχτής ιμπεριαλιστικής-κρατικής «πειρατείας» πάνω στα αποθέματα των ιατρικών προμηθειών. Η πανδημία, επιπλέον, ανέδειξε ως κομβικό ζήτημα για κάθε ιμπεριαλιστική δύναμη τη δυνατότητα άμεσης εποπτείας στην παραγωγή όλου αυτού του υλικού, το οποίο εκφράζεται με τις προσπάθειες μιας σειράς κρατών να την επαναφέρουν στην εθνική τους βάση, ακυρώνοντας επιλογές προηγούμενων δεκαετιών που -για λόγους μεγαλύτερης κερδοφορίας των αντίστοιχων μονωπωλίων- άφηναν αυτό το προνόμιο στην Κίνα και άλλες χώρες της Ασίας.

Τα σπασμένα της κρίσης και των ανταγωνισμών θα τα πληρώσουν οι λαοί! Από κοινού με τις τεράστιες θυσίες που καλούνται σήμερα να κάνουν για τα συμφέροντα του κεφαλαίου, το βέβαιο είναι πως το ξεσάλωμα της κόντρας των μεγάλων παικτών της παγκόσμιας σκακιέρας θα φέρει νέα δεινά και δυστυχία. Την επίθεση στα εργατικά-λαϊκά δικαιώματα θα συνοδεύσει και η επέλαση του ιμπεριαλισμού, για να ρημάξει ό,τι άφησε όρθιο από τον προηγούμενο κύκλο. Η λαϊκή πάλη μπορεί και πρέπει να βάλει φραγμό στα εφιαλτικά σχέδια.

Πανδημία CoVid-19

Ανταγωνισμοί και έλλειψη συνεργασίας στον αγώνα δρόμου για το εμβόλιο και τη θεραπεία

Βρισκόμαστε στον 5ο μήνα από το ξεκίνημα της επιδημίας (πανδημίας) του CoVid-19. Η οικονομική περιδίνηση της παγκόσμιας καπιταλιστικής μηχανής «έπιασε πάτο», στην κυριολεξία, αφού η τιμή του αργού πετρελαίου στα χρηματιστήρια έπεσε τα 2 δολάρια το βαρέλι! Την ίδια στιγμή, η υγειονομική κρίση γιγαντώνεται, καθώς χιλιάδες θάνατοι παγκόσμια προστίθενται στην θλιβερή λίστα καθημερινά!

Αυτό που επιταχύνει την οικονομική καθίζηση είναι η μη ύπαρξη αισιόδοξων νέων από το υγειονομικό στρατόπεδο, τόσο από την αγωνιώδη προσπάθεια να βρεθεί κατάλληλο εμβόλιο όσο κι από την καθημερινή δοκιμή δεκάδων σκευασμάτων που ήδη υπάρχουν για άλλες παθήσεις.

Η πρόσφατη ανακοίνωση του Π.Ο.Υ. κάνει λόγο για 3 εμβόλια που δοκιμάζονται σε κλινική φάση και άλλα 67 που είναι σε προκλινικό στάδιο πειραματισμών.

Στην πέραν του Ατλαντικού όχθη, η Moderna, με τη χρηματοδότηση της κυβέρνησης των ΗΠΑ, μαζί με τις εταιρείες Inovio Pharmaceuticals και Novavax, βρίσκονται, όπως έχουν ανακοινώσει, σε κλινικές δοκιμές (δηλ. δοκιμές σε ανθρώπους).

Ο αγώνας δρόμου για το «στοίχημα του 1 δις δολαρίων» και την γρήγορη παρασκευή του εμβολίου οδήγησε και σε συμπράξεις εταιρειών, όπως της BioNTech και της Pfizer ή της βρετανικής GlaxoSmithKline με την ελβετική Sanofi.

Φυσικά, υπάρχουν και άλλες εταιρείες εκτός από αυτές που ενδεικτικά αναφέραμε, όπως η γερμανική εταιρεία Curvevac, που έγινε το «μήλο της έριδος» μεταξύ ΗΠΑ και ΕΕ, με τον Τραμπ να θέλει να την εξαγοράσει κάτω από το τραπέζι!

Έρευνες για το εμβόλιο διεξάγονται με ιδιαίτερη ένταση σε Κίνα, Ρωσία και Αυστραλία, παρόλο που δεν συγκεντρώνουν τόσο τα φώτα της δημοσιότητας.

Μερικές επισημάνσεις:

•Το πιο σύντομο που θα μπορούσε να κυκλοφορήσει ένα τέτοιο εμβόλιο, με την προϋπόθεση ότι όλα πάνε καλά στις έρευνες, είναι τον Ιούνη του 2021!

•Ήδη εκφράζονται φόβοι για την αποτελεσματικότητα του εμβολίου από τη σμίκρυνση των διαδικασιών ελέγχου και την ελλιπή μακροχρόνια μελέτη των παρενεργειών!

•Πάντοτε παραμένει σοβαρό ενδεχόμενο η μετάλλαξη του ιού, πράγμα που θα απαιτήσει την εκ νέου προσαρμογή του εμβολίου!

Λόγω αυτών των δυσοίωνα μακροχρονίων προοπτικών, ήδη η προσοχή των κυβερνήσεων σε δύση και ανατολή έχει στραφεί στις εταιρείες που προσπαθούν να βρουν κατάλληλη φαρμακευτική θεραπεία. Δοκιμάζονται θεραπευτικά πρωτόκολλα με φάρμακα ή συνδυασμούς φαρμάκων που ήδη χρησιμοποιούνται σε άλλες ασθένειες. Αυτό επιλέγεται γιατί η ανάπτυξη νέων φαρμάκων θα ήταν μια αρκετά χρονοβόρος διαδικασία.

Μάλιστα, για την επιτάχυνση των ερευνών έχουν επιστρατευτεί οι σύγχρονοι υπερυπολογιστές (π.χ. της IBM στις ΗΠΑ και ένας αντίστοιχος στην Αγγλία), προκειμένου να «διαβάσουν» και να συνδυάσουν τις χιλιάδες ιατρικές αναφορές που υπάρχουν, για κάθε δρα-

Η αντιπαράθεση ΗΠΑ-Κίνας θα εξελιχθεί σε Δύσης-Κίνας;

Οι ΗΠΑ το θέλουν και το επιδιώκουν

Η διαχείριση της πανδημίας και ιδιαίτερα των επιπτώσεων για την επόμενη μέρα, αποτελεί ήδη το επίδικο για κάθε χώρα. Ωστόσο, και σε ό,τι αφορά τα ισχυρά ιμπεριαλιστικά κέντρα και βασικά τις ΗΠΑ, η διαχείριση αυτή όχι μόνο πρέπει να είναι συμβατή με τους γενικότερους, όσο και ιδιαίτερους στόχους τους, αλλά θα πρέπει και να τους υπηρετήσει με τον καλύτερο τρόπο.

Το επιτελείο Τραμπ, από την αρχή της υγειονομικής κρίσης, έδειξε τις διαθέσεις του απέναντι στην Κίνα. Η επιχειρηματολογία για τη διάδοση του ιού μέσω Κίνας αναπαράγεται από τις ΗΠΑ, με την ίδια περίπου μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε στον λεγόμενο «*εμπορικό πόλεμο*».

Τα τελευταία χρόνια, οι ΗΠΑ διαμορφώνουν απέναντι στην Κίνα «σκληρή γραμμή», κάνοντας την ισορροπία μεταξύ συνεργασίας και ανταγωνισμού να γέρνει αποφασιστικά προς τον δεύτερο. Οι συνεχιζόμενες κατηγορίες των ΗΠΑ, και με κάθε αφορμή, ενάντια στην Κίνα, ανοίγουν ένα νέο κεφάλαιο στις σινοαμερικανικές σχέσεις, διαμορφώνοντας νέα δεδομένα, που βρίσκονται, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, σε τροχιά σύγκρουσης και σε πολλαπλά επίπεδα. Η δικαιολογία για το πάγωμα της χρηματοδότησης του Π.Ο.Υ, ίσως, και σύντομα, να αποδειχθεί η κορυφή του παγόβουνου, σε ό,τι αφορά την εξέλιξη των σινοαμερικανικών σχέσεων, αντιθέσεων και αντιπαραθέσεων. Άλλωστε, η αμφισβήτηση πολυμερών οργανισμών, που οι ίδιες οι ΗΠΑ επέβαλαν μεταπολεμικά, ξεκινά με την αρχή της θητείας Τραμπ και πρέπει να θεωρηθεί ως μια τακτική ξεδιπλώματος μιας νέας επιθετικής πολιτικής, που κάποιοι αναλυτές επιμένουν να τη θεωρούν «*απομονωτισμό και εσωστρέφεια*»!

Σήμερα, η τακτική του επιτελείου Τραμπ απέναντι στην Κίνα έχει διπλή κατεύθυνση. Σε πρώτη φάση, και στο εσωτερικό, στοχεύει (λίγους μήνες πριν

τις εκλογές) σε μια κρίσιμη μάζα ψηφοφόρων, ώστε να πειστούν πως για ό,τι συμβαίνει σήμερα και για όποιες επιπτώσεις ακολουθήσουν, θα φταίει το Πεκίνο.

Από την άλλη, η κλιμάκωση της αντιπαράθεσης με την Κίνα απαιτεί τη συναίνεση συνολικά της Δύσης (παρά την ένταση και τους ανταγωνισμούς στους κόλπους της). Άλλωστε, και στους κόλπους της ΕΕ είναι έντονες οι ανησυχίες για την πολιτική εμβέλεια του κινέζικου προγράμματος συνεργασίας «17+1», σε Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη.

Η Κίνα απαντά στις νέες κατηγορίες, όπως και στις παλιές, με το κύριο βάρος στη διπλωματία. Προτάσσει την ήπια ισχύ (soft power) σε παγκόσμιο επίπεδο, μια ικανότητα της Κίνας που χτίστηκε σταδιακά, αξιοποιώντας στρατηγικά αδιέξοδα των άλλων ιμπεριαλιστών και βασικά των ΗΠΑ. Έτσι, αν και είναι η χώρα που ξεκίνησε η πανδημία, φαίνεται να πρωτοστατεί στη τεχνογνωσία (know how) παρασκευής φαρμακευτικών σκευασμάτων, αλλά και στην παροχή βοήθειας με ιατρικό προσωπικό, αναλώσιμα και ιατροφαρμακευτικό υλικό. Σε αυτό συνέβαλε και ο Π.Ο.Υ, επαινώντας την Κίνα γιατί «*έθεσε ένα νέο πρότυπο για τον έλεγχο των επιδημιών*», προτείνοντας και σε άλλες χώρες να το αναπαράγουν! Ευρωπαϊκές χώρες που δέχτηκαν μέχρι στιγμής την αρωγή της Κίνας είναι η Ιταλία, η Ελλάδα, η Σερβία, η Τσεχία, η Γαλλία και η Ισπανία.

Το Πεκίνο ως πρώτο μέλημα έχει τη μη διακύβευση των πλεονεκτημάτων που έχτισε στις διεθνείς σχέσεις του, αλλά το πάει και παραπέρα. Ξεκινώντας διεθνή εκστρατεία, με αφορμή την πανδημία, υπογραμμίζει τις αποτυχίες των δυτικών διακυβερνήσεων, προβάλλοντας την Κίνα ως ηγέτη της παγκόσμιας αντίδρασης στην αντιμετώπισή της.

Η κόντρα ΗΠΑ-Κίνας αποκτά περισσότερο ενδιαφέρον, αν κανείς την εστιάσει σε έναν από τους σημαντικότερους πολιτικο-οικονομικούς συντελεστές: την τεχνολογία και την τεχνογνωσία. Άλλωστε, τα χαρακτηριστικά της τεχνολογικής εξάρτησης δεν είναι κατά βάση ποσοτικά. Στην περίπτωση της Κίνας, ο καινοτόμος φορέας που απασχολεί περισσότερο τους ανταγωνιστές της είναι η Huawei, που μπορεί να καταστεί ο κυρίαρχος πάροχος τεχνολογίας 5G παγκοσμίως, εφοδιάζοντας (πουλώντας) δομές τηλεπικοινωνιών, για την ταχεία και ογκώδη συλλογή και μετάδοση δεδομένων. Υπό το πρίσμα της παρούσης πανδημίας, είναι σχεδόν βέβαιο πως αυτή η τεχνογνωσία θα αξιοποιηθεί υπέρ του επιχειρήματος της τηλεργασίας, των αυτοματοποιήσεων, κ.λπ. (τα πάντα από απόσταση!).

Ωστόσο, τα αίτια είναι βαθύτερα και αφορούν τη δυνατότητα της Κίνας, (τώρα και στο μέλλον) να μεταφράζει οικονομικά οφέλη σε πολιτικά. Μεταπολεμικά η ισχύς των ΗΠΑ -ανεξαρτήτως προέδρου- στηρίζεται και σε έναν επιτυχή συνδυασμό υλικών δυνατοτήτων και πολιτικής νομιμοποίησης.

Ήδη, και αυτό φαίνεται, η αντιπαράθεση αρχίζει να παίρνει και ιδεολογικά χαρακτηριστικά, ρετουσάροντας ένα παλιό δίπολο: ο κρατικισμός-παρεμβατισμός της συγκεντρωτικής εξουσίας (πέρα από τα σύμβολα), σε οικονομία και κοινωνική ζωή, σε αντιδιαστολή με τη «φιλελεύθερη» και δημοκρατική Δύση. Προς επίρρωση του παραπάνω, από πλευράς ΗΠΑ, επισημαίνεται πως η κινεζική κυβέρνηση απέκρυψε αποτελέσματα τεστ, προκειμένου να διατηρήσει τον επίσημο αριθμό χαμηλά και να συντηρήσει το αφήγημα ότι έχει κερδίσει τον πόλεμο κατά του ιού.

Αυτή η παράμετρος ενδέχεται να αποκτήσει βαρύνουσα σημασία από δω και πέρα, προσδιορίζοντας ένα πιο ανεβασμένο επίπεδο αντιπαράθεσης. Καθώς η ένταση μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της Κίνας αυξάνεται, τροφοδοτεί και συζητήσεις σχετικά με ομοιότητες και, ίσως πιο σημαντικό, διαφορές μεταξύ του ανταγωνισμού ΗΠΑ-Κίνας τώρα και του αμερικανο-σοβιετικού Ψυχρού Πολέμου. Εκτός του ότι οι ιστορικές αναλογίες έχουν ιδιαίτερους περιορισμούς, είναι σίγουρο πως οι Κινέζοι ηγέτες έχουν δώσει μεγάλη σημασία στα αίτια της σοβιετικής κατάρρευσης και στη μελέτη του σοβιετικού «Μπρεσνιεφικού μοντέλου». Όμως, στα «μεν» υπάρχουν και τα «αλλά»... Πολλοί αναλυτές διαγιγνώσκουν πως το Πεκίνο, παρόλα αυτά, δείχνει να επαναλαμβάνει μερικά από τα πιο σημαντικά λάθη του σοβιετικού καθεστώτος, εκτιμώντας ότι αυτό σχετίζεται με κάτι πιο εγγενές με τη φύση του πράγματος!

Πάντως, τα ρίσκα μιας ταχείας εκτροπής των σχέσεων ΗΠΑ-Κίνας, από τις συμβατικές πολιτικό-διπλωματικές σχέσεις σε ρήξη, με χαρακτηριστικά μετωπικής σύγκρουσης, είναι μεγάλα και για τις δύο πλευρές και σίγουρα θα συναρτηθούν με τα επιπλέον διεθνή ερείσματα και στηρίγματα τις κάθε πλευράς, και πριν από το κομβικό ζήτημα των στρατηγικών συμμαχιών.

στική ουσία φαρμάκου που μελετούν. Κι εδώ τα προβλήματα δεν λείπουν:

Όπως καταγγέλλεται, όλες οι ερευνητικές ομάδες των ανταγωνιστριών εταιρειών δεν δημοσιοποιούν τα αποτελέσματά τους.

Υπάρχουν φάρμακα που «προστατεύονται» από τις πατέντες των μεγάλων πολυεθνικών και δεν μπορούν να αναπαραχθούν χωρίς την έγκρισή τους. Είναι χαρακτηριστικό πως μετά από τη διεθνή κατακραυγή, εταιρείες όπως η AbbVie για το kaletra, (φάρμακο για τον ιό HIV που δίνεται και σε ασθενείς με κορωνοϊό) και ο αμερικανικός κολοσσός φαρμάκων Gilead για το Remdesivir (χρησιμοποιείται για τον κορωνοϊό πειραματικά), αναγκάστηκαν να αποσύρουν την πατέντα!

Το σημαντικότερο, όμως, πρόβλημα στην ανάπτυξη θεραπείας είναι η όχι -ακόμα- ολοκληρωμένη μελέτη για τον τρόπο που δρα ο ιός, ποιους προσβάλλει, αν μπορεί κάποιος να ξανανοσήσει κ.λπ.

Όμως η πίεση για τη λεγόμενη «επανεκκίνηση της οικονομίας» και την άρση των απαγορεύσεων είναι ήδη πολύ ισχυρή στα κέντρα του συστήματος. Μετά τη θεωρία για την «ανοσία της αγέλης» που δοκιμάστηκε και αποσύρθηκε, σειρά έχουν τα τεστ αντισωμάτων ή «πιστοποιητικά για ελεύθερη κυκλοφορία». Αυτά τα τεστ βασίζονται όλα στην ίδια λογική: Ανιχνεύουν την παρουσία προστατευτικών αντισωμάτων, χρησιμοποιώντας τμήματα του ιού (αντιγόνα). Κανένα τεστ αντισωμάτων δεν ανιχνεύει τον ίδιο τον κορωνοϊό, δηλαδή την ενεργή λοίμωξη, κάτι που κάνουν τα μοριακά τεστ PCR. Έως τώρα τουλάχιστον, τα γρήγορα τεστ είναι λιγότερο αξιόπιστα από τα εργαστηριακά, επειδή χρησιμοποιούν μικρότερο δείγμα αίματος και γίνονται σε λιγότερο ελεγχόμενο περιβάλλον. Τα περισσότερα μέχρι σήμερα τεστ, ιδίως τα γρήγορα, δεν έχουν δοκιμασθεί επαρκώς για την ευαισθησία (sensitivity) και την ειδικότητά τους (specificity), δηλαδή για την πιθανότητα σωστής θετικής και σωστής αρνητικής διάγνωσης αντίστοιχα.

Με άλλα λόγια, παρόλο που στην αγορά ήδη κυκλοφορούν τεστ διαφόρων εταιρειών, αυτά μάλλον είναι αναξιόπιστα, όπως κρίνουν οι ειδικοί, και θα χρειαστεί κι άλλος χρόνος για την παραγωγή τους.

Συνοψίζοντας, παρά τις δυσκολίες που υπάρχουν για την ανάπτυξη του εμβολίου, κανένας ιμπεριαλιστής δεν διανοείται να κάνει το αυτονόητο, δηλαδή να επιβάλλει τη συνεργασία των πολυεθνικών εταιρειών και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ τους.

Στην περίπτωση που υπάρξει τελικά το εμβόλιο και η θεραπεία, αυτός που θα το έχει, θα το μοιραστεί ή θα το κρατήσει για τη χώρα του;

Θα έλεγε κάποιος πως η πανδημία του CoVid-19 έχει από καιρό δράσει καταλυτικά για να μπουν οι σχέσεις των ιμπεριαλιστών σε μια φάση επαναπροσδιορισμού. Σε αυτή τη φάση φαίνεται να κυριαρχεί το όλοι εναντίον όλων, αφού παραδοσιακές συμμαχίες δοκιμάζονται και αναθεωρούνται. Μήπως η «πειρατεία ιατρικού εξοπλισμού», που είδαμε τελευταία σε διάφορα αεροδρόμια, είναι η ένδειξη του τι θα ακολουθήσει;

ΧΒ

Λιβύη

Ένας ξεχασμένος -προς το παρόν- πόλεμος που συνεχίζεται!

Με την κατάπαυση πυρός που αποφασίστηκε στη διάσκεψη του Βερολίνου τον φετινό Γενάρη να μην έχει εφαρμοστεί παρά μερικώς και για λίγα εικοσιτετράωρα, οι εξελίξεις στη Λιβύη συνεχίζουν να κινούνται σε πολεμικές τροχιές και αυτό παρά την υγειονομική κρίση και την εξάπλωση του κορονοϊού και στην πολύπαθη αυτή χώρα.

Όλο το προηγούμενο διάστημα οι συγκρούσεις επεκτείνονταν, όπως και οι εκατέρωθεν παραβιάσεις του εμπάργκο όπλων. Η Τουρκία συνέχιζε να στέλνει στη δοτή αλλά αναγνωρισμένη από τον ΟΗΕ Κυβέρνηση Εθνικής Συμφωνίας (ΚΕΣ) του Σαράτζ στρατιωτικούς συμβούλους και πολεμικό υλικό, από αντιαεροπορικούς πυραύλους έως τεθωρακισμένα, όπως αποκάλυψε (γιατί άραγε;) το BBC, ενώ δεν δίστασε σε μία περίπτωση και την άμεση εμπλοκή της στον πόλεμο. Από την άλλη, η Αίγυπτος και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (ΗΑΕ) τροφοδοτούν διαρκώς με όπλα και κινέζικης κατασκευής drones τον Λιβυκό Εθνικό Στρατό (ΛΕΣ) του Χάφταρ που ελέγχει την Ανατολική Λιβύη.

Η Γαλλία, εμφανώς με την πλευρά Χάφταρ, μπλοκάρισε με τα πολεμικά της πλοία που συμμετέχουν στη ΝΑΤΟϊκή ναυτική δύναμη που επιχειρεί στην Ανατολική Μεσόγειο ένα δεύτερο τουρκικό πλοίο που μετέφερε επίσης βαρύ οπλισμό προς τον Σαράτζ.

Επίσης στις αρχές Απρίλη ενεργοποιήθηκε η αεροναυτική επιχείρηση «IRINI» της ΕΕ, για την επιτήρηση του εμπάργκο όπλων στη Λιβύη. Επιχείρηση που θα γίνεται ανοιχτά της Λιβύης (πρακτικά νότια της Κρήτης) και η οποία σηματοδοτεί τη θέληση των ευρωπαίων ιμπεριαλιστών να αποκτήσουν επιπλέον ρόλο στα τεκταινόμενα σε μια περιοχή άμεσου ενδιαφέροντος για τις ίδιες, ενώ επιμέρους στόχος είναι και το «συμμάζεμα» της Τουρκίας. Αυτή η τελευταία πλευρά, και πιο συγκεκριμένα η δυνατότητα που δίνεται στην ελληνική αστική τάξη να ακυρώσει στην πράξη την ισχύ του τουρκολιβυκού συμφώνου, ήταν που έκανε την Αθήνα να αποδεχτεί, προκειμένου να αρθεί το αδιέξοδο που είχε δημιουργηθεί στην ΕΕ για την έναρξη ή όχι της επιχείρησης, ότι η αποβίβαση όσων μεταναστών εντοπίζονται και διασώζονται από τα πλοία της επιχείρησης θα γίνεται σε ελληνικό λιμάνι.

Στις 4 του Απρίλη ο λεγόμενος Λιβυκός Εθνικός Στρατός (ΛΕΣ) του Χάφταρ ξεκίνησε μια νέα, μεγάλης κλίμακας επιχείρηση για την κατάληψη της πρωτεύουσας Τρίπολης, που δεν απέδωσε τα αναμενόμενα και πιθανά έδωσε τη δυνατότητα στην πλευρά Σαράτζ να περάσει στην αντεπίθεση. Έτσι η ΚΕΣ κατέλαβε δύο σημαντικές πόλεις στα δυτικά παράλια της χώρας, που ελέγχονταν κυρίως από πολιτοφυλακές των Σαλαφιστών, συμμάχους του Χάφταρ από την αρχή της επιχείρησής του κατά της Τρίπολης τον Απρίλη του 2019. Οι επόμενες μέρες, μάλλον για να διασκεδαστεί η ήττα, σημαδεύτηκαν από τη ρίψη δεκάδων ρουκετών από τις δυνάμεις του Χάφταρ κατά της Τρίπολης.

Κανένας λοιπόν συμβιβασμός δεν φαίνεται στον ορίζοντα. Ακόμα και αν δεν μπορεί να αποκλειστεί ένας στο μέλλον, αυτός θα είναι πρόσκαιρος και πολύ εύθραυστος. Αυτό εξάγεται από το γεγονός πως οι δυνάμεις που βρίσκονται πίσω από κάθε πλευρά -τουλάχιστον για την ώρα- επιθυμούν και θεωρούν πως μπορούν να πετύχουν τον έλεγχο όλης της Λιβύης. Επιπλέον η λιβυκή σύγκρουση έχει γίνει τμήμα της ευρύτερης διαπάλης που διεξάγεται ανάμεσα στις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις πρώτης και δεύτερης γραμμής και στην οποία μπλέκονται με διάφορες διασταυρώσεις οι αστικές τάξεις της περιοχής με τους φόβους τους και τις φιλοδοξίες τους.

Έτσι ο κουρελής ιταλικός ιμπεριαλισμός, όχι χωρίς παλινωδίες, στηρίζει τον Σαράτζ για να προωθήσει τις οικονομικο-πολιτικές τους επιδιώξεις στη Λιβύη αλλά και για να έχει λόγο στο προσφυγικό ζήτημα που τόσο τον έχει ταλανίσει. Τον Σαράτζ στηρίζει και η τούρκικη αστική τάξη που με το τουρκολιβυκό σύμφωνο επιχείρησε να διευρύνει τη διαπραγματευτική της ατζέντα τόσο προς τις ΗΠΑ (και την κρίση των αναμεταξύ τους στρατηγικών σχέσεων) όσο και προς τη Ρωσία (με την οποία διατηρεί τακτική συμμαχία). Ενώ προσπάθησε να βραχυκυκλώσει και την απειλή αποκλεισμού της από την ενεργειακή μοιρασιά της Μεσογείου. Απειλή που κραδαίνουν οι ΗΠΑ με στόχο να σταματήσει τις παρεκκλίσεις της προς Ρωσία και την οποία χρησιμοποιεί η ελληνική αστική τάξη στον αντιδραστικό ανταγωνισμό της με την τουρκική. Βέβαια αυτή η έντονα τυχοδιωκτική πολιτική της έφερε πολύ γρήγορα την Τουρκία αντιμέτωπη με την απαίτηση όλων σχεδόν των ιμπεριαλιστικών παραγόντων να «μαζευτεί» αλλά και με τις ίδιες τις πραγματικές δυνατότητές της, δυναμώνοντας τα αδιέξοδά της και σ' άλλα πεδία (Συρία).

Πίσω από τον Χάφταρ, βρίσκεται η Ρωσία και η Γαλλία που επιχειρούν η κάθε μια από την πλευρά της να κατοχυρώσουν έναν αναβαθμισμένο ιμπεριαλιστικό ρόλο στην Ανατολική Μεσόγειο. Από πίσω η Αίγυπτος και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, που εκτός των άλλων η εμπλοκή τους στη λιβυκή σύγκρουση αποτελεί προέκταση της διαμάχης με την Τουρκία για τον έλεγχο του «σουνιτικού κόσμου».

Ενώ το Βερολίνο, ο κουτσός γερμανικός ιμπεριαλισμός, συνεχίζει να επενδύει στις «ειρηνευτικές διαδικασίες», στερούμενος άλλα μέσα προώθησης των ιμπεριαλιστικών του βλέψεων.

«Τέλος», η διφορούμενη στάση των ΗΠΑ, που ενώ τυπικά στηρίζουν την κυβέρνηση Σαράτζ, φαίνεται ουσιαστικά να μην έχουν ακόμα διαλέξει «αντιπρόσωπο» στη λιβυκή σύγκρουση, σπρώχνει μάλλον όλους τους υπόλοιπους προς την εκμετάλλευση του «κενού» αυτού με σκοπό την κατοχύρωση και διεύρυνση θέσεων και ρόλων. Βέβαια μια «καθαρή» επιλογή από πλευράς ΗΠΑ δύσκολα θα λειτουργήσει «καταπραϋντικά». Αντίθετα, θα δράσει καταλυτικά και προς την κατεύθυνση της έντασης, ώστε να ανατραπούν οι ως τώρα διαμορφούμενοι συσχετισμοί υπέρ των αμερικάνικων συμφερόντων και σχεδιασμών.

Τουρκία

Στη σκιά του κορωνοϊού και της φασιστικής καταπίεσης

Στις 11 του Μάρτη, ο Ερντογάν δήλωνε στην κοινοβουλευτική ομάδα «*κανένας κορωνοϊός δεν είναι ισχυρότερος από τα μέτρα μας*», ανακοινώνοντας πως η Τουρκία έχει ένα κρούσμα και αυτό εισαγόμενο από ευρωπαϊκή χώρα! Ακολούθησε μια κυβερνητική εκστρατεία εράνου με την επωνυμία «*είμαστε αρκετοί για μας*», μαζεύοντας 1,5 δισεκατομμύριο λίρες, χωρίς να γίνει γνωστό σε ποια ταμεία μπήκαν και πού θα δαπανηθούν. Αργότερα, μπροστά στον κίνδυνο, απαγορεύτηκε η κυκλοφορία σε άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών και κάτω των 20 και το «*μείνε σπίτι*» και «*φτιάξε το δικό σου καθεστώς έκτακτης ανάγκης*» έγιναν κρατικά σλόγκαν. Έκλεισαν καφετέριες, μπαρ, εστιατόρια, σχολεία, πανεπιστήμια και μικρές επιχειρήσεις.

Στους εργαζόμενους στις επιχειρήσεις που έκλεισαν, χορηγείται άδεια άνευ αποδοχών, απαγορεύονται οι απολύσεις για τρεις μήνες και καταργείται στην πράξη η εφαρμογή της συλλογικής σύμβασης, με ένα επίδομα ντροπής που δίνεται σε πολύ λίγους εργαζόμενους, μόνο σε αυτούς που πληρούν τις προϋποθέσεις. Η βοήθεια που μοιράστηκε σε οικογένειες ήταν κοροϊδία και χαρακτηριστικό δείγμα επίδειξης υποκριτικής φιλανθρωπίας από το φασιστικό καθεστώς. Οι εργαζόμενοι στα νοσοκομεία βρίσκονται εξουθενωμένοι, με εξοντωτικά ωράρια και ελλιπή μέσα προστασίας, όπως ανέφερε σε έκθεσή του το Ιατρικό Επιμελητήριο της Κωνσταντινούπολης (ΙΤΟ) την έκτη εβδομάδα της πανδημίας. Το συνδικάτο SES κατήγγειλε την έλλειψη προστατευτικού εξοπλισμού και την ύπαρξη οκτώ χιλιάδων γιατρών θετικών στον ιό. Τέλος, ενώ τα σχολεία είναι κλειστά, οι σπουδαστές των επαγγελματικών και τεχνικών λυκείων πηγαίνουν αναγκαστικά στα εργοστάσια στα οποία γίνεται το εργαστηριακό μάθημα.

Στη δίνη της οικονομικής και πολιτικής κρίσης, η κυβέρνηση Ερντογάν, αντιμέτωπη με την κατάρρευση της οικονομίας, επιλέγει τη συνέχιση της παραγωγής θυσιάζοντας δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους και εξαγγέλλει τα πρώτα πακέτα μέτρων για την οικονομική στήριξη του μεγάλου κεφαλαίου. Οι συστάσεις των επιστημόνων και των γιατρών αγνοήθηκαν και οι εργαζόμενοι στις μεγάλες αλυσίδες επιχειρήσεων, στις βιομηχανίες και στα ορυχεία εξαιρέθηκαν από όλα τα μέτρα, για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η παραγωγή και οι εξαγωγές. Οι βιομηχανικοί εργάτες, οι εργάτες στις εξορύξεις και οι εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις συνέχισαν να δουλεύουν χωρίς κανένα μέτρο προστασίας.

Ο κρατικός κατασταλτικός μηχανισμός επιδόθηκε σε κυνήγι όσων αναρτούσαν ειδήσεις σχετικές με την πανδημία, προχωρώντας σε 410 συλλήψεις μέσα στον Μάρτη με την κατηγορία της πρόκλησης πανικού. Η συζήτηση για την καθυστέρηση λήψης μέτρων και την εξάπλωση του ιού έφερε την παραίτηση του υπουργού εσωτερικών Σουλεϊμάν Σοϊλού και την άρνηση αποδοχής της από τον Ερντογάν. Αυτή η εξέλιξη είχε ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της θέσης του Σοϊλού όσο και την ικανοποίηση του φασιστικού ΜΗΡ, αφού ο Τούρκος πολιτικός είναι ο συνεκτικός κρίκος στην συνεργασία του ΑΚΡ με το ΜΗΡ. Η παραίτηση μπορεί να εξηγηθεί σαν μέρος της εξελισσόμενης αντιπαράθεσης στην κούρσα διαδοχής απέναντι στον υπουργό οικονομικών Μπεράτ Αλμπαϊράκ. Οι έπαινοι του Ερντογάν για τις επιτυχίες του φασίστα Σοϊλού στην καταστολή και την τρομοκρατία σε βάρος δημοκρατικών και επαναστατικών δυνάμεων και στην αιματοχυσία των Κούρδων τροφοδότησε και άλλο τον σοβινισμό.

Τέσσερα εκατομμύρια νέοι άνεργοι προστέθηκαν τις πρώτες εβδομάδες της υγειονομικής κρίσης στις ουρές των γραφείων ευρέσεως εργασίας και το «μείνε σπίτι» ισοδυναμεί με θάνατο από την πείνα. Αυτός ο φόβος είναι πολύ μεγαλύτερος από τον φόβο της μόλυνσης από τον ιό. Η αστική τάξη, στην επίθεση που ήδη εξαπολύει ενάντια στους εργαζόμενους, δεν στηρίζεται μόνο από τους κρατικούς μηχανισμούς. Έχει συμπαραστάτες της τις συμβιβασμένες ηγεσίες των συνδικάτων, όπως των Türkİş, Hak-İş, Memur-Sen και Kamu-Sen, που υπέγραψαν τη δήλωση συνέχισης της παραγωγής που ετοίμασαν οι ενώσεις βιομηχάνων. Το συνδικάτο Türk İş (αντίστοιχο της ΓΣΕΕ) έφτασε να κάνει παράκληση προς τους εργοδότες, παρακαλώντας να μην απολύσουν εργαζόμενους!

Η Τουρκία βρίσκεται στην πρώτη γραμμή του πυρός της πανδημίας, ξεπερνώντας σε κρούσματα την Κίνα και το Ιράν και με ανοιχτά μέτωπα αντιπαράθεσης σε Λιβύη, Συρία, Μεσόγειο και Αιγαίο. Δεν είναι λίγοι αυτοί που αναμένουν εξελίξεις και κορύφωση της εσωτερικής κρίσης.

Έκτακτη σύνοδος της δολοφονικής συμμαχίας του ΝΑΤΟ

Βασικό επίδικο η ανθεκτικότητα έναντι των γεωπολιτικών «ιών» της Ανατολής

Πραγματοποιήθηκε στις 15/4, με τη μέθοδο της τηλεδιασκέψεως μέσω κρυπτογραφημένου συστήματος επικοινωνίας, η έκτακτη Σύνοδος των υπουργών Άμυνας του ΝΑΤΟ, με βασικό θέμα την «*αξιολόγηση των συνεπειών της πανδημίας στις δυνατότητες και στη συνοχή του ΝΑΤΟ, καθώς και τις πιθανές γεωστρατηγικές επιπτώσεις της*». Στη σύνοδο συμμετείχε και ο ύπατος εκπρόσωπος της ΕΕ, αρμόδιος για θέματα Εξωτερικών και Ασφάλειας, Γ. Μπορέλ, σε μια προσπάθεια άμβλυνσης των εντάσεων μεταξύ αμερικάνων και ευρωπαίων ιμπεριαλιστών και όσο το δυνατόν μεγαλύτερης συνεννόησης και συντονισμού τους. Φυσικά, η όποια συζήτηση έγινε στη σύνοδο για την πανδημία δεν αφορούσε ούτε κατ' ελάχιστο την προστασία των λαών από αυτήν.

Οι προτεραιότητες και οι κατευθύνσεις πάνω στις οποίες θα γινόταν η σύνοδος, φανερά με αμερικανική καθοδήγηση, είχαν προαναγγελθεί από τον γ.γ. του ΝΑΤΟ, Γ. Στόλτενμπεργκ, σε συνέντευξη Τύπου λίγες μέρες πριν τη Σύνοδο. Έτσι, ο Στόλτενμπεργκ προς τα μέλη του ΝΑΤΟ έθεσε ότι «*πρέπει να αντιμετωπίσουμε τον COVID-19, αλλά ταυτόχρονα πρέπει να διασφαλίσουμε ότι η υγειονομική κρίση δεν θα γίνει κρίση ασφάλειας*», ενώ η πρόταση – κλειδί με την οποία έβαλε την αιχμή της συγκυρίας ήταν πως «*η ανθεκτικότητα είναι βασικό καθήκον για το ΝΑΤΟ*». Πιο συγκεκριμένα από τον Στόλτενμπεργκ τέθηκαν τα εξής:

-Οι γεωστρατηγικές προκλήσεις για τη ΝΑΤΟϊκή ιμπεριαλιστική συμμαχία δεν μειώθηκαν: «*Έχουμε μια πιο επιθετική Ρωσία, η παγκόσμια ισορροπία ισχύος έχει μεταβληθεί με την άνοδο της Κίνας, άρα όλες οι προκλήσεις ασφάλειας κάθε άλλο παρά εξαφανίστηκαν με την έλευση του Covid-19*».

-Επιπλέον το ΝΑΤΟ οφείλει να αντιμετωπίσει την «*κεκαλυμμένη διπλωματία*» της Κίνας μέσω της υγειονομικής κρίσης και την προσπάθεια της Ρωσίας να προωθήσει το δικό της αφήγημα (για την προέλευση της κρίσης κ.λπ.) προς την Ανατολική Ευρώπη και Βαλκάνια. Το ΝΑΤΟ πρέπει να γίνει ανθεκτικό έναντι και των δύο «*που επιδίδονται σε παραπληροφόρηση*» με σκοπό τη «*διαίρεση της Συμμαχίας και της Ευρώπης*».

-Η διασφάλιση της ανθεκτικότητας του ΝΑΤΟ, εκτός από τα προηγούμενα (αντιμετώπιση των γεωστρατηγικών προκλήσεων και της «*παραπληροφόρησης*»), αφορά και τη δυνατότητα των κρατών- μελών του να έχουν επαρκή ιατρικό εξοπλισμό ή έστω επαρκή αποθέματά του ώστε να μην επαναληφθεί η εξάρτηση ορισμένων ΝΑΤΟϊκών χωρών από τις κινέζικες εξαγωγές.

Επίσης από τον Στόλτενμπεργκ προστέθηκαν και οι «πάγιοι» επιθετικοί σχεδιασμοί:

-Διαβεβαίωσε πως συνεχίζονται, παρά τα προβλήματα υγειονομικής φύσης που προέκυψαν, οι στρατιωτικές επιχειρήσεις του ΝΑΤΟ σε Αφγανιστάν και Κόσοβο, η παρουσία και η συγκρότηση των δυνάμεων στις Βαλτικές Χώρες και την Ανατολική Ευρώπη, η ναυτική και αεροπορική παρουσία σε Μεσόγειο και Αιγαίο.

-Υπενθύμισε την απόφαση της τηλεδιάσκεψης των ΥΠΕΞ του ΝΑΤΟ, που έγινε στις αρχές του Μάρτη, για ενίσχυση της παρουσίας του ΝΑΤΟ σε Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική, προσθέτοντας ότι το ΝΑΤΟ εξετάζει τις «*προκλήσεις ασφαλείας*» και στη Ζώνη του Σαχέλ (υποσαχάρεια Αφρική).

Η τελική ανακοίνωση όπως μεταφέρθηκε μετά το πέρας της Συνόδου, μέσω μιας νέας συνέντευξης Τύπου του Στόλτενμπεργκ, αρκετά λιτή και με άκρως διπλωματικό ύφος, αποτέλεσμα ίσως των αντιθέσεων και των ενστάσεων που υπήρξαν σε ορισμένες πλευρές των θεμάτων που τέθηκαν, επιβεβαίωσαν τις γενικές κατευθύνσεις που πριν παρουσιάστηκαν. Ενδεικτική πιθανά των ενστάσεων που προέκυψαν από πλευράς Ευρωπαίων ήταν η απουσία ονομαστικής αναφοράς στην Κίνα στην εν λόγω συνέντευξη. Στην ίδια συνέντευξη έκδηλη ήταν και η αμηχανία του Στόλτενμπεργκ σε ερώτηση για το πάγωμα της χρηματοδότησης του Π.Ο.Υ. από τον Τραμπ, που έχει δημιουργήσει έναν νέο κύκλο δυσαρέσκειας -και στην ΕΕ- έναντι των πολιτικών επιλογών των ΗΠΑ.

Χαρακτηριστικό της ανησυχίας των ΝΑΤΟϊκών ιθυνόντων για την ανθεκτικότητα του ΝΑΤΟ αποτέλεσε μάλλον και η ενημέρωση, στη διάρκεια της συνόδου, των υπουργών Άμυνας από τον ίδιο τον ανώτατο στρατιωτικό διοικητή των δυνάμεων του ΝΑΤΟ που εδρεύουν στην Ευρώπη, αμερικανό πτέραρχο Τ. Γουόλτερς, για ό,τι έχει κάνει ήδη το ΝΑΤΟ για να συνδράμει τα κράτη - μέλη (π.χ. αερομεταγωγές υγειονομικού υλικού) και ποια θα είναι τα επόμενα βήματα! Επιπλέον η συζήτηση για την ανθεκτικότητα του ΝΑΤΟ επεκτάθηκε σ' όλα τα πεδία, όπως δείχνει και η καταληκτική διαπίστωση του Στόλτενμπεργκ πως «*κάποιοι μπορεί να επιδιώξουν να χρησιμοποιήσουν την οικονομική ύφεση ως άνοιγμα για να επενδύσουν στις κρίσιμες βιομηχανίες και υποδομές μας*».

Τέλος, εξίσου άκρως ανησυχητική για τους λαούς ήταν και η συμφωνία των υπουργών Άμυνας για την ενεργότερη εμπλοκή του ΝΑΤΟ σε ζητήματα εσωτερικής ασφάλειας των κρατών - μελών από την υγεία και τη «*διαχείριση μαζικών απωλειών*» έως τις τηλεπικοινωνίες και τη «*διασφάλιση της συνέχειας στη διακυβέρνηση*».

Όσο για τον έλληνα υπουργό Άμυνας, έβαλε ξανά τους ξεριζωμένους στη μέση του αντιδραστικού ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού, ενώ αποδέχτηκε όλους τους προτεινόμενους αντιδραστικούς και επιθετικούς σχεδιασμούς της συμμαχίας, επιβεβαιώνοντας για μια ακόμη φορά ότι είναι ένας ακόμη θλιβερός υποστηρικτής των αμερικανοΝΑΤΟϊκών δολοφόνων.

Συμπερασματικά, θα λέγαμε πως οι ΗΠΑ, βλέποντας πως η συνέχιση της σχετικής τους αποδυνάμωσης αλλά και οι ρωγμές στη Δύση, στις οποίες και οι ίδιες έχουν συνεισφέρει τα μέγιστα, προσφέρουν έδαφος οικονομικής αλλά και γεωπολιτικής «εξάπλωσης» των «ιών» της Ανατολής, προσπαθούν να χαράξουν δρόμους στοιχειώδους συνεννόησης έναντι των κοινών εχθρών. Το αν αυτό θα στεφθεί με επιτυχία, όταν και αναμεταξύ τους έχουν μεγαλώσει οι αποκλίσεις και τα αντιτιθέμενα συμφέροντα, είναι ζητούμενο. Ωστόσο σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να προσπεραστεί το γεγονός πως, παρά τα προβλήματα που αντιμετωπίζει, το ΝΑΤΟ παραμένει η μόνη ενεργή και με μεγάλες δυνατότητες στρατηγική συμμαχία, που μάλιστα έχει επικεφαλής την πρώτη ιμπεριαλιστική δύναμη στον πλανήτη και η οποία θέλει με νύχια και με δόντια να υπερασπιστεί τη θέση της.

Όταν αυτή η συμμαχία οικοδομεί -κατά πως λέει- την ανθεκτικότητά της έναντι των παλιών και των νέων «προκλήσεων», η εργατική τάξη παγκόσμια και οι λαοί πρέπει να ανησυχούν για νέους κύκλους ακόμη οξύτερων ανταγωνισμών μεταξύ των ιμπεριαλιστών, για νέους κύκλους πολέμων, δυστυχίας και αίματος. Να ανησυχούν, αλλά προπαντός να προετοιμάζονται για να τους αντιμετωπίσουν.

Υεμένη

Οι συμμαχίες αλλάζουν, η αιματοχυσία συνεχίζεται

Ο πόλεμος στην Υεμένη (την άλλοτε «Ευδαίμων Αραβία»), μπήκε στον έκτο χρόνο και εξελίσσεται με τρόπο που προδιαγράφει γενικότερη ανάφλεξη στην περιοχή. Ο «αραβικός συνασπισμός» που τον ξεκίνησε, υπό την ηγεσία της Σαουδικής Αραβίας και βασικούς συμμάχους ΗΑΕ και Ισραήλ, φαίνεται να πλησιάζει στο τέλος του, αλλά το τέλος του πολέμου παραμένει μακρινό.

Στις 8 του Φλεβάρη, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (ΗΑΕ), που ήδη από τον προηγούμενο χρόνο είχαν περιορίσει τη συμμετοχή τους, ανακοίνωσαν την πλήρη αποχώρησή τους από τον συνασπισμό. Μένοντας, λοιπόν, σχεδόν μόνη η Σαουδική Αραβία, αναζητούσε εύσχημο τρόπο εξόδου, που της τον προσέφερε η πανδημία. Έτσι, στις 8 του Απρίλη ανακοινώνει, μαζί με τα υπολείμματα του συνασπισμού, μονομερή ανακωχή.

Αυτή η κατάρρευση του συνασπισμού αντικατοπτρίζει ενδεχόμενα και αλλαγή τακτικής των ΗΠΑ. Ο Τραμπ επέλεξε, ενώ ξεκινούσε ο «πόλεμος» τιμών πετρελαίου, να προκαλέσει στον «αγνώμονα» πρίγκιπα της Σ. Αραβίας, μια ηχηρή ήττα στην Υεμένη. Είχε προηγηθεί της μονομερούς ανακωχής που κήρυξε ο Σαλμάν, μια συντονισμένη επίθεση από ομάδες που υποστηρίζονται από το Ιράν και εκείνες που υποστηρίζονται από τα Εμιράτα, που συνέτριψε αυτές που υποστηρίζονται από την Σ. Αραβία.

Ταυτόχρονα, η Βρετανία, υπό αμερικανική ομπρέλα, επανακτά την επιρροή της στον Κόλπο και στον έλεγχο της εισόδου στην Ερυθρά Θάλασσα (η Νότια Υεμένη είναι πρώην βρετανική αποικία), καταλαμβάνοντας το νησί Socotra στην είσοδο της Ερυθράς Θάλασσας, για να το καταστήσει μόνιμη στρατιωτική βάση, σε συνεργασία με τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Συμβαίνουν, ωστόσο, και άλλα παράδοξα! Τα Εμιράτα (που πρόσφατα έσπασαν το αμερικανικό εμπάργκο και πήγαν φάρμακα στο Ιράν), θεωρούνται οι ωφελημένοι της νέας μοιρασιάς και αυτή τη στιγμή συνεργάζονται με το Μπαχρέιν για να επαναφέρουν τη Συρία στη διεθνή σκηνή. Αν δε στο μέλλον προκύψει συμφωνία μεταξύ Αμπού Ντάμπι και Τεχεράνης κατά του Ριάντ, σίγουρα με συγκατάβαση της Ουάσινγκτον, θα γίνουμε μάρτυρες νέων συμμαχιών και της εγκατάλειψης της «χρόνιας αντιπαράθεσης» Σουνιτών-Σιιτών.

Όλα αυτά που προϊδεάζουν την αποσταθεροποίηση της Σαουδικής Αραβίας, βρίσκονται πιθανά στο έδαφος των υποθετικών σχεδιασμών, παρά το ότι οι ενδείξεις σε αυτή την κατεύθυνση περισσεύουν αυτό το διάστημα. Το σύμφωνο Quincy (που υπογράφηκε το 1945 πάνω στο αμερικανικό καταδρομικό Quincy, από τον βασιλιά Ιμπν Σαούντ και τον πρόεδρο Φραγκλίνο Ρούζβελτ και ανανεώθηκε το 2005 από τον Τζορτζ Μπους) είναι σήμερα εντελώς ανεπίκαιρο. Άλλωστε, η υποχρέωση των ΗΠΑ για προστασία του Βασιλείου, δεν περιλαμβάνει τους... κληρονόμους του. Ο Σαλμάν, από τη στιγμή που χρίστηκε διάδοχος του θρόνου της Σαουδικής Αραβίας, πριν 3 χρόνια και αφού απομάκρυνε, με κάθε τρόπο, τους άλλους διεκδικητές του θρόνου αλλά και κάθε αντίπαλό του, δεν διαθέτει πλέον κανένα εσωτερικό στήριγμα.

Μετά την αποτυχία του στη Συρία (θεωρείται ρωσική ζώνη επιρροής πλέον), ο ιμπεριαλισμός των ΗΠΑ είναι σίγουρο ότι αναζητά τρόπους για την ανάκτηση του «χαμένου εδάφους», ακόμη και αν αυτό συνεπάγεται την ανατροπή της σημερινής περιφερειακής τάξης στη ευρύτερη Μέση Ανατολή.

Χ.Β.

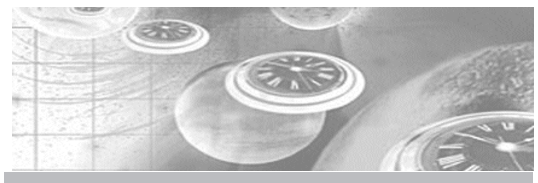

ΟΙΚΟΝΟΚΟΣΜΟΣ

Τον Οικονόκοσμο γράφει ο Δημήτρης Μάνος

Πετρέλαιο και... ιστορική κρίση

Πολλά πράγματα πλέον με αυτή την κρίση του κορονοϊού παίρνουν τον χαρακτηρισμό του... ιστορικού. Εξηγώντας βέβαια την επέκταση της πανδημίας, πολλοί ερευνητές και αναλυτές βρίσκουν ότι παρά τις ιδιαιτερότητες και τα μη χαρτογραφημένα χαρακτηριστικά της έχει πολλά κοινά στοιχεία με τις πανδημίες του προηγούμενου και του τρέχοντος αιώνα. Πώς αλλιώς, φυσικά... Για την επιστήμη όμως της οικονομίας τα πράγματα φαίνονται ακόμα περισσότερο πρωτόγνωρα και μοναδικά: «Ιστορικά»!

Ιστορικό ρεκόρ ανόδου, π.χ., των χρηματιστηρίων (τον Φλεβάρη που μας πέρασε), ιστορική και η κάθοδος του Dow Jones σε λιγότερο από ένα μήνα μετά. Ιστορικότερη δε... η μικρή διάρκεια ανάμεσα στο θετικό και στο αρνητικό κρεσέντο! Ξεπέρασε το προηγούμενο... ιστορικό των 75 ημερών διαφοράς στην κρίση του 1987.

Σίγουρα συμβάλλει το γεγονός ότι η υγειονομική κρίση «επιμόλυνε» -για να μιλήσουμε με ιατρικούς όρους- μία παγκόσμια καπιταλιστική οικονομία με έντονα «υποκείμενα νοσήματα» μιας ύφεσης που ήδη ήταν ορατή και σχεδόν προαναγγελλόταν και «επί... εδάφους» μιας καθολικής αντιπαράθεσης όλων με όλους!

Το τελευταίο βέβαια ιστορικό ρεκόρ είναι η διαπραγμάτευση των τιμών του πετρελαίου σε τιμές κάτω του μηδενός!

Στο κλείσιμο μίας εφιαλτικής συνεδρίασης, η τιμή του αμερικανικού αργού παράδοσης Μαΐου καταβαραθρώθηκε για πρώτη φορά στην ιστορία κάτω από το 0 δολάριο/βαρέλι, καθώς οι επενδυτές και οι κερδοσκόποι είναι έτοιμοι να πληρώσουν για να ξεφορτωθούν πετρέλαιο ελλείψει δυνατότητας αποθήκευσης. Το συμβόλαιο που εκπνέει στο κλείσιμο της συνεδρίασης της Τρίτης σημαίνει ότι όσοι διαθέτουν πετρέλαιο πρέπει να βρουν το συντομότερο δυνατόν αγοραστές (αυτό σημαίνει αρνητικές τιμές). Η πτώση της τιμής σε αυτή την... ιστορική συνεδρίαση ήταν -ας βρει να καθίσει κάπου ο αναγνώστης- 306% κάτω!

Όμως και τα περίφημα αποθέματα των ΗΠΑ είναι υπερκορεσμένα. Ο Τραμπ στο ξεκίνημα της υγειονομικής κρίσης και όσο εξελισσόταν η αντιπαράθεση της Σαουδικής Αραβίας με τη Ρωσία γύρω από το αν και πόσο θα παριέκοπταν την παγκόσμια παραγωγή πετρελαίου για να στηρίξουν(;) τις τιμές φρόντισε να γεμίσει τις τεράστιες δεξαμενές υγρών καυσίμων των στρατηγικών αποθεμάτων των ΗΠΑ που βρίσκονται σε σφραγισμένες -και προφανώς ειδικά προσαρμοσμένες- σπηλιές στις ακτές του Ειρηνικού. Μέσα σε αυτό τον υπερκορεσμό, τις τελευταίες εβδομάδες, είναι αναγκασμένες οι ΗΠΑ να... πληρώσουν για να βρουν αγοραστές: η τιμή του βαρελιού του αμερικανικού αργού (WTI) έκλεισε στα -37,63 δολάρια. Υπό το φάσμα επιπλέον της πίεσης για πτωχεύσεις-ντόμινο των μικρομεσαίων -κατά βάση- επιχειρήσεων σχιστολιθικού πετρελαίου (και αερίου) ...

Άλλο ένα στοιχείο που αποκάλυψε η κρίση. Αν υποθέσουμε πως αναδείχτηκε ο ρόλος της Κίνας ως αποφασιστικού κρίκου της εφοδιαστικής αλυσίδας, από την άλλη αναδείχτηκε ο ρόλος των μεσαίων επιχειρήσεων σχιστολιθικού αερίου ως «προσκόπων» στη μεγάλη επιχείρηση συμπληρωματικής υποκατάστασης του σχιστολιθικού πετρελαίου σε σχέση με το «αργό» που αντλούνταν με τον κλασικό τρόπο των κοιτασμάτων. Αποκαλύπτοντας έναν ακόμη πιθανόν υπερτιμημένο(;) οικονομικό παράγοντα. Θα δείξει...

Έλα όμως που τώρα, με αυτή τη βουτιά των τιμών, θίγονται και οι μεγάλοι παίκτες: όλο το λόμπι των «πετρελαιάδων» του Τέξας και της Αλάσκας που αποτέλεσε -απ' ό,τι γράφεται ή λέγεται- μία σημαντική βάση στήριξης της εκλογής Τραμπ.

Το έδαφος της αντιπαράθεσης γύρω από τις τιμές του πετρελαίου βέβαια προϋπήρξε. Στους δύο τρίτος δεν χωράει, όπως λέει και η παροιμία, όμως στη συγκεκριμένη περίπτωση το ζήτημα δεν είναι αν και ποιος χωράει αλλά ποιο είναι το ζεύγος. Ποιοι ήταν δηλαδή οι δύο στους οποίους ο τρίτος δεν χωρούσε.

Για το χρονικό διάστημα μιας διετίας και εφόσον εδραιώθηκε το σχήμα ΟΠΕΚ+, δηλαδή η συμμετοχή της Ρωσίας στη διαμόρφωση ποσοτήτων-τιμών, οι τιμές των υγρών καυσίμων -όπως διαπίστωναν εξάλλου τα νοικοκυριά και οι οδηγοί και στη χώρα μας- κρατούνταν σταθερές προς τα πάνω. Το ρωσοσαουδαραβικό ειδύλλιο επεκτάθηκε μάλιστα και σε αμοιβαίες επενδύσεις (και όχι μόνο στον τομέα των καυσίμων). Εμβληματική μάλιστα ήταν η συμμετοχή της Σαουδικής Αραβίας στα τελετουργικά εγκαίνια της εξορυκτικής επιχείρησης στον ρώσικο Βόρειο Πόλο όπου ο σαουδάραβας πρίγκιπας πάτησε το κουμπί.

Από εκείνο το σημείο η Ρωσία, βλέποντας και ιεραρχώντας (και για δικούς της εσωτερικούς λόγους, π.χ., τους ρώσους ολιγάρχες-πετρελαιάδες) ως σημαντική παράμετρο το να διατηρηθούν τα επίπεδα παραγωγής, δεν συναινεί στο προτεινόμενο από τη Σαουδική Αραβία σχέδιο περικοπών της παραγωγής. Να σημειωθεί εδώ πως και πριν από τον κορονοϊό είχε αρχίσει να διαπιστώνεται λόγω της κλασικής καπιταλιστικής κρίσης ότι η παγκόσμια ζήτηση -κυρίως στην Κίνα- είχε αρχίσει να περιορίζεται. Οπότε ξαφνικά το θέατρο των αντιπαραθέσεων αλλάζει και οι ΗΠΑ εμφανίζονται ως... διαιτητές σε μια αντιπαράθεση Σαουδικής Αραβίας-Ρωσίας. Οι Ρώσοι δεν εκτίμησαν καλά τη δυνατότητα των Σαουδαράβων να πλημμυρίσουν με πετρέλαιο τις αγορές. Λάθος τους εκ του αποτελέσματος, γιατί το είχαν ξανακάνει το διάστημα πριν από τη διετία που είχαν πέσει οι τιμές. Τότε η Σαουδική Αραβία, για να διατηρήσει το μερίδιό της στην παγκόσμια αγορά απέναντι στο αμερικάνικο σχιστολιθικό πετρέλαιο, είχε ανεχτεί -αν δεν είχε υποκινήσει- την πετρελαϊκή πλημμυρίδα. Το σενάριο επαναλήφθηκε, εν μέσω μάλιστα της έκρηξης της πανδημίας και καθώς η παγκόσμια ζήτηση λόγω της επιβράδυνσης της παραγωγής έπεφτε δραματικά.

Σε αυτά τα πλαίσια ο σαουδαραβικός εκβιασμός φαίνεται να λειτούργησε και ο ΟΠΕΚ+ οδηγήθηκε σε μια... ιστορική συμφωνία μείωσης της παραγωγής κατά 10 εκατομμύρια βαρέλια παγκοσμίως. Μάλιστα η συμφωνία προέβλεπε μείωση κατά 5 εκατομμύρια βαρέλια και για τις χώρες εκτός ΟΠΕΚ (ΗΠΑ και Καναδάς), που την υιοθέτησαν στην πρόσφατη σύνοδο των G20, με το Μεξικό να αντιδρά επωμιζόμενο τελικά περικοπές μικρότερες από τις προτεινόμενες.

Ιστορική λοιπόν η συμφωνία καθώς προδιαγράφει το... ιστορικό comeback του ΟΠΕΚ στη διαμόρφωση των τιμών, μόνο που υπό τις συνθήκες... ιστορικής κατάρρευσης της παγκόσμιας ζήτησης (και των τιμών) αυτή η επαναφορά κρίνεται -ήδη- ανεπαρκής!

ΑΝΟΙΚΟΝΟΜΗΤΕΣ ΜΑΤΙΕΣ

1. Διαβάζουμε στον Τύπο: Στη μεγαλύτερη οικονομία, τις ΗΠΑ, κατά το τελευταίο τρίμηνο του 1957 ο ρυθμός ανάπτυξης (σε ετήσια βάση) ήταν -4% και το πρώτο τρίμηνο του 1958 -10%, η μεγαλύτερη πτώση στην ιστορία της μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Μέχρι το τρίτο και τέταρτο τρίμηνο του 1958, ωστόσο, ο ρυθμός ανάπτυξης είχε ανέβει σχεδόν στο 10% και για το σύνολο του έτους το ΑΕΠ μειώθηκε κατά λιγότερο από 1% -μια κακή ύφεση, 3η χειρότερη από βάθος στην ιστορία μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Και εδώ είναι το ενδιαφέρον. Πολλές πηγές δεν αναφέρουν καν την πανδημία ως αιτία της ύφεσης. Πράγματι, η πανδημία ξεχάστηκε σύντομα. Οι Ηνωμένες Πολιτείες, το 1945-1974, δεν αναφέρουν καν την πανδημία ή την ύφεση, μόνο τα χρόνια της δεκαετίας του 1950. Ενώ και η ίδια η FED (ομοσπονδιακή τράπεζα ΗΠΑ) σε αναφορές της από τον Αύγουστο του 1958 δεν αναφέρει καν τη γρίπη σαν αιτία ύφεσης.

Η απάντηση βρίσκεται στην παρούσα ιστορική κρίση αναπαραγωγής του κεφαλαιοκρατικού συστήματος και στην καθολικότητά της από τα παραγωγικά έγκατα του καπιταλισμού μέχρι τα γεωπολιτικά της εδάφη. Σήμερα δεν μπορούν να εγγυηθούν τους ρυθμούς ανάπτυξης του 1958.

2. Προβληματίζει τους οικονομολόγους αν η καμπύλη της κρίσης θα έχει το σχήμα V, W ή U. Δηλαδή αν θα εκδηλωθεί μία δραματική πτώση που θα την ακολουθήσει μία υπολογίσιμη και απότομη άνοδος, αν θα αντιμετωπίσουν μία κρίση με σκαμπανεβάσματα ή αν μετά την πτώση θα ακολουθήσει μία περίοδος στασιμότητας που θα τη διαδεχτεί μια πιο ομαλή και συντεταγμένη άνοδος. Κατ' αναλογία των σχημάτων. Σαν να ακούμε τους ίδιους προβληματισμούς που ακούγαμε και το 2009 από τους ίδιους οικονομολόγους. Αυτό δεν φαίνεται διόλου ιστορικό...

Βενεζουέλα

Προκλητικές επιθέσεις από τους

Εν μέσω της πανδημίας του Covid-19, οι Βορειοαμερικάνοι ιμπεριαλιστές προχώρησαν σε νέες επιθετικές και υπονομευτικές ενέργειες ενάντια στη νόμιμη κυβέρνηση και τον λαό της Βενεζουέλας. Συγκεκριμένα, εκτοξεύοντας αβάσιμες κατηγορίες για την από κοινού συμμετοχή των αρχών της χώρας με τους αντάρτες του κολομβιανού FARC σε παράνομο εμπόριο ναρκωτικών με προορισμό το εσωτερικό των ΗΠΑ, οι αμερικάνικες δικαστικές αρχές κατηγόρησαν επίσημα τον Μαδούρο και άλλους κυβερνητικούς αξιωματούχους για ναρκοτρομοκρατία! Προχώρησαν, μάλιστα, στην επικήρυξή του με 15 εκατομμύρια δολάρια. Παράλληλα, κλιμάκωσαν την πολιτική των οικονομικών και εμπορικών κυρώσεων, των δεσμεύσεων των περιουσιακών στοιχείων της Βενεζουέλας στο εξωτερικό και πολλαπλασίασαν τις επιθέσεις στο μπολίβαρ, το νόμισμα της. Ομολογημένος στόχος ο οικονομικός στραγγαλισμός της χώρας, η εξαθλίωση του λαού και εν τέλει η ανατροπή της κυβέρνησης και της εξουσίας του προέδρου Μαδούρο και του Ενωμένου Σοσιαλιστικού Κόμματος της Βενεζουέλας. Και σαν να μην έφταναν οι απειλές, διαρροές στον αμερικάνικο τύπο προανήγγειλαν πως σύντομα ο Τραμπ θα διατάξει πολεμικά πλοία να πλεύσουν προς τις ακτές της Βενεζουέλας, για να εμποδίσουν την διακίνηση των ναρκωτικών.

Ενόψει της πανδημίας του Covid-19, η Ουάσιγκτον, θεωρώντας ως ευκαιρία τη δυσμενή θέση της αποκλεισμένης χώρας, ενέτεινε την πίεση. Όχι

Λουίς Σεπούλβεδα

Ο «*γέρος που διάβαζε ιστορίες αγάπης*» πέταξε μαζί με τον «γλάρο» του...

«*Ας μάθουμε να ζούμε μ' αυτούς που μας λείπουν, επειδή αποτελούν κομμάτι μας, επειδή ξέρουμε γιατί μας λείπουν, κι επειδή την απουσία τους την αναπληρώνουμε με καμάρι*» (από το βιβλίο «Η τρέλα του Πινοσέτ»). Κι έτσι, ξαφνικά, θα πρέπει να μάθουμε να ζούμε χωρίς έναν μεγάλο συγγραφέα, τον χιλιανό Λουίς Σεπούλβεδα. Από πολύ νωρίς συμμετείχε στους αγώνες του λαού της χώρας του, ως μέλος του ΚΚ Χιλής και μετέπειτα και στέλεχος στο τμήμα των πολιτιστικών θεμάτων της κυβέρνησης Σαλβαδόρ Αλιέντε. Μετά το πραξικόπημα του Πινοσέτ, γνώρισε διώξεις, φυλακίστηκε, αυτοεξορίστηκε αρχικά σε χώρες της Λατινικής Αμερικής, τελικά όμως αναγκάστηκε να καταφύγει στην Ευρώπη. Άσχετα με το πόσο συμφωνεί ή διαφωνεί κανείς με την πολιτική του διαδρομή και τις πολιτικές επιλογές που έκανε, τόσο κατά τη δράση του στις χώρες της Λατινικής Αμερικής όσο και αργότερα στα χρόνια της «ελευθερίας» του στην Ευρώπη, δεν μπορεί να παραβλέψει το γεγονός ότι υπήρξε ένας στρατευμένος λογοτέχνης. Περπάτησε στους δρόμους του λαού του, αγωνίστηκε μαζί του, φυλακίστηκε, βασανίστηκε. Σε μεγάλο μέρος του λογοτεχνικού έργου του, αλλά και στην αρθογραφία του, φωτίζει αυτούς τους αγώνες χωρίς τυμπανοκρουσίες, χωρίς φανφαρονισμούς, με τρόπο ανάλογο πολλών Λατινοαμερικανών λογοτεχνών. Με απλές, καθημερινές, αλλά γεμάτες δύναμη εκφράσεις, πλέκει ένα νήμα που ενώνει τους αγώνες των λαών της Λατινικής Αμερικής με τους αγώνες όλων των λαών που διεκδικούν τα δικαιώματά τους, αψηφώντας δυσκολίες και ζητώντας από τους βασανιστές τους απλώς «*να σηκώσουν το πάτωμα ώστε αυτό να φτάνει στα πόδια τους*» (Patagonia express). Οι αγώνες, η διεκδίκηση και η πολιτική συνυφαίνονται σε όλα τα έργα του, ακόμα και σ' αυτά που δεν κατατάσσονται αυστηρά στην κατηγορία των «πολιτικών» συγγραμμάτων. Στο πλούσιο έργο του συγκαταλέγονται διηγήματα, νουβέλες, ποιήματα, άρθρα. Επίσης, έγραψε το σενάριο σε τρεις ταινίες και ένα ντοκιμαντέρ μικρού μήκους δικής του σκηνοθεσίας.

Από τα βιβλία του ξεχωρίζουμε τα: «*Ένας γέρος που διάβαζε ιστορίες αγάπης*» (για τους Ινδιάνους του Αμαζονίου, Σουάρ), το αυτοβιογραφικό «Patagonia Express», τις αστυνομικο-πολιτικές νουβέλες «*Hot line και Γιακαρέ*» και το «*Όνομα ταυρομάχου*», τη συλλογή άρθρων «*Η τρέλα του Πινοσέτ*». Έγραψε, όμως, και βιβλία για παιδιά (αν είναι δόκιμος αυτός ο ηλικιακός «περιορισμός»): «*Η ιστορία του Μιξ, του Μαξ και του Μεξ*», «Η ιστορία ενός σαλιγκαριού που ανακάλυψε τη σημασία της βραδύτητας», με γνωστότερο το «Η ιστορία του γάτου που έμαθε σ' ένα γλάρο να πετάει».

Βορειοαμερικάνους επεμβασίες

μόνο δεν ανταποκρίθηκε σε διεθνείς εκκλήσεις για χαλάρωση των κυρώσεων, αλλά επέβαλε κι άλλες, ειδικά στον πετρελαϊκό τομέα, αλλά και στις προμήθειες της χώρας για υγειονομικό υλικό. Αποτέλεσμα ήταν να αναγκαστεί να αποσυρθεί η ρωσική Rosneft, δίνοντας το μερίδιο σε άλλη ρώσικη εταιρία, αλλά και να ανακοινώσει την αποχώρησή της η Chevron, η οποία κατέχει ποσοστό 39% σε κοινοπραξία με την κρατική PDVSA και παράγει 16.000 βαρέλια πετρελαίου στην πολιτεία Ζούλια. Επίσης, έδωσαν εντολή στο ΔΝΤ να απαντήσει αρνητικά σε αίτημα για παροχή δανείου έκτακτης ανάγκης, ενόψει της τρομακτικής κατάρρευσης των διεθνών τιμών πετρελαίου, την αποκλειστική σχεδόν πηγή του σκληρού συναλλάγματος της χώρας.

Παρά τις ελλείψεις, η κυβέρνηση Μαδούρο κατάφερε με έγκαιρες απαγορεύσεις να εμποδίσει την εξάπλωση της πανδημίας και να έχει έως τώρα μικρό αριθμό μολύνσεων και θανάτων. Αυτή η επιτυχία της δίνει κουράγιο και χρόνο, αλλά δεν την βγάζει από την πολύ δύσκολη θέση. Όπως φαίνεται, τα γεράκια στη διοίκηση Τραμπ επιμένουν και ζητούν πιο επιθετικές κινήσεις, θεωρώντας πως οι συνθήκες βοηθούν τα σχέδιά τους για ανατροπή του Μαδούρο και την εκ νέου αιχμαλωσία του λαού της Βενεζουέλας και των πλουτοπαραγωγικών πηγών της. Οι επόμενες εβδομάδες και μήνες θα κρίνουν πολλά για το μέλλον της λατινοαμερικάνικης χώρας.

Δ.Π.

Ε, ηθοποιέ, δε θα τρως και κάθε μέρα!

Στην καθημερινότητα της ''θυσίας στον βωμό της τέχνης'', που ισούται με απλήρωτες πρόβες, ανύπαρκτα μέτρα ασφαλείας, ανασφάλιστη εργασία, πληρωμή με ποσοστά ή καθόλου πληρωμή, ήρθε να προστεθεί η πραγματικότητα της πανδημίας που έφερε στο φως τις συνθήκες που ζουν και δουλεύουν χιλιάδες ηθοποιοί. Η αντιμετώπιση τους από τις κυβερνήσεις διαχρονικά, ως ''χομπίστες'' και ''ελίτ αέργων'' που απλώς διασκεδάζουν, επιβεβαιώνεται στην απόφαση της κυβέρνησης της ΝΔ να αποκλειστούν από το επίδομα των 800 ευρώ. Τι σημασία έχει αν είναι οι πρώτοι που έμειναν χωρίς δουλειά, χωρίς καμία διαβεβαίωση για το αν και πότε θα ξαναδουλέψουν;

Σε απάντηση στην τεράστια έκταση που πήρε το ζήτημα και τον σάλο που δημιουργήθηκε και μετά τις διαμαρτυρίες των ηθοποιών και του ΣΕΗ, η κυβέρνηση της ΝΔ ενέταξε τους καλλιτεχνικούς κλάδους στις επιδοτούμενες ΚΑΔ, θέτοντας τόσα κριτήρια, όσα χρειάζονται για να αποκλείεται το μεγαλύτερο κομμάτι του κλάδου. Με κριτήρια αντίστοιχα του εποχικού, αποκλείονται όσοι πήραν επίδομα ανεργίας ή δεν έχουν ένσημα από τις αρχές του χρόνου αλλά και όσοι έχουν ετεροαπασχοληθεί σε σχέση με τον κλάδο. Πόσο εφικτό, τη στιγμή που για να επιβιώσουν οι περισσότεροι αναγκάζονται να κάνουν δύο και τρεις δουλειές;

Οι καλλιτέχνες είναι εργαζόμενοι. Οι συνθήκες εργασίας ή ανεργίας των ηθοποιών δεν είναι σύμφυτες της τέχνης τους. Είναι αποτέλεσμα της διάλυσης της κλαδικής σύμβασης, της χειροτέρευσης των όρων των συλλογικών συμβάσεων, που ισχύουν μόνο σε Κρατικό, Εθνικό και ΔΗΠΕΘΕ -και σε κάθε υπογραφή καινούριας, νέα κομμάτια της επίθεσης στους εργαζόμενους προστίθενται-, καθώς της ατομικής διαπραγμάτευσης με παραγωγούς και θιασάρχες, στο ελεύθερο θέατρο. Η τρομοκρατία που ασκούν οι εργοδότες ότι ''αν μιλήσεις, δε θα ξαναβρείς δουλειά'', φέρνουν τον φόβο, το ''πάγωμα'' και τη σιωπή των ηθοποιών.

Όμως, ακόμα κι αν έμαθαν να δουλεύουν σκληρά και σε πολλές δουλειές ταυτόχρονα για να επιβιώνουν απλώς, αν έμαθαν, όσοι ελάχιστοι τα δικαιούνται, να κυνηγούν επιδόματα, αν συνήθισαν να μην ξέρουν τι τους ξημερώνει, οι καλλιτέχνες είναι εργαζόμενοι και έχουν δικαιώματα. Ήρθε η ώρα να σπάσουν τη σιωπή και την τρομοκρατία. Η υγεία, η ζωή, η επιβίωση, η δουλειά, οι ελευθερίες δεν παζαρεύονται! Να απαντήσουν στα καλέσματα της υποταγής συλλογικά! Το δικαίωμα στη ζωή και τη δουλειά, οι καλλιτέχνες μόνο με την πάλη τους μαζί με τον λαό μπορούν να το κερδίσουν. Να διεκδικήσουν το δικαίωμα στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, στον μισθό, στην ασφάλιση, στην καθολική ένταξή τους στο έκτακτο επίδομα των 800 ευρώ, την ένταξή τους στο εποχικό επίδομα χωρίς όρους και προϋποθέσεις.

Κείμενο υπογραφών από μουσικούς καλεί σε αγώνα για τα δικαιώματά τους

Η νέα κατάσταση που έχουν διαμορφώσει από τη μία η εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού και από την άλλη τα μέτρα της κυβέρνησης, έχει δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στους εργαζόμενους σε καλλιτεχνικά επαγγέλματα και στον χώρο του ακροάματος-θεάματος.

Απέναντι σε αυτή την κατάσταση, εργαζόμενοι που απασχολούνται στον χώρο της μουσικής πήραν την πολιτική πρωτοβουλία να εκθέσουν αυτά τα προβλήματα σε ένα πολιτικό κείμενο, το οποίο καταλήγει και σε ένα διεκδικητικό πλαίσιο και να ζητήσουν την στήριξη/συνυπογραφή του και από άλλους συναδέλφους καλλιτέχνες.

Η κίνηση αυτή θέλει να έχει πλατιά και μαζικά χαρακτηριστικά και να δώσει βήμα και έκφραση σε όλους τους εργαζόμενους που πλήττονται από αυτή την κατάσταση. Ταυτόχρονα, θέλει να προωθήσει την κατεύθυνση του αγώνα, της αντίστασης και της διεκδίκησης απέναντι στην πολιτική της κυβέρνησης και της εργοδοσίας. Θέλει να συσπειρώσει γύρω της ένα δυναμικό και να το δεσμεύσει σε μια κοινή προσπάθεια οργάνωσης και συλλογικής πάλης των εργαζόμενων στον κλάδο.

Τα προβλήματα στον κλάδο, όπως αναφέρονται στο κείμενο, έχουν ως εξής:

"... τα μέτρα που πάρθηκαν από την κυβέρνηση έχουν διαμορφώσει νέους όρους και δεδομένα και έχουν πλήξει πολύ έντονα τους εργαζόμενους στον καλλιτεχνικό κλάδο, με μαγαζιά να κλείνουν και εργαζόμενους να μένουν στον αέρα, δουλειές να ακυρώνονται, συμβάσεις να αναστέλλονται κ.λπ.

Φυσικά, δεν είναι μόνο η τωρινή κρίση που οδήγησε τον κλάδο σε αυτή την κατάσταση. Υπήρχε ήδη μια διαμορφωμένη πραγματικότητα, όπου τα ανασφάλιστα live σε κέντρα διασκέδασης ήταν κανόνας, η συλλογική σύμβαση ήταν σαν να μην υπήρχε, η διαπραγμάτευση για την πληρωμή και τα ένσημα ήταν ατομική, τα ωράρια εντελώς ελαστικά και ευέλικτα, πολλοί συνάδελφοι αναγκάζονταν να παίζουν στον δρόμο κ.λπ.

Όσοι από εμάς δουλεύουμε σε ωδεία αντιμετωπίζουμε επίσης μια τραγική κατάσταση. Είτε σε δημόσια, είτε σε ιδιωτικά, τα ωρομίσθια είναι ψίχουλα σε σχέση με τον όγκο της δουλειάς και τις ανάγκες μας. Συνεπώς, οι περισσότεροι από εμάς εξαναγκαζόμαστε σε δύο ή τρεις δουλειές, σχετικές ή και άσχετες με το αντικείμενό μας, για να επιβιώσουμε.

Επόμενο αυτής της κατάστασης και ειδικά της ανασφάλιστης εργασίας, της μακροχρόνιας ανεργίας, της μουσικής του δρόμου, του εργόσημου για όσους κάνουν ιδιαίτερα, είναι ότι πολλοί καλλιτέχνες δεν δικαιούνται ούτε καν την ανεπαρκέστατη αποζημίωση των 800 ευρώ. Η πραγματικότητα αυτή φέρνει πολλούς εργαζόμενους μουσικούς, οι οποίοι έχουν αποστερηθεί κάθε εισόδημα, μπροστά σε προβλήματα επιβίωσης."

Η μέχρι τώρα ανταπόκριση και αποδοχή αυτής της πρωτοβουλίας είναι πολύ ενθαρρυντική. Έχει αρχίσει να συσπειρώνει γύρω της ένα δυναμικό, γεγονός που μας δίνει κουράγιο και ελπίδα. Αποδεικνύει ότι κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες, ο λαός και οι εργαζόμενοι θα συνεχίσουν να αγωνίζονται για τα δικαιώματά τους!

Οι νικητές του θανάτου

Σημειώσεις για την αντιμετώπιση ασθενειών και επιδημιών από το σύστημα Υγείας της ΕΣΣΔ και τους γιατρούς της

του **Κώστα Μιχαλάκη**
Εκπαιδευτικού - Ιστορικού συγγραφέα

Οι μέρες που διανύουμε είναι σημαδεμένες από τον κορονοϊό και τις συζητήσεις γύρω από την αντιμετώπισή του. Αναπόφευκτα, η κριτική στα συστήματα υγείας, τη λειτουργία τους, τις δυνατότητες και τις αδυναμίες τους, τους στόχους που έχουν και την εξάρτηση από το οικονομικό-πολιτικό οικοδόμημα βρίσκονται στο κέντρο αυτών των συζητήσεων.

Ένα από τα καίρια ερωτήματα είναι αν θα μπορούσε ένα σύστημα υγείας να αντιμετωπίσει μια πανδημία όπως η σημερινή και αν υπήρξαν στο παρελθόν δείγματα αλμάτων στην αντιμετώπιση ασθενειών που επί αιώνες μάστιζαν την ανθρωπότητα.

Στη συζήτηση αυτή, δεν είναι λίγοι αυτοί που αναφέρονται στο σοβιετικό σύστημα ιατρικής, περίθαλψης και αποκατάστασης ως ένα τέτοιο λαμπρό παράδειγμα. Μάλιστα, στη συζήτηση για τη δημιουργία Μουσείου Σοβιετικών Επιτευγμάτων που ξεκίνησε πέρυσι, το ιατρικό σύστημα περίθαλψης αναφερόταν ως μία από τις πιο σπουδαίες κατακτήσεις των Σοβιετικών, που δεν θα πρέπει να ξεχάσουν οι μελλοντικές γενιές.

Αξίζει λοιπόν να γίνει μια αναφορά σε πλευρές της πτυχής αυτής της σοσιαλιστικής οικοδόμησης και τα επιτεύγματά της. Φυσικά, πέρα από εμάς κάθε είδους αγιοποίηση και εξωραϊσμός. Όμως, από την άλλη, θα πρέπει να θυμηθούμε και να διδαχτούμε από την ιστορία του παγκόσμιου κινήματος, τους στόχους που έθετε, τις επιτυχίες και τις παρακαταθήκες του.

Ας δούμε λοιπόν τι χώρα παρέλαβε η ΕΣΣΔ από την τσαρική Ρωσία: Μία χώρα που μαστιζόταν από επιδημίες και μεταδοτικές ασθένειες, με το μεγαλύτερο ποσοστό θνησιμότητας στον κόσμο, με ελάχιστους γιατρούς, κι αυτούς συγκεντρωμένους στις μεγάλες πόλεις. Τα δε νοσοκομεία ήταν πολύ λίγα, αλλά και με ελάχιστες κλίνες, το πολύ είκοσι.

Απέναντι σε αυτά, από την πρώτη στιγμή της Επανάστασης δημιουργήθηκε ειδικός επιστημονικός τομέας, υπό την καθοδήγηση του υπουργείου Υγείας και σημαντικών επιστημόνων, με σκοπό την αντιμετώπιση των επιδημιών, τον μαζικό εμβολιασμό, την πρόληψη των ασθενειών, αλλά και την αποκατάσταση των ασθενών.

Ξεκινώντας από το τελευταίο, δεν θα μπορούσαμε παρά να αναφερθούμε στα χιλιάδες σανατόρια που ιδρύθηκαν ήδη από τη δεκαετία του 1920 σε ολόκληρη την ΕΣΣΔ, με πρωτοπόρα την περιοχή της Κριμαίας. Ας μην ξεχνάμε εξάλλου ότι και η Γιάλτα, στην οποία πραγματοποιήθηκε το 1945 η περίφημη διάσκεψη, ήταν πόλη με τέτοια σανατόρια, για φυματικούς και άλλους ασθενείς. Η αστική προπαγάνδα αναφέρει ότι τα σανατόρια αυτά ήταν μόνο για την ελίτ της ΕΣΣΔ, ο αριθμός τους όμως και η γεωγραφική τους εξάπλωση ήταν τέτοια που αποκλείουν μια τέτοια πιθανότητα. Ήδη ως το 1939 υπήρχαν πάνω από 1.800 σε ολόκληρη τη Σοβιετική Ένωση, ενώ ο αριθμός τους μεγάλωσε μεταπολεμικά, κυρίως από την ανάγκη αποκατάστασης των εκατομμυρίων τραυματιών του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Στα σανατόρια αυτά μπορούσαν να συνδυάσουν οι εργαζόμενοι τη θεραπεία τους με δωρεάν διακοπές και ανάπαυση, έτσι ώστε να ανακτήσουν όχι μόνο τη σωματική του υγεία αλλά και την ψυχική τους ανανέωση, φυσικά δωρεάν. Για να αντιληφθεί κανείς την πρωτοπορία του εγχειρήματος, αρκεί να θυμηθεί ότι, π.χ., στη Γαλλία πρώτη φορά το 1936 θεσπίστηκαν θερινές διακοπές μετ' αποδοχών. Τα σανατόρια ήταν βασικός πυλώνας της πολιτικής Υγείας της ΕΣΣΔ σε ολόκληρη την περίοδο της ύπαρξής της.

Η πρόληψη, από την άλλη, είχε μεγάλη σημασία για την πολιτική Υγείας της ΕΣΣΔ. Πέρα από τη γενική φροντίδα για τους εργαζόμενους (μειωμένες ώρες εργασίας, πρόωρες συνταξιοδοτήσεις, φροντίδα για τις γυναίκες και τις μητέρες), ήταν τα μέτρα υγιεινής και προφύλαξης. Το πλύσιμο των χεριών, που τώρα ανακαλύφθηκε ως γενική οδηγία, υπήρχε ήδη από τη δεκαετία του 1920 στην ΕΣΣΔ, ενώ οι συνθήκες ασφαλείας θεωρούνταν απαραίτητη

προϋπόθεση για τη λειτουργία τμημάτων και εργοστασίων. Πόσο σημαντική ήταν η υγιεινή για το ΚΚΣΕ και την ΕΣΣΔ φαίνεται από την απόφαση ήδη του 8ου Συνεδρίου το 1919 που έθεσε ως πρωταρχικά καθήκοντα την εξυγίανση των κατοικημένων χώρων, την προστασία του εδάφους, του νερού και του αέρα, την υγειονομική προστασία των εστιατορίων, τη δημιουργία υγειονομικής νομοθεσίας κ.λπ.

Φυσικά, κομβικό ρόλο στην υπόθεση αυτή έπαιξε και το υγειονομικό προσωπικό, όπως και οι δαπάνες για την υγεία, που πολλαπλασιάστηκαν έως τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Το 1940 το υγειονομικό-αντιεπιδημικό δίκτυο της ΕΣΣΔ είχε 12.500 ειδικευμένους γιατρούς, 1.943 σταθμούς, 1.940 βακτηριολογικά-επιδημιολογικά εργαστήρια και 789 σταθμούς απολύμανσης. Ενδεικτικό του ενδιαφέροντος για την περίθαλψη των πολιτών είναι ότι, παρά τις τεράστιες καταστροφές που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια του Πολέμου, ως το 1947 είχαν αποκατασταθεί οι περισσότερες δομές υγείας.

Περιττό φυσικά να ειπωθεί ότι όλες οι παρεχόμενες υπηρεσίες ήταν δωρεάν για όλους. Ο προσανατολισμός προς τη λογική της δημόσιας υγείας για όλους φαίνεται και από μια σημαντική λεπτομέρεια: Η Ακαδημία Ιατρικών Επιστημών της ΕΣΣΔ εξέδωσε μια εκλαϊκευμένη πεντάτομη ιατρική εγκυκλοπαίδεια η οποία απευθυνόταν όχι τόσο σε ειδικούς όσο στον γενικό πληθυσμό. Η Εγκυκλοπαίδεια αυτή έτυχε ευρύτατης αποδοχής όχι μόνο στα κράτη του πρώην ανατολικού μπλοκ αλλά και της Δύσης και μεταφράστηκε σε αρκετές γλώσσες - και στα ελληνικά.

Ο μαζικός εμβολιασμός επίσης ήταν μια σημαντική κατάκτηση της ΕΣΣΔ, με στόχο τη μείωση, έως εξάλειψη, τρομερών ασθενειών, όπως η ευλογιά. Ήδη από το 1919, με διάταγμα του ίδιου του Λένιν, εγκαινιάστηκε πρόγραμμα μαζικού εμβολιασμού ενάντια στην τρομερή αυτή πάθηση, με αποτέλεσμα το 1930 η Σοβιετική Ένωση να είναι η πρώτη χώρα παγκοσμίως που εξάλειψε την πάθηση αυτή.

Η τρομερή πάθηση της εποχής, η πανούκλα, εξαλείφθηκε από τα προληπτικά μέσα υγιεινής που είχαν παρθεί, όμως και για την πάθηση αυτή οι σοβιετικοί γιατροί ανακάλυψαν το εμβόλιο με τη χρήση στρεπτομυκίνης, προκειμένου να εξαλείψουν μια επιδημία που εμφανίστηκε στη μακρινή Μαντζουρία το 1945-7.

Η κατατρόπωση της πολιομυελίτιδας επίσης έχει μια διδακτική ιστορία. Παρόλο που στη δεκαετία του 1950 ο αμερικάνος επιστήμονας Σάμπιν είχε ανακαλύψει ένα χρηστικό εμβόλιο εναντίον της, οι ΗΠΑ δίσταζαν να το χρησιμοποιήσουν. Τότε, αυτός στράφηκε στους Σοβιετικούς, οι οποίοι εμβολίασαν 90 εκατομμύρια παιδιά και εφήβους, με αποτέλεσμα η ασθένεια να εξαφανιστεί από τη χώρα.

Η χολέρα επίσης αποτέλεσε μια πολύ σοβαρή ασθένεια της εποχής. Το 1922 μάλιστα αντιμετωπίστηκε μια εισαγόμενη, από το Αφγανιστάν, επιδημία. Τότε, μια νεαρή μικροβιολόγος, η Ζ. Γερμόλεβα, ανακάλυψε τη χλωρίωση του νερού ως τρόπο αντιμετώπισης αυτής της τρομερής πάθησης. Η ανακάλυψη αυτή της έδωσε τον τίτλο της καθηγήτριας, όμως το σπουδαιότερο είναι ότι αυτή η πρακτική χρησιμοποιείται ακόμα και σήμερα παγκοσμίως.

Η Γερμόλεβα πήρε το προσωνύμιο «κυρία Πενικιλίνη» κατά τον Β΄ ΠΠ, όταν αντιμετώπισε μια άλλη επιδημία χολέρας που ξέσπασε στο Στάλινγκραντ κατά τη διάρκεια της μάχης, καθώς τα πτώματα ήταν πολλά και άταφα. Η επιστημονική ομάδα που έδρασε υπό την καθοδήγησή της προχώρησε σε μαζικούς εμβολιασμούς, χλωρίωση του νερού και θεραπεία των ήδη πασχόντων, με αποτέλεσμα να εξαλειφθεί η επιδημία.

Το προσωνύμιο «κυρία Πενικιλίνη» το απέκτησε το 1944 από τον άγγλο συνάδελφό της και μετέπειτα νομπελίστα Χάουαρντ Φλόρεϊ, όταν αυτός είδε με έκπληξη ότι όχι μόνο παρασκεύασε πενικιλίνη χωρίς να έχει πληροφορηθεί από τη Δύση τα συστατικά της, αλλά και ότι το σκεύασμα της Γερμόλεβα ήταν πιο αποδοτικό.

Αυτή η μικρή σταχυολόγηση από τις επιτυχίες των γιατρών της Σοβιετικής Ένωσης έγινε για να καταδείξει την τεράστια απόσταση που μας χωρίζει σήμερα, περίοδο της καπιταλιστικής - ιμπεριαλιστικής κυριαρχίας, από την περίοδο όπου η εργατική τάξη και το κομμουνιστικό κίνημα οικοδομούσαν τον σοσιαλισμό. Τότε που η ιατρική επιστήμη και γενικότερα η περίθαλψη έμπαιναν πραγματικά στην υπηρεσία του λαού και την καθολική προστασία του, χωρίς το καπιταλιστικό κέρδος να βάζει φραγμό στην πρόσβαση της εργατικής τάξης και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων.

Επιδημίες στη Θεσσαλονίκη άλλων εποχών

του **Γιάννη Χατζή**

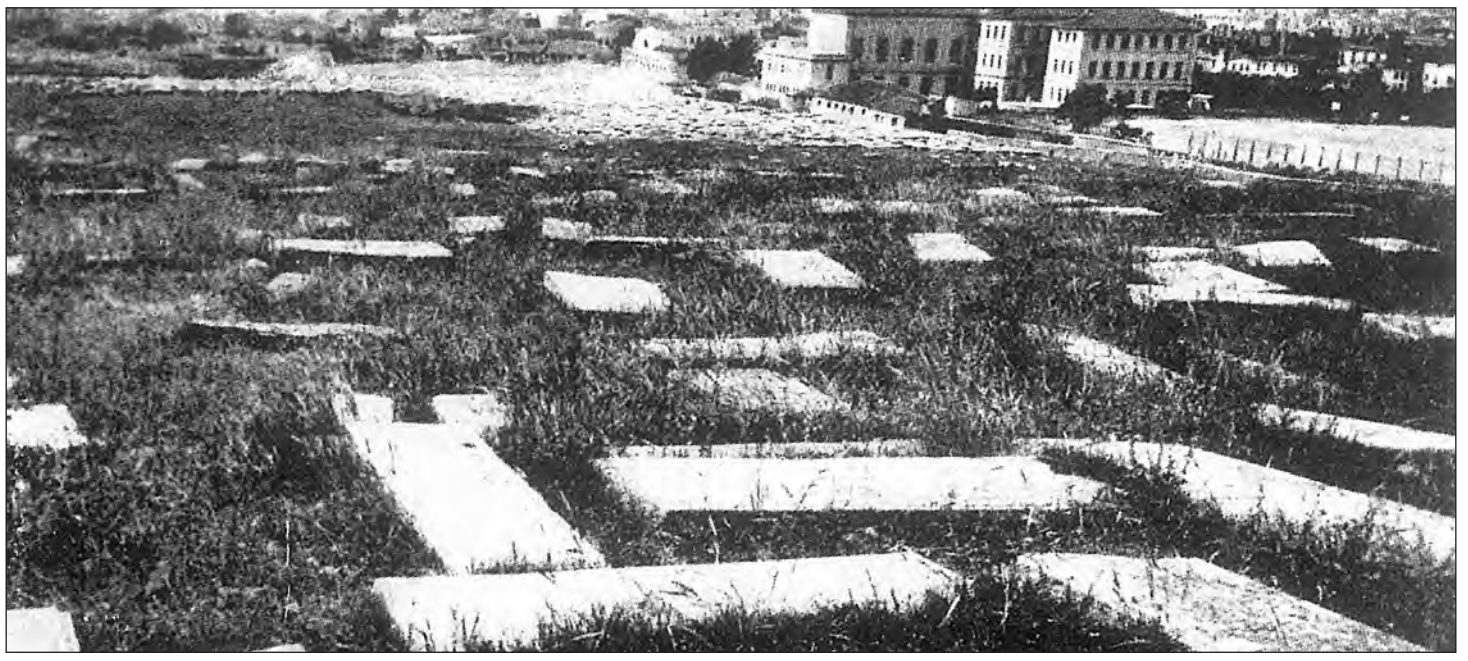

Πίσω ακριβώς από το κεντρικό κτίριο του Πανεπιστημίου, αυτό της παλιάς Φιλοσοφικής, ξεκίναγαν τα «χολεριασμένα». Ήταν οι τάφοι όλων εκείνων των Εβραίων που πέθαναν στην επιδημία χολέρας του 1911-1913. Βρίσκονταν βαλμένοι πυκνά σε μεγάλη έκταση, μέσα στα Εβραϊκό Νεκροταφείο, τα «εβραίικα μνήματα» όπως τα ξέραμε εμείς. Αυτά που ξεπάτωσαν οι Γερμανοί κι οι έλληνες συνεργάτες τους στην Κατοχή. Κομμάτια από τα μάρμαρα των μνημάτων βρίσκει ακόμα κανείς σε διάφορα περιτοιχίσματα, σε πεζοδρόμια και σε προαύλια ναών της Θεσσαλονίκης.

Οι πανδημίες ήταν ένα συχνότατο φαινόμενο στους πληθυσμούς του παρελθόντος, φαινόμενο που χωρίς διακρίσεις αποδεκάτιζε, γι' αυτό η πανούκλα ονομάστηκε «η δημοκρατία του θανάτου». Από το 1347 έως το 1352 αποδεκάτισε το μισό πληθυσμό της Ευρώπης. Ήταν ο τρομακτικός κι αμείλικτος «Μαύρος Θάνατος», που κάλπαζε με το δρεπάνι του ανάμεσα στους τέσσερεις «Ιππότες της Αποκαλύψεως». Θέριζε αμείλικτα αφού μόνο στην Κωνσταντινούπολη του 1812 ο λοιμός αποδεκάτισε 70.000 (πέθαιναν καθημερινά 2.000 άτομα), ενώ το 1836-1837 η πανούκλα θέρισε 30.000 άτομα. Στη Θεσσαλονίκη μετά το 1814 πέθαναν 15.000 άτομα σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Οι λοιμοί απασχόλησαν γιατρούς, ιστορικούς ερευνητές, λογοτέχνες, κινηματογραφιστές, θεατρικούς συγγραφείς, ακόμα και καραγκιοζοπαίχτες. Ανατριχιαστικός φαντάζει ο «Αττικός Λοιμός» το 429-425 π.χ., έτσι όπως τον περιέγραψε ο Θουκυδίδης στον «Πελοποννησιακό Πόλεμο». Είναι ο λοιμός που έστειλε στο θάνατο τον Περικλή.

Όμως πώς χαρακτηρίζεται μια επιδημία; Πρόκειται για αρρώστια που πλήττει για ορισμένη περίοδο, ορισμένο πληθυσμό, ανεξέλεγκτα και που η εξάπλωσή της υπερβαίνει τα αναμενόμενα ή προβλεπόμενα όρια. Πράγματι η λέξη επιδημία κυριολεκτεί γραμματολογικά (επι-δημία: πάνω από τον δήμο).

Η Θεσσαλονίκη, σαν μια περιτοιχισμένη πόλη, όπου η κυκλοφορία των ανέμων ήταν δυσχερής, δεινοπάθησε πολλές φορές από λοιμούς. Κέντρο ελλιμενισμού και διαμετακομιστικού πολυεθνικού εμπορίου, από τη μια ήταν ευεπίφορη στην εξάπλωση των εισαγόμενων λοιμωδών νόσων, ενώ από την άλλη οι συνθήκες διαβίωσης και υγιεινής ήταν ανύπαρκτες. Στη γενική εικόνα της πόλης το πρόβλημα το επέτειναν τα παλιά σπίτια με συνωστισμό ενοίκων, έλλειψη ικανοποιητικής ύδρευσης κι αποχετευτικού συστήματος, υπηρεσιών καθαριότητας, εξατομικευμένης υγιεινής και συστήματος υγείας. Σκουπίδια κι ακαθαρσίες πετιόνταν από τα παράθυρα ή έξω από την πόρτα. Τα λέσια από τα ζωντανά παρέμεναν στους δρόμους, τα ποντίκια, οι ψύλλοι και τα κουνούπια κυκλοφορούσαν ασύδοτα και θεωρούνταν οι βασικότεροι φορείς μεταδοτικών ασθενειών.

Η κατάσταση ήταν αφόρητη με τις επιδημίες να επανέρχονται κάθε είκοσι χρόνια σχεδόν. Η πανούκλα του 1497 είχε πολλά θύματα, μεταξύ αυτών και Εβραίους που είχαν εγκατασταθεί στην πόλη το 1493. Επιδημίες ξέσπαγαν συχνά τους επόμενους αιώνες (1550, 1569, 1581, 1588, 1609, 1648, 1679, 1724, 1741, 1748, 1779, 1783, 1832,1857, 1911-1913). Το 1609 η πανούκλα αποδεκάτισε την πόλη, ενώ από το 1832 η πόλη πλήττονταν από τη χολέρα. Στο λοιμό του 1741 στη φάση της έξαρσής του υπήρχαν 500 νεκροί ημερησίως. Τον Ιούνιο του 1783 απροσδιόριστος λοιμός (τύφος, χολέρα;) έπληξε τη Θεσσαλονίκη και προκάλεσε μέσα σ' έναν χρόνο χιλιάδες νεκρούς. Ο κόσμος εγκατέλειπε την πόλη με προορισμό την ύπαιθρο, γειτονικές πόλεις και χωριά. Ποιες ήταν οι σπουδαιότερες ασθένειες; Η χολέρα, η πανούκλα, ο τύφος, η φυματίωση, η ελονοσία, η λέπρα, ο Δάγκειος πυρετός, η γρίπη (ινφλουέντσα), δυσεντερίες και φυσικά όλες οι παιδικές ασθένειες (ιλαρά, κοκίτης, ευλογιά, διφθερίτιδα, οστρακιά κ.λπ.).

Μπορεί ο κάθε οργανισμός να ήταν ευάλωτος στις επιδημίες, αλλά η συντριπτική πλειοψηφία των θυμάτων ήταν άτομα της κατώτερης και της μέσης κοινωνικής τάξης. Τα λαϊκά στρώματα διαβιούσαν σε άθλια κατάσταση και κανείς δεν νοιαζόταν για την τύχη τους. Η αμορφωσιά, οι προλήψεις και οι δεισιδαιμονίες οργίαζαν και δυσχέραιναν περισσότερο την κατάσταση. Άκουγαν, λέει, τα βράδια την πανούκλα να γυρνά στους δρόμους και να σημαδεύει σπίτια, οι εικόνες δάκρυζαν, πολλοί θεωρούσαν μια πανδημία σαν τιμωρία από το Θεό και πως οι άρρωστοι ήταν υπαίτιοι για ό,τι κακό τούς βρήκε. Οι προσευχές και οι λιτανείες δεν είχαν τελειωμό. Οι αντιδράσεις θρησκευτικής υστερίας κι ο παραλογισμός δεν έλειπαν. Διωγμοί Εβραίων και μαγισσών ήταν ένα από τα συνήθη ξεσπάσματα, ενώ ένα άλλο ήταν η αυτομαστίγωση σαν μέσο εξιλέωσης. Σκηνές θρησκευτικής υστερίας κι αυτομαστίγωσης παρουσιάζει στην ταινία του «Η 7η σφραγίδα» ο σκηνοθέτης Ίνγκμαρ Μπέργκμαν.

Αν και στη Θεσσαλονίκη η πάνω πόλη (το Μπαΐρι), κατοικία κύρια του μουσουλμανικού στοιχείου, ήταν σχετικά πιο ευάερη, παρ' όλα αυτά η αναλογία θυμάτων ανάμεσα στους μουσουλμάνους και τον υπόλοιπο πληθυσμό ήταν 3 προς 1. Αυτό οφειλόταν στις προλήψεις που πάγια κυκλοφορούσαν και θρέφονταν από τους Δερβίσηδες.

Ένα μεγάλο ποσοστό θυμάτων είχε και η ελονοσία, παρ' όλο που δεν ήταν μεταδοτική ασθένεια. Όλη η δυτική Θεσσαλονίκη συνόρευε με έλη, γι' αυτό τμήμα της είχε ονομασθεί «Μπάρα», ονομασία που κρατάει και μέχρι σήμερα (οδός Ειρήνης-Βαρδάρι). Στα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1920 τα θύματα της ελονοσίας έφταναν το ένα εκατομμύριο ετησίως.

Η φυματίωση επίσης υπήρξε ο φόβος κι ο τρόμος των φτωχών στρωμάτων κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου. Χαρακτηρίστηκε σαν η «αρρώστια των κομμουνιστών» (λόγω των φυλακίσεων, εξοριών και στερήσεων). Τέλος, σχετικά με τις παιδικές ασθένειες, ε... τότε κάναν πολλά παιδιά (όσα φέρει ο Θεός, όπως έλεγαν), όλο και κάποιο θα ζούσε!

Παλιά, όπως και σήμερα, μια πανδημία έπληττε την οικονομική, κοινωνική και οικογενειακή ζωή της πόλης. Παρακωλύονταν το εμπόριο κι οι συγκοινωνίες και διαλύονταν οι θεσμοί κοινωνικής τάξης. Σκηνές απάνθρωπου κυνισμού και βαρβαρότητας εξελίσσονταν, πάντα σε βάρος των λαϊκών στρωμάτων. Κάτω από τον κίνδυνο της λαϊκής κατακραυγής και της κοινωνικής κι οικονομικής αναταραχής άρχισαν να παίρνονται κάποια μέτρα, που πολύ λίγο όμως απέδωσαν.

Από το 1829, με φιρμάνι του Σουλτάνου ιδρύθηκαν λοιμοκαθαρτήρια, πρώτα στη Μολδοβλαχία και στη συνέχεια στις μεγάλες πόλεις της ασιατικής κι ευρωπαϊκής οθωμανικής αυτοκρατορίας. Εκεί κλείνονταν οι ύποπτοι μόλυνσης, οι ταξιδιώτες και τα εμπορεύματα για ολόκληρες εβδομάδες. Δεν έλειπαν όμως τα κρούσματα μέσα στα λοιμοκαθαρτήρια. Στη Θεσσαλονίκη το πρώτο λοιμοκαθαρτήριο λειτούργησε σ' ένα μεγάλο σπίτι κοντά στο λιμάνι (οδός Χίου), μεταφέρθηκε στην Οδό Εξοχών (στο ύψος της Σχολής Τυφλών, σήμερα Βασιλίσσης Όλγας), για να μεταφερθεί στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο στην περιοχή της Καλαμαριάς (όπου σήμερα η Πλαζ της Αρετσούς). Κάποια από τα κτήρια διασώζονταν μέχρι τη δεκαετία του 1960. Εκεί πηγαίναμε μαθητές και κάναμε μπάνιο. Τα ξέραμε σαν «Απολυμαντήρια».

Το 1869 εκλέγεται δήμαρχος Θεσσαλονίκης ο Σουλεϊμάν Σουντή Μπέης με κύρια αποστολή την καθαριότητα της πόλης. Διοργανώνεται η πρώτη υπηρεσία οδοκαθαριστών από κατάδικους των φυλακών. Τα απορρίμματα φορτώνονταν σε καΐκια και πετιόνταν στα ανοιχτά του Θερμαϊκού κόλπου. Τη δεκαετία του 1860, με πρωτοβουλία του Σαμπρή Πασά, αυτού του μεγάλου αναμορφωτή της Θεσσαλονίκης, που το όνομά του έφερε η οδός Βενιζέλου, πάρθηκε η απόφαση να γκρεμιστούν για λόγους υγιεινής και εμπορίου τα παραλιακά, δυτικά και ανατολικά τείχη. Μέχρι το 1873 η κατεδάφιση είχε ολοκληρωθεί και με τα υλικά των τειχών ξεκίνησε η πρώτη επιχωμάτωση της παραλίας. Με τα υλικά αυτά έγινε κι η διαρρύθμιση της οδού Εθνικής Αμύνης (τότε οδός Χαμιδιέ) και το χτίσιμο όλων εκείνων των κτιρίων που για χρόνια φιλοξενούσαν τα δικαστήρια της Θεσσαλονίκης.

Από το 1840 η Οθωμανική Πολιτεία μερίμνησε για την ανέγερση «Κοινού της πόλεως θεραπευτηρίου». Προς τα τέλη του 19ου αιώνα και στο έμπα του 20ού ανεγείρονται σειρά νοσοκομείων όπως: Παλαιό Θεαγένειο (κάηκε το 1890 και μεταφέρθηκε στα 1893-94 στη σημερινή θέση του), Ιταλικό (πρόκειται για το Λοιμωδών, ανεγέρθηκε το 1893-94), Λαϊκό (Άγιος Δημήτριος, εγκαινιάστηκε στις 19 Αυγούστου 1904), Ιπποκράτειο (ολοκληρώθηκε με τη συνένωση δύο νοσοκομειακών μονάδων, λειτουργεί από τις 4 Μαΐου 1908) και, τέλος, το Ρωσικό, που εγκαινιάστηκε το 1910 και το 1925 μετατράπηκε στη «Μακεδονική Μαιευτική Κλινική», με πρώτο διευθυντή τον γυναικολόγο και μετέπειτα πρόεδρο της ΕΔΑ Γιάννη Πασαλίδη. Στην κλινική αυτή γεννήθηκα εγώ κι η γυναίκα μου. Είναι χαρακτηριστικό ότι μαζί με πολλά άλλα, χαρίστηκε στην ελληνική κυβέρνηση από την κομμουνιστική κυβέρνηση της πάλαι ποτέ Σοβιετικής Ένωσης.

Το 1277 ιδρύεται από Ενετούς ο Φραγκομαχαλάς, που αργότερα φιλοξενεί εκκλησία, τη σχολή των Φρέρηδων (Ντε Λασάλ, Καλαμαρί, Άγιος Βικέντιος) και νοσοκομείο (γνωστό στον πολύ κόσμο για τις καλογριές του, που ξεβούλωναν τ' αυτιά). Το νοσοκομείο αυτό ήταν σε λειτουργία μέχρι τον Νοέμβριο του 1999, όπου είχε την τελευταία του εφημερία.

Παρ' όλη αυτή τη νοσοκομειακή υποδομή, η επιδημία χολέρας στα 1911-13 δεν αποφεύχθηκε, αποδεικνύοντας ότι οι συνθήκες διαβίωσης κι εργασίας του πληθυσμού ήταν απαράδεκτες κι ότι η υγειονομική φροντίδα και οι καραντίνες δεν μπορούσαν ν' αντιμετωπίσουν τις επιδημίες.

Μια συγκριτική εξέταση κι ανάλυση του τότε και του σήμερα, τηρουμένων των αναλογιών, θα έβρισκε πολλά κοινά. Η επιδημία του κορονοϊού απέδειξε όχι μόνο το πόσο απροετοίμαστο είναι το σύστημα για την αντιμετώπιση μιας πανδημίας, αλλά και πόσο πολύ προσπάθησε για να το πετύχει αυτό, με την απαξίωση και ιδιωτικοποίηση της δημόσιας υγείας και την καταστροφή του περιβάλλοντος. Ασθένειες ξεχασμένες ξαναγυρίζουν δριμύτερες, ασθένειες που θεωρούνταν τριτοκοσμικές εισβάλλουν στις μεγάλες καπιταλιστικές μητροπόλεις της Ευρώπης και της Αμερικής.

Η φύση εκδικείται, αλλά ο καπιταλισμός τα κάνει όλα καραμπόλα στις πλάτες του λαού, προσπαθώντας να βγάλει από τη ζημία κέρδος, την ώρα που όλοι μας ανησυχούμε «για όλα αυτά που γίνονται για μας, χωρίς εμάς». Θεωρείται σίγουρο ότι κυοφορείται με πρόσχημα την επιδημία ένα νέο εργασιακό και ασφαλιστικό τοπίο, μια παραπέρα παρέμβαση σ' όλα τα δικαιώματά μας. Ταυτόχρονα, πολλά αφηγήματα και φούσκες έχουν ξεμασκαρευτεί από τη σκληρή καθημερινότητα της εποχής του κορονοϊού. Πρέπει να πάρουμε κυριολεκτικά μέτρα προστασίας μας κι αυτά δεν είναι μόνο τα προτεινόμενα, αλλά και να διεκδικήσουμε από τώρα τη σωτηρία μας από τους «σωτήρες». Ο κόσμος τους δεν είναι ο δικός μας κόσμος και στον δικό μας κόσμο ο άνθρωπος είναι το πολυτιμότερο κεφάλαιο.

σχολια

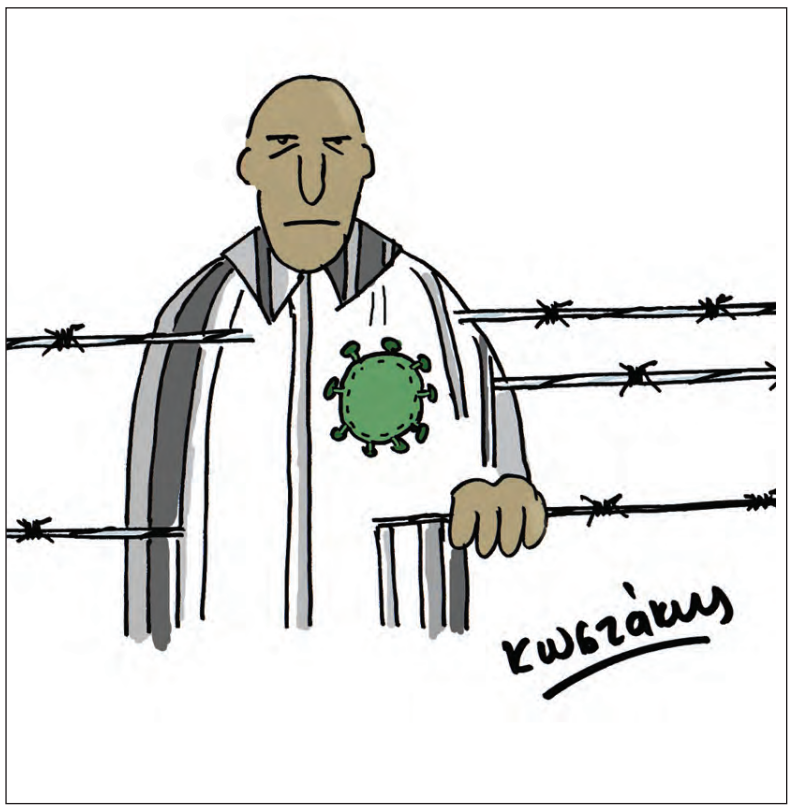

Πανδημία Ι

Ο υπουργός υγείας της Χιλής, Χάιμε Μανιάλιχ, σε ανακοίνωσή του, δήλωσε ότι οι νεκροί από τον κορωνοϊό προσμετρώνται σε αυτούς που έχουν αναρρώσει από τον ιό, αφού πλέον δεν είναι μεταδοτικοί. Την ίδια καταμέτρηση έκαναν και στις περασμένες διαδηλώσεις.

Πλειστηριασμοί

Σε απολογία ενώπιον της Δικαιοσύνης καλέστηκε Μεγάλη Πέμπτη ο Παναγιώτης Λαφαζάνης, για τις κινητοποιήσεις κατά των πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας, στις οποίες συμμετείχε το 2017. Επιμένουμε το σπίτι σου

Εργαστήριο

Ο Τραμπ δήλωσε ότι η κυβέρνησή του προσπαθεί να εξακριβώσει εάν και κατά πόσον ο κορωνοϊός που έχει προκαλέσει παγκόσμια πανδημία προήλθε «από εργαστήριο» στην πόλη Ουχάν της κεντρικής Κίνας. Αυτό του 5G.

Βεβαίωση

Ο πρόεδρος της Ένωσης των Γάλλων μεγαλοβιομηχάνων (MEDEF), Ζοφρί ντε Ρου ντε Μπεζιέ, κάλεσε σε όσο το δυνατόν πιο γρήγορη επαναλειτουργία των βιομηχανιών που έχουν σταματήσει μερικώς ή ολικώς να παράγουν λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού και ισχυρίστηκε ότι «*αργά ή γρήγορα θα χρειαστεί φυσικά να τεθεί το ερώτημα τι θα γίνει με τον χρόνο εργασίας, τις μέρες των διακοπών και τις αμειβόμενες αργίες, για να υποστηριχτεί η επανεκκίνηση και να διευκολυνθεί, με λίγη παραπάνω δουλειά, με τη δημιουργία πρόσθετης ανάπτυξης*». Πρόστιμο για άσκοπες διακοπές.

Θεματικά

Η Walt Disney θα σταματήσει να καταβάλλει μισθούς σε περισσότερους από 100.000 υπαλλήλους μετά το κλείσιμο όλων των θεματικών της πάρκων σε ΗΠΑ, Ευρώπη και Ασία, εξοικονομώντας έως και 500 εκατ. δολάρια μηνιαίως. Σημειωτέον, η Disney είχε λειτουργικά κέρδη ύψους 1,4 δισ. δολαρίων από τα πάρκα και τις άλλες υπηρεσίες και προϊόντα της το τελευταίο τρίμηνο του 2019. Όλα τα πάρκα εκτός από του Σκρουτζ.

Μοντέλα

Η επιχείρηση Whole Foods, που ανήκει στην Amazon, δημιούργησε έναν διαδραστικό χάρτη με τον οποίο παρακολουθεί τα καταστήματα για να εντοπίσει εγκαίρως ποια από αυτά "κινδυνεύουν" από διαθέσεις συνδικαλισμού των εργαζομένων. Ο χάρτης βασίζεται σε ένα σύστημα "βαθμολογίας" των 510 υποκαταστημάτων, βασισμένης στην πιθανότητα οι υπάλληλοι να σχηματίσουν συνδικάτο ή να γίνουν μέλη σε αυτό. Εργασία αγέλης.

Πανδημία ΙΙ

Νεκρός βρέθηκε κρατούμενος της Η' πτέρυγας των Φυλακών Μαλανδρίνου και όπως τονίζει το Δίκτυο Αλληλεγγύης Κρατουμένων με ανάρτηση στο facebook, η αιτία θανάτου είναι φλεγμονή στο δόντι. Ούτε αυτή μεταδίδεται.

Ένας Μητσοτάκης σε ρόλο «μεγάλου τιμονιέρη» (...αλλά πιο επικίνδυνου από τον Covid-19!)

Σχόλιο

Μπορεί να μη μας απελευθέρωσε από τη σκλαβιά, μπορεί να μη μετέτρεψε την Ελλάδα σε χώρα των δυο ηπείρων και των πέντε θαλασσών, αλλά ο σημερινός πρωθυπουργός και η κυβέρνησή του αναδείχθηκαν «απόλυτοι άρχοντες» στη σωτηρία της πατρίδας, μια «εθνική επιτυχία» που μετρά... μόνο «λίγους» νεκρούς! Το κελαηδούν με ύμνους τα μέσα μαζικής αποβλάκωσης, το επιβεβαιώνει σύσσωμη η «ακομμάτιστη» επιστημονική κοινότητα της χώρας, το δείχνουν οι θριαμβευτικές δημοσκοπήσεις για τον «καταλληλότερο όλων των εποχών». Μιλάμε για ένα... τσουνάμι αποδοχής στον πρωθυπουργό και την κυβέρνησή του! Εξίσου μεγάλη και η αποδοχή για τους δυο «μπάτσους», έναν «καλό» και έναν «κακό», που ενημερώνουν καθημερινά για το πόσο ύπουλος είναι ο κορονοϊός, πόσες και ποιες χώρες έχει καταστρέψει, πόσο «ευχαριστημένοι» αλλά και σε επαγρύπνηση πρέπει να είμαστε εμείς, που μας αξίζει ένα μεγάλο «μπράβο».

Μπράβο όμως και... στους νεκρούς που ήταν «τόσοι λίγοι», που θυσιάστηκαν, βλέπετε, για να αποδειχθεί ότι έχουμε κράτος που λειτουργεί, ένα σύστημα περίθαλψης που δεν έχει ανάγκη από άλλα έξοδα να σπαταλιούνται, που ανέλαβαν την «ατομική ευθύνη» τους! Μακάβριο. Πώς όμως δικαιολογείται διαφορετικά τέτοια κυβερνητική ευφορία;

Όσο για τις επίσημες αντιπολιτευόμενες φωνές, που εμφανίζονται σκόρπια, δειλά και «μεταμεσονύχτια», διακρίνονται από μια απίστευτη αμηχανία, που δείχνει ότι κατάπιαν αμάσητο το παραμύθι για τη «σωτηρία των αμνών». Κάποιοι «θα λογαριαστούν αργότερα» (σιγά τα αίματα!), κάποιοι άλλοι που «παραμένουν δυνατοί» κατηγορούν την κυβέρνηση για καθυστερήσεις και έλλειψη σχεδίου. Δεν λείπουν φυσικά και τα ψευτονταηλίκια: να «μην τολμήσει η κυβέρνηση» να... κωλυσιεργήσει κι άλλο εις βάρος του λαού και των εργαζομένων!

Εντάξει, εκτός από την κυβέρνηση βοήθησαν και οι πολίτες, το υγειονομικό προσωπικό κ.λπ. Τους αξίζει σίγουρα ένα «μπράβο», παρά τα πενιχρά μέσα που διαθέτουν. Το παραδέχεται και η κυβέρνηση, άλλωστε. Ωστόσο, χωρίς αποτελεσματική και στιβαρή ηγεσία τι θα έκαναν οι πολίτες; Κι αυτό το παραδέχεται η κυβέρνηση, με προσποιητή σεμνότητα, άγρια χαρά και αλαζονεία.

Όμως, αλήθεια; Πόσο αποτελεσματική και στιβαρή είναι στην πραγματικότητα η κυβέρνηση; Με ποιους και με ποιες χώρες συγκρίνεται η αποτελεσματικότητα και η στιβαρότητά της; Προφανώς, με τις χώρες του αναπτυγμένου κόσμου θα μας πουν. Την Ιταλία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, τη Βρετανία και τις ΗΠΑ. Και γιατί όχι με τις χώρες που έχουν αντίστοιχα ή και καλύτερα από την Ελλάδα αποτελέσματα σε σχέση την πανδημία; Κι αν η σύγκριση με την Κούβα, τη Βενεζουέλα, την Κίνα ή, ακόμη χειρότερα, με τη Β. Κορέα φαντάζει προσβολή για τους «λόρδους» του εγχώριου νεοφιλελευθερισμού, κι αν η σύγκριση με τις χώρες της Β. Αφρικής και της Ασίας είναι συγκρίσεις... γενετικά ασύμβατες για τους φινετσάτους και εκλεπτυσμένους ρατσιστές του πλούτου, τι γίνεται με τη γειτονική Αλβανία, τη Βουλγαρία, την Πολωνία, την Κροατία, τη Σλοβακία, το Μαυροβούνιο κ.λπ.; Υπάρχει φυσικά πρόβλημα σύγκρισης και εδώ. Θέλουμε να ανήκουμε στο σκληρό πυρήνα της Ευρώπης, ανήκουμε στις ΗΠΑ, στο ΝΑΤΟ και την ΕΕ. Και ο «σωστός» υποτελής, αυτός που σέβεται τον εαυτό του, επιλέγει με προσοχή τους ηγεμόνες του. Γιατί όσο πιο μεγάλα και ισχυρά είναι τα αφεντικά τόσο η σκιά των υποτακτικών εμφανίζεται σαν μπόι. Ήταν, βλέπετε, ευκαιρία ο κορονοϊός να δείξουμε στους ευρωπαίους ηγέτες την «αποτελεσματικότητά μας». Τι κι αν μας κατατάσσει η στατιστική του κορονοϊού, κατά περίεργο είναι αλήθεια τρόπο, στις... λιγότερο αναπτυγμένες χώρες;

Το σύστημα διακυβέρνησης μπορεί να νίπτει τας χείρας του... σχολαστικά, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι είναι λιγότερο λερωμένα. Τα μέτρα προστασίας που πήρε αναγκαστικά, με τον τρόμο της Ιταλίας και του πολιτικού κόστους, γνωρίζοντας τις φονικές συνέπειες ενός συστήματος υγείας που φρόντισαν να διαλύσουν, μπορεί να συνέβαλαν στον περιορισμό της διάδοσης του ιού. Το πόσο συνέβαλαν όμως τα μέτρα ελκυσμού, εκφοβισμού, περιορισμών και απαγορεύσεων, μέτρα που θυμίζουν «στρατιωτική μπότα», το δείχνει ο συνωστισμός, με ελάχιστα έως καθόλου μέτρα προστασίας, προσφύγων, στρατιωτών και εργατών, συνωστισμός που δεν δείχνει να συμβάλει στη διασπορά του ιού (κι αν συμβάλλει, τότε γιατί δεν λαμβάνονται αντίστοιχα μέτρα;).

Δεν υπονοούμε προφανώς κάποια από τις θεωρίες συνωμοσίας που κυκλοφορούν. Με ποια λογική όμως μια πανδημία αντιμετωπίζεται από το σύστημα με μέτρα κυρίως κατασταλτικά και όχι με υγειονομικά κριτήρια; Ενισχύθηκαν τα συστήματα υγείας, προσλήφθηκαν ιατροί και νοσηλευτικό προσωπικό, γίνονται τεστ; Ή μήπως θα χρειαστούν περισσότερες προσλήψεις αστυνομικών, ειδικών φρουρών, δακρυγόνα αντί μάσκες, κλομπ αντί τεστ, αστυνομική αντί για ιατρική παρακολούθηση; Αν «συνωμοσία» σημαίνει ότι οι κυρίαρχοι μελετούν και σχεδιάζουν κρυφά (πριν γίνουν φανερά) τρόπους εκμετάλλευσης της καταστροφής προς όφελός τους, τότε, ναι! Αντιμετωπίζουμε και μια συνωμοσία. Γιατί δεν αφορά, π.χ., την «παιδαγωγική του κορονοϊού» και την «εξ αποστάσεως διδασκαλία» η προμελετημένη κατάθεση του πολυνομοσχεδίου για την παιδεία από την Κεραμέως. Μια υπουργός πιο ύπουλη, κυνική και επικίνδυνη από τον Covid-19.

Δεν «νίπτουμε τα χέρια μας σχολαστικά» ούτε «κλείνουμε το μάτι» προειδοποιητικά και περιπαιχτικά. Η δήθεν μαζική αποδοχή της εικονικής πραγματικότητας είναι το ίδιο... εικονική. Αρκεί να αποτινάξουμε τη σκουριά των «καινοτόμων» ιδεών και των «καλών πρακτικών» του συστήματος, ώστε να εκφραστούν γνήσια ο φόβος, η οργή, τα συμφέροντα και οι ανάγκες του λαού, της νεολαίας και των εργαζομένων.